GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

SMP szybko się rozwija str. 3
Cieszyńska rotunda – świadek... str. 4
JEMIOŁA – Uwolnić się od strachu str. 5
Trzyniec rozpoczął gonitwę... str. 8

WTOREK
11 MARCA 2008
NR 30
ROCZNIK LXIII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

Fot. JACEK SIKORA

Leszek Richter, Jan Ryłko i Miloslav Šulgan wręczyli w piątek w Oszczadnicy certyfikat także Janinie Kukuczce z Koniakowa, która szyje góralskie stroje.

REGIONALNI PRODUCENCI ODEBRALI CERTYFIKATY

Produkty z »gorolską marką«

OSZCZADNICA (kor) – Siedemnastu producentów regionalnych z polsko-czesko-słowackiego pogranicza odebrało w ub. piątek certyfikaty upoważniające ich do oznaczania swoich produktów chronioną marką: „Górolsko Swoboda produkt regionalny®". Impreza odbyła się w Domu Kultury w słowackiej Oszczadnicy, wsi, w której w marcu ub.r. doszło do podpisania umowy o współpracy w ramach Mikroregionu „Górolsko Swoboda".

Sygnatariuszami umowy byli wówczas wójt Oszczadnicy **Miloslav Šulgan**, prezes jabłonkowskiego MK PZKO **Jan Ryłko** oraz prezes Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan w Istebnej, **Piotr Kohut**. To właśnie pierwsi dwaj wręczali w piątek – wspólnie z **Leszkiem Richterem**, regionalnym koordynatorem marki – certyfikaty producentom.

Znaleźli się wśród nich także dwaj Zaolzianie, rzeźbiarze ludowi **Paweł Kufa** z Mostów k. Jabłonkowa i **Otmar Kantor** z Jabłonkowa, a także sporo sąsiadów z polskiej i słowackiej strony Beskidów, znanych m.in. z towarzyszącej Gorolskimu Świętu imprezy „Szikowne gorolski rynce". I to właśnie wyrobami niektórych z nich, np. pysznym domowym chlebem czy serkami owczymi, raczono się podczas uroczystego bankietu.

Dodajmy, że krótki program kulturalny dla uczestników uroczystości przygotowali członkowie miejscowego zespołu folklorystycznego „Račan" i chórku żeńskiego „Oščadnica".

Wyższe emerytury

PRAGA (dc) – Rząd RC uchwalił wczoraj projekt nowelizacji ustawy o ubezpieczeniu emerytalnym, który przedstawił minister pracy i spraw socjalnych **Petr Nečas.** Zgodnie z projektem przeciętna emerytura wzrośnie od 1 sierpnia br. o 465 koron, ponieważ obniżony zostanie próg inflacji zakładający prawo do nadzwyczajnej waloryzacji emerytur z dotychczasowych 10 na 5 procent.

W okresie od sierpnia ub.r. do stycznia br., na podstawie którego obliczona została sierpniowa podwyżka, ceny wzrosły o 5,1 proc. Informację tę podał dział prasowy rządu.

Na działalność Polaków

TRZYNIEC (hs) – Na ostatnim posiedzeniu Rady Miasta radni ostatecznie przyjęli zaproponowane przez komisję grantową wsparcie dla organizacji i osób fizycznych na działalność kulturalną. Wśród ubiegających się nie zabrakło również polskich organizacji.

Miasto postanowiło wesprzeć tradycyjne już imprezy – guckie „Dożynki Śląskie", nieborowski „Dzień Oszeldy" czy też „Przegląd Kapel Ludowych" w Lesznej Dolnej. Na spore wsparcie mogą w tym roku liczyć również „Oldrzychowice". Skromny zastrzyk finansowy otrzymało także Koło PZKO Kanada, przy którym działa chór mieszany „Zgoda".

W tym roku mieszkańcy miasta obchodzić będą dwa jubileusze placówek edukacyjnych, które również dostały symbolicznie wsparcie. W Lesznej Dolnej przedszkola obchodzić będą 80-lecie, natomiast Niebory świętować będą 100-lecie budynku szkolnego oraz 60-lecie przedszkola.

Ogółem na działalność kulturalną polskiej mniejszości miasto przeznaczyło 60 tys. koron. Połowę tej sumy otrzymał zespół regionalny „Oldrzychowice", reszta ubiegających się o dotację dostała średnio ok. 5 tys. kc na projekt.

MŁODZIEŻOWCY WYBRALI NOWY ZARZĄD GŁÓWNY

SMP po V Zjeździe

CZ. CIESZYN (kor) – **Prezesem Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w RC został ponownie Roman Sekula. Jego zastępcą będzie Adela Stec, funkcję gospodarza w Zarządzie Głównym pełnić będzie Michał Przywara. Zadecydowali o tym członkowie SMP na piątym Zjeździe tej organizacji, który odbył się w sobotę w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie.**

Sprawozdanie z działalności SMP w ubiegłej, 2-letniej kadencji przedstawił prezes R. Sekula. Stwierdził, że coraz większym powodzeniem cieszy się sztandarowa impreza - Dni Kultury Studenckiej, odbywająca się co roku w czerwcu w parku przy bystrzyckim Domu PZKO. – *W każdej z dwóch ostatnich imprez wzięło udział ponad 500 młodych* – dodał. SMP było też współorganizatorem dwóch wymian międzynarodowych. Powodzeniem cieszyły się spotkania z polskim filmem i tradycyjne świąteczne imprezy „Eyeeh" na Jaworowym. – *Obecnie zaś zamierzamy otworzyć nowy klub SMP w wynajmowanej przez nas od ZG PZKO „Dziupli"* – zakończył prezes.

Sprawozdania wygłosili też gospodarz M. Przywara (finansowe) oraz przewodniczący Komisji Kontrolnej **Jan Kidoń**.

W trakcie obrad wprowadzono drobne zmiany do statutu (podniesienie składki członkowskiej do 50 kc, dołączenie do nazwy wymaganego przez ustawę – skrótu „o.s", czyli „občanské sdružení"). Przede wszystkim jednak poszerzono skład Zarządu Głównego SMP – z siedmiu do dziewięciu członków. Oprócz trzech wymienionych na wstępie osób będą w nim pracować: **Agata Cimała**, **Leszek Cimała**, **Piotr Gaura**, **Jan Kidoń**, **Daniel Mrózek** i **Mirosław Wacławik**. Na członków 3-osobowej Komisji Kontrolnej wybrano **Annę Filipek**, **Małgorzatę Filipek** i **Tomasza Kostkę**.

SEJMIKOWY WEEKEND

Nie zawsze bez emocji

REGION (sch) – Miniony weekend na Zaolziu upłynął pod znakiem sejmików gminnych. Delegatów na kwietniowe Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków w RC wybierano bowiem aż w 7 miejscowościach – do wszystkich zawitali przedstawiciel Kongresu, by przedstawić sprawozdanie z ubiegłej, trzyletniej kadencji. Wśród wymienionych punktów działalności KP znalazły się: wydawanie „GL", prowadzenie Ośrodka Dokumentacyjnego, osiągnięcie pomyślnych dla polskiej mniejszości zmian w legislatywie (obniżenie limitów uczniów w polskich szkołach, wprowadzanie podwójnego nazewnictwa w gminach bez konieczności składania petycji), pomoc stypendialna dla zaolziańskich studentów podejmujących studia w Polsce oraz w RC.

DĄBROWA (dc) – Sejmik gminny, który odbył się w sobotę po zebraniu sprawozdawczym MK PZKO, wyglądał początkowo obiecująco – w sali Domu Narodowego obecnych było bowiem 30 osób, co jest liczbą znaczącą, biorąc pod uwagę, że w gminie przy ostatnim spisie ludności zadeklarowało narodowość polską 115 mieszkańców. Przybyli prezes Kongresu Polaków w RC **Józef Szymeczek** i prezes ZG PZKO **Zygmunt Stopa**.

Ciąg dalszy na str. 3

SEJMIKI GMINNE NA X ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW

GMINA	MIEJSCE	DATA I GODZINA
Karwina Nowe Miasto	Klub PZKO Karwina NM	11. 3. 2008, godz. 16.00
Karwina Frysztat	Dom PZKO Karwina Frysztat	12. 3. 2008, godz. 15.30
Cierlicko	PSP Cierlicko	12. 3. 2008, godz.17.00
Sucha Górna	Świetlica PZKO Sucha Górna	13. 3. 2008, godz. 16.30
Trzycież	Świetlica PZKO Trzycież	13. 3. 2008, godz. 17.00
Śmiłowice	Urząd Gminny Śmiłowice	14. 3. 2008, godz. 17.30
Rzeka	Dom Kultury Rzeka	16. 3. 2008, godz. 15.00
Ostrawa	Budynek Technoprojektu Ostrawa, Havlíčkovo nábřeží 38, nr pokoju 410, IV piętro	18. 3. 2008, godz. 17.00

ZDANIEM WOJEWÓDZKIEJ KMN Z WNIOSKAMI O REFUNDACJĘ WARTO SIĘ POSPIESZYĆ

Skrócony tok decyzyjny

OSTRAWA (mro) – Obrady wojewódzkiej Komisji ds. Mniejszości Narodowych, jakie odbyły się w ub. wtorek, dotyczyły przede wszystkim spraw Romów. – *Nie mniej ważną była jednak przedstawiona przez kierownika Wydziału Spraw Socjalnych Urzędu Wojewódzkiego **Jiřego Hrčka** sprawa natury bieżącej, a mianowicie poinformowanie zainteresowanych wprowadzaniem podwójnego nazewnictwa w gminach o konieczności przyspieszonego składania wniosków o refundację, tak mniej więcej do końca sierpnia* – powiedział wiceprezes Komisji **Władysław Niedoba**. – *Chodzi o to, że na jesieni odbędą się wybory komunalne, z którymi mogą być związane – choć nie muszą – perturbacje natury administracyjnej. Chodzi o to, by gminy składające wnioski o refundację mogły jak najszybciej uzyskać zwrot kosztów* – zaznaczył W. Niedoba, dodając, że ostatnie posiedzenie Zarządu Województwa, który będzie akceptował wnioski, przewidziane jest na początek września.

Na spotkaniu dyskutowano także o toku decyzyjnym związanym z przyznawaniem refundacji. – *Władze wojewódzkie sugerowały, by decyzje Komisji, która sprawdza wnioski gmin pod względem formalnym, były już wiążące i nie podlegały dalszej akceptacji przez Zarząd Województwa. Pieniądze bowiem są już materialnie przyznane i czekają na przekazanie zainteresowanym. Zarząd Województwa nie ma możliwości powiedzenia »nie«. Nikt zresztą nie wie, co by się stało, gdyby zarząd nie zaakceptował już przydzielonych środków* – zauważył wiceprezes.

Ta koncepcja zmian jednak nie znalazła uznania w czasie rozmów z **Andrejem Sulitką**, dyrektorem Sekretariatu Rady Rządu RC ds. Mniejszości Narodowych, które odbywały się w lutym – o czym, jak przekazał „GL" W. Niedoba, poinformował zebranych Jiří Hrček.

Pogoda

WTOREK – Zachmurzenie duże, lokalne przelotne opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 7 do 11 st. C.
ŚRODA – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 8 do 12 st. C.

9 771212 422027 08030

tydzień

3 – 9 III 2008

■ Ekwador zerwał stosunki dyplomatyczne z Kolumbią. Decyzja taka zapadła po ataku kolumbijskiego lotnictwa na znajdujące się na terytorium Ekwadoru obozy działającej w Kolumbii lewicowej partyzantki.

■ Radykalny palestyński Hamas przyznał się do zamachu w szkole rabinistycznej w Jerozolimie. W strzelaninie zginęło 8 młodych mężczyzn oraz sprawca masakry, którego zastrzeliła ochrona.

■ Prezydent RC, Václav Klaus, został zaprzysiężony na drugą z rzędu kadencję głowy państwa. Uroczystość odbyła się na wspólnym posiedzeniu obu izb czeskiego parlamentu.

■ Parlamenty Osetii Południowej i Abchazji zażądały od Rosji, ONZ i Unii Europejskiej, aby uznały niepodległość tych separatystycznych republik wchodzących w skład Gruzji.

■ W środkowej Grecji wykoleił się pociąg. Rannych zostało 28 osób, z tego sześć trafiło w ciężkim stanie do szpitala.

■ Z kry lodowej, która oderwała się od wybrzeży Sachalina i dryfowała po Morzu Ochockim, uratowano wszystkich 755 rosyjskich wędkarzy.

■ Z bazy w Gujanie Francuskiej wystartował pierwszy europejski transportowy statek kosmiczny „Jules Verne“ – największy i najnowocześniejszy pojazd w europejskiej astronautyce. Ten bezzałogowy statek dostarczy zaopatrzenie na Międzynarodową Stację Kosmiczną (ISS).

■ Zmarł jeden z najwybitniejszych polskich aktorów, Gustaw Holoubek. Miał 85 lat.

■ Władze Chin udaremniły zamach terrorystyczny na samolot pasażerski lecący na trasie krajowej. W toalecie samolotu znaleziono materiały łatwopalne, a na przesłuchanie zabrano co najmniej dwóch pasażerów lecących tym samolotem.

■ Prezydent USA, George Bush, zawetował ustawę, która zakazywała CIA korzystania z tortur podczas przesłuchań. Według prezydenta „odbiera ona jedną z najcenniejszych metod w wojnie z terroryzmem“.

■ Według „The Times“, Watykan zastanawia się nad rehabilitacją Martina Lutra. Papież chce w ten sposób złagodzić swój srogi wizerunek i nieco zasypać okopy pomiędzy katolikami i protestantami.

■ Prezydenci Ekwadoru i Kolumbii podpisali porozumienie, które zakończyło trwający od tygodnia konflikt między obu krajami.

■ Minister w Kancelarii prezydenta RP, Michał Kamiński, zapewnił, że prezydent Lech Kaczyński jest zdrowy. Informacji na temat zdrowia głowy państwa domagał się poseł Janusz Palikot z Platformy Obywatelskiej.

■ Projektowany w RC radar amerykańskiej tarczy antyrakietowej mógłby działać również bez rozważanej w Polsce bazy antyrakiet – powiedziała minister obrony RC, Vlasta Parkanová.

■ Partia Socjalistyczna wygrała, według wstępnych danych, wybory parlamentarne w Hiszpanii.

■ Węgrzy wzięli udział w referendum w sprawie zniesienia opłat za wizyty u lekarzy, pobyty w szpitalach oraz czesnego na wyższych uczelniach. Sondaże wskazywały na zwycięstwo przeciwników opłat. **(M. B.)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. M. RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Prezes MK PZO przedstawia gotowe już plany sali biograficznej Władysława Niedoby.

Pamięć o Jurze nie zaginie

NAWSIE (mro) – Kierując się myślą, że pamięć o **Władysławie Niedobie** zaginąć nie może, grono nawiejskich pezetkaowców z prezesem Koła **Marianem Waszutem** postanowiło zorganizować stałą ekspozycję biograficzną poświęconą życiu i twórczości Władysława Niedoby, czyli Jury spod Grónia.

– *Chcemy, by przestrzeń wystawiennicza w naszym domu PZKO miała dwie części. Pierwszą – w salce zebrań, poświęconą sylwetce Jury spod Grónia i drugą – zaprojektowaną jako wystawę o zmiennej tematyce, usytuowaną w wydzielonej części sali głównej* – mówi prezs MK PZKO.

W części poświęconej Niedobie przybyłych powita założyciel Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w swej naturalnej postaci i w typowym gorolskim ubraniu. Dalej w gablotach będą pokazane dzieła jego życia: prace literackie, m.in. rękopisy sztuk, dokonania społeczne, tj. powstanie Gorolskigo Święta czy zorganizowanie polskiej stałej profesjonalnej sceny teatralnej poza granicami Polski, oraz artystyczne, jak inscenizacje sztuk. – *W gablotach ukażemy pamiątki po gorolskim przywódcy – ordery, odznaczenia, fotografie rodzinne. Będą tam także fragmenty wspomnień ludzi mu współczesnych, a to wszystko będzie można zwiedzać przy wtórze nagrań magnetofonowych osób mu bliskich. W tej ostatniej sprawie swoją pomoc obiecało Czeskie Radio w Ostrawie oraz dyrekcja Teatru Cieszyńskiego* – dodaje prezes. Całość ekspozycji zarząd Koła planuje dopełnić filmami uzyskanymi z TVP Katowice i Czeskiej Telewizji.

Druga wystawiennicza część w stylu „gorolskich szaf” miałaby charakter wymienny. – *Moglibyśmy pokazywać tu wystawy objazdowe z Zaolzia, ale i nie tylko. Pragniemy współpracować z innymi środowiskami polonijnymi na świecie. Tam pokazać nasz dorobek kulturowy, a tu zaprezentować, co u nich jest ciekawego. W ten sposób także wzbogacać się o doświadczenia pracy w obcym środowisku z innych rejonów świata* – podkreśla walory pomysłu prezes Koła.

Całość projektu wystawienniczego nawiejskiego Koła szacowana jest na 2,7 mln kc. – *Jeżeli dostaniemy środki od Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, do którego zwróciliśmy się o dofinansowanie, to chcielibyśmy zorganizować otwarcie w 2010 roku.*

moim zdaniem MARTYNY RADŁOWSKIEJ-OBRUSNIK

Nasza, nie ich?

Urząd Wojewódzki przeznaczył 15 mln koron na promocję regionu w kraju i w Europie. Plakaty, ogłoszenia, targi, artykuły – mnóstwo informacji. Do tego typu działań promocyjnych zalicza się także wydana przez tę jednostkę administracyjną seria publikacji na temat najważniejszych, najbardziej interesujących zabytków, tras turystycznych czy osobowości regionu – między innymi piękna publikacja „Rodacy i wybitne osobistości okręgu morawsko-śląskiego” w wersji polskiej.

Na zamykającej książkę mapce rozrzucono numerki miast i wsi, z których pochodziły *osobistości regionu*. Od Jabłonkowa do Bogumina, czyli na terenie Zaolzia, są aż dwie adnotacje. W Czeskim Cieszynie urodził się František Vláčíl, a w Suchej Górnej Maria Glázrová...

Nie ma na mapie ani w załączonych biogramach ani jednego (sic!) reprezentanta innej niż czeskiej kultury (o Zygmuncie Freudzie trudno w końcu nie napisać...). Nie ma ani wzmianki o Władysławie Niedobie, Władku Młynku, Karolu Piegzie, Gustawie Morcinku, Franciszku Świdrze, Janie Kubiszu, Henryku Jasiczku, czy ja wiem o kim jeszcze można by było napisać, gdyby się tylko chciało???

Oczywiście publikacja jest zakończona spisem literatury. Najnowsza pozycja ma datę wydania w 2003 roku, czyli w czasie, gdy na rynku już od sześciu lat było dostępne najpopularniejsze źródło – „Leksykon PZKO”. Dodam, przekonana „na bank”, że pewnie stojący gdzieś, na którejś półce Urzędu Wojewódzkiego...

Nie po raz pierwszy administracja państwowa inwestuje pieniądze wszystkich podatników w szczytne cele, które, choć wydane w języku polskim, z polskością tej ziemi nie mają nic wspólnego.

Jakby nam mówiono – wasza kultura nie jest naszą.

radlowska@glosludu.cz

Pomoc dla bezradnych rodzin

HAWIERZÓW (dc) – W Domu Kultury „Radość“ odbywa się dziś konferencja pt. „Dokąd idziesz, maleńki“, poświęcona projektowi asystencji socjalnej, na który miasto zyskało w ub. r. dotację z Unii Europejskiej i z budżetu województwa morawsko-śląskiego w wysokości 1,8 mln kc.

W ramach tego projektu specjalnie wyszkolone asystentki pomagają 97 rodzinom – wielodzietnym, borykającym się z licznymi problemami, w większości dysfunkcyjnym. Praca asystentki kończy się wtedy, gdy rodzina nauczy się sama radzić sobie ze swymi problemami – terminowym płaceniem należności, kształceniem dzieci, higieną, zjawiskami patologii społecznej. Z prośbą o pomoc może zwrócić się do Urzędu Miasta każda rodzina, która czuje, że sama nie umie sobie poradzić.

Ala w »Lidovkach«

Alicja Wantuła z Wędryni otrzymała trzecią nagrodę w konkursie dla uczniów szkół średnich pn. „Cienie socjalistycznej przeszłości”, który wspólnie z redakcją dziennika „Lidové noviny” ogłosili organizatorzy festiwalu filmowego „Jeden świat”. Krótką prozę Ali pn. „Słoneczny trabant” („Slunečný trabant”) można przeczytać w piątkowym numerze „Lidovek”, tak samo jak pracę **Tomáša Müllera** z Karlowych Warów (1. miejsce) oraz **Michaeli Kukulkovej** z Kyjowa (2. miejsce). Na konkurs nadesłano w sumie 122 prac. **(kor)**

Zmarł Jerzy Wójcik

KOSZĘCIN (mro) – Dyrektor Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny – **Adam Pastuch** zawiadamia za pośrednictwem „GL”, że wczoraj, 10 bm., w Katowicach zmarł w wieku 74 lat wieloletni dyrektor artystyczny Zespołu – **Jerzy Wójcik**. Kierownictwo, artyści oraz pracownicy „Śląska” pogrążeni są w żałobie.

Prezentacja mniejszości jest konieczna

ORŁOWA (mro) – W tym roku, wzorem ubiegłego, w Orłowej odbędzie się II Festiwal Kultur Narodowych. – *Po ostatnim spotkaniu radnych z delegacją partnerskiego miasta Illnau-Effretikon uzgodniliśmy, że także szwajcarski zespół wystąpi w ramach Festiwalu* – powiedział „GL” **Bogusław Chwajol**, przewodniczący Komisji ds. Mniejszości Narodowych w Orłowej.

Festiwal zaplanowano na 13 września br. Jak zwykle roztańczy i rozśpiewa on centralny plac Orłowej Lutyni i w barwnym pochodzie przejdzie do miejskiego kina letniego. Obok gości z partnerskiego miasta ze Szwajcarii wystąpi zaolziański zespół „Oldrzychowice”, a zespół MK PZKO Orłowa Lutynia przedstawi „Wykopki”, czyli widowisko o tym, jak to dawniej na tych terenach bywało przy zbiorze ziemniaków. Zaprezentuje się też słowacki zespół pieśni i tańca z Trenczyna oraz reprezentacyjny zespół romski.

Finansowanie Festiwalu zapewnia dotacja z miasta, sponsorzy, jak również zaangażowanie i patronat senatorów. – *W zeszłym roku był to senator Eduard Matykiewicz, który z własnej kiesy wyłożył pieniądze na tę uroczystość* – dodał B. Chwajol.

– *Wydaje mi się, że Festiwal staje się tradycją. Mieszkańcy Orłowej wyczekują jego kolejnych wydań, a my winniśmy skorzystać z nadarzającej się okazji i pokazać się ogółowi. Przecież jeszcze niedawno Orłowa miała zupełnie inny skład narodowościowy niż teraz, kiedy Polaków jest 2 proc., a mniejszości ogólnie stanowią nieco ponad 10 proc. mieszkańców* – zauważył przewodniczący Komisji.

ciekawostki

Robinów Hoodów wielu...

Światowy rekord w kategorii przebrania za Robin Hooda padł w Nottingham. W jednym dniu stawiło się na miejscowym zamku 1119 ludzi w stroju legendarnego rabusia. Poprzedni rekord wynosił 607 osób. Zlot Robin Hoodów, którego inicjatorem był obecnie urzędujący szeryf Nottingham, opisał portal internetowy BBC News. Chętni do bicia rekordu przybywali na zamek odziani w ustalone regulaminem minimalne elementy stroju: kapelusz z piórkiem, zieloną lub brązową tunikę ze spodniami oraz skórzane obuwie. – *W biciu rekordu Robin Hooda chodzi o to, że każdy może wziąć w nim udział, każdy jest mile widziany, o ile jest przygotowany, by nieco zrobić z siebie głupka* – wyjaśnił organizator imprezy Dave Green. Ponad tysiąc przygotowanych na to Robin Hoodów rywalizowało o nagrody przyznawane w różnych kategoriach wiekowych i bawiło się przy dźwiękach kapeli grającej średniowieczne melodie.

Pinokio jak żywy!

W miasteczku Collodi w Toskanii, gdzie wychował się autor „Pinokia”, stanie drewniany, 15-metrowy pomnik tej popularnej postaci literatury dziecięcej. Dżepetto wystrugał pajaca z „chwackiego kawałka drzewa”, który o mało nie wylądował w piecu u majstra Wisienki. Drzewo, dokładnie świerk, z którego powstanie pomnik Pinokia, jest znacznie większe. Ma 46 metrów wysokości i liczy sobie 120 lat, czyli mniej więcej tyle, ile upłynęło od ukazania się sławnej powieści. Znaleziono je w Szwajcarii, w lasach Burtigny u podnóża Jury. Zostanie ono ścięte, a za pięć miesięcy, gdy drewno nieco podeschnie, będzie z niego wyciosana figura pajaca. Pomnik będzie miał 15 metrów wysokości, więc prawdopodobnie trafi do księgi rekordów Guinessa. Ustawiony zostanie na wzgórzu nieopodal Collodi, miejsca urodzenia matki autora „Pinokia” Carlo Collodiego, którego prawdziwe nazwisko brzmiało Lorenzini.

Bieg na szpilkach

Niczym stado antylop, 150 młodych kobiet pędziło jedną z ulic w Amsterdamie. Sporym utrudnieniem tego wyścigu było to, że każda z pań miała buty na co najmniej 9-centymetrowym obcasie. Czego jednak nie zrobi się dla 15 tys. dolarów nagrody... Wyścig amsterdamską ulicą P.C. Hooft – nazywany po prostu „Biegiem na szpilkach” – odbywa się dopiero od 3 lat, ale już cieszy się dużą popularnością. Podobne imprezy odbywały się w Niemczech, Szwecji, Rosji, a także w Polsce. Organizatorzy zachęcają do przyjacielskiej rywalizacji, ale ścigające się panie czasem o tym zapominają. – *Szczególnie na początku jest sporo przepychania, musisz naprawdę pracować łokciami* – powiedziała 18-letnia uczestniczka wyścigu, Fauve Stukje. Dodała też, że popełniła błąd wybierając buty na 10-centymetrowym obcasie, podczas gdy minimalna wymagana długość to „jedynie” 9 cm. Amsterdamski wyścig na dystansie niemal 350 metrów wygrała 25-letnia Tamara Ruben. Obserwatorzy twierdzą, że biegła tak płynnie, jakby na nogach miała tenisówki, a nie buty na imponującym obcasie.

PREZESEM ZOSTAŁ PONOWNIE ROMAN SEKULA

SMP szybko się rozwija

Na piątym od reaktywacji (w 2000 r.) Zjeździe zeszli się w sobotę w Czeskim Cieszynie członkowie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w RC. Na stanowisko prezesa tej organizacji nowo wybrany Zarząd Główny SMP powołał ponownie – już po raz czwarty – Romana Sekulę.

Na wasz Zjazd przybyło bardzo mało delegatów. Jak to wytłumaczy „staro-nowy" prezes SMP?

Na Zjazdy SMP zawsze przychodzi niewielu członków Stowarzyszenia, można zatem mówić o pewnej tradycji (*śmiech)*. Jest to chyba spowodowane tym, że młodym ludziom nie chce się przychodzić na zebrania, „nasiadówki" i decydować o czymkolwiek... Ale chyba ta mała liczba delegatów na sali nam nie zaszkodziła. Przynajmniej obrady przebiegały bardzo sprawnie i szybko udało nam się załatwić wszystkie ważne sprawy...

W jakiej kondycji jest obecnie SMP, osiem lat po reaktywacji?

Myślę, że w bardzo dobrej, coraz lepszej. I szybko się rozwija.

Ilu macie członków?

Ponad 60, a sympatyków, którzy przychodzą na nasze imprezy – blisko 150.

Teraz po Zjeździe będziecie mieli sporo pracy, bo przed wami otwarcie „staro-nowego" SMP-owskiego klubu: „Dziupli".

No tak... Dlatego od razu ze Zjazdu przenosimy się do „Dziupli", by popracować fizycznie. Zależy nam bowiem na tym, by szybko zakończyć remont lokalu. Chcielibyśmy otworzyć klub do końca marca. Oczywiście, wcześniej mówiliśmy o otwarciu „Dziupli" na przełomie lutego i marca, ale roboty przy remoncie było sporo i musieliśmy termin otwarcia przesunąć. Uważam jednak, że koniec marca to już ostateczny termin...

A jak wyglądają pozostałe plany na rok 2008?

Najważniejszą imprezą SMP będą tradycyjnie Dni Kultury Studenckiej w Bystrzycy. Chcielibyśmy też zorganizować podczas wakacji jakąś wymianę międzynarodową – tak jak w poprzednich latach za pośrednictwem Czeskiej Agencji Narodowej „Młodzież". Poza tym będziemy kontynuować projekt „Spotkania z polskim filmem", które cieszą się wśród młodzieży dużym zainteresowaniem i które przybliżają młodym Zaolzianom kulturę i język polski. Ale dokładny plan pracy na bieżący rok przygotuje dopiero wybrany na Zjeździe nowy Zarząd Główny.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

Fot. autor

Sprawozdanie finansowe przedstawił na V Zjeździe SMP gospodarz Michał Przywara. Z lewej: staronowy prezes Roman Sekula.

Nie zawsze bez emocji

Dokończenie ze str. 1

Podczas dyskusji, która zawiązała się po wystąpieniu Szymeczka, sala powoli zaczęła się jednak wyludniać. Być może dlatego, że podejmowany był właściwie tylko jeden temat, mianowicie domniemane rozbicie społeczeństwa polskiego na Zaolziu przez Kongres Polaków, co sugerował główny dyskutujący **Piotr Czapek**. Powiedział m.in., że w skład Rady Kongresu nie wchodzą ludzie rzeczywiście zasługujący na to, by reprezentować nasze społeczeństwo. Nie trafiały do niego argumenty Szymeczka, że członkami Rady są osoby, które w demokratyczny sposób wybierze Zgromadzenie Ogólne, na które z kolei w demokratyczny sposób wybierani są delegaci z poszczególnych gmin. Nim dyskusja prowadzona praktycznie przez cztery osoby – Czapka, pełnomocnika gminnego **Otona Wanię**, Szymeczka i Stopę – dobiegła końca, reszta uczestników sejmiku zdążyła opuścić salę. Delegata na Zgromadzenie Ogólne, ani też pełnomocnika gminnego na następną kadencję w tej sytuacji nie wybrano. Reprezentanta Dąbrowy wydeleguje więc na ZO zarząd MK PZKO (jedyna polska organizacja działająca w gminie) na zebraniu 1 kwietnia.

⚝ ⚝ ⚝

GRÓDEK (dc) – Niedzielny sejmik gminny, nawiązujący do zebrania sprawozdawczego MK PZKO, miał niezwykle gładki przebieg. W odróżnieniu od sytuacji w innych gminach, obyło się bez poglądów typu: – *Po co nam ten Kongres, który i tak nic nie robi, bo cała działalność skupia się w PZKO.* Być może dlatego, że przedstawiciel Rady Kongresu Polaków w RC **Tadeusz Wantuła** zaakcentował w swym wystąpieniu, że Kongres podejmuje inne działania niż PZKO, nie wtrącając się do pracy kulturalno-oświatowej, a pełnomocniczka gminna, **Maria Turoń**, podsumowała to w prosty sposób: – *Słyszeliście, ile działań podejmuje Kongres! Tego PZKO nie mógłby robić, bo nie ma do tego statutu.*

W dyskusji zabrzmiał postulat, by KP zajął się wydaniem w języku polskim i czeskim krótkiej, zwięzłej i zrozumiałej dla zwykłego obywatela publikacji na temat Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych, którą można by rozprowadzić do szkół, gmin, kół PZKO. Obecny na sejmiku wójt **Pavel Tomčala** przyznał, że gminy otrzymały co prawda informacje nt. Karty, jednak nie są one przejrzyste.

Gródeczanie mogą pochwalić się tym, że w ich gminie, jako w jednej z pierwszych, konsekwentnie zostało wprowadzone podwójne nazewnictwo. Tablice wjazdowe w języku polskim wiszą już również koło szosy międzynarodowej, zarządzanej przez Dyrekcję Dróg i Autostrad. I to nie wszystko. – *Na moście nad Olzą mamy tabliczkę z polską nazwą rzeki* – pochwaliła się M. Turoń. Dodajmy, że na tabliczce widnieje tylko napis „Olza", bez czeskiego odpowiednika.

Uczestnicy sejmiku wybrali dwie delegatki na ZO KP – **Barbarę Kudelę** i **Marię Turoń**. „Rezerwową" została wybrana **Bronisława Turoń**. B. Kudela będzie zarazem nową pełnomocniczką gminy, a M. Turoń jej zastępcą.

⚝ ⚝ ⚝

NAWSIE (mro) – Sejmik gminny w Domu PZKO im. Jury spod Grónia w Nawsiu przebiegał nadzwyczaj sprawnie. Przedstawiciel Rady Kongresu Polaków **Dariusz Branny** wprowadził zebranych do dyskusji, przedstawiając osiągnięcia Kongresu ostatniej kadencji. Nikt nie odpowiedział na jego pytanie: *Czy są jakieś wnioski co do optymalizacji pracy Kongresu Polaków?*

Prezes MK PZKO **Marian Waszut** natomiast interesował się dalszymi możliwościami dotacyjnymi dla Koła. **Bogdan Hajduk**, przewodniczący gminnej Komisji ds. Mniejszości Narodowych złożył na ręce D. Brannego podziękowania za wysiłek radnych Kongresu przy wprowadzaniu podwójnego nazewnictwa oraz za utrzymywanie szkolnictwa polskiego. Poinformował, że w najbliższych tygodniach i w Nawsiu pojawią się kierunkowskazy oraz tablice informacyjne z polskimi nazwami ulic (w tym przypadku oczekuje się jeszcze na rozstrzygnięcia językoznawców), a do roku miałaby się pojawić tablica „Návsí – Nawsie" na nawiejskim dworcu .

W głosowaniu wybrano delegatów na Zgromadzenie Ogólne. Zostali nimi: **Marian Waszut**, **Krystyna Pyszko**, **Janusz Heczko** oraz **Roman Kluz**. Pełnomocnikiem Kongresu wybrano M. Waszuta, jego zastępcą – B. Hajduka. Po zakończeniu sejmiku w kuluarach wymieniano opinie na temat informacji z innych zaolziańskich sejmików. – *My tu nie odczuwamy podziałów na Kongres czy PZKO. Nam jest dobrze. Wszyscy się tu znamy i pomagamy sobie w potrzebie* – stwierdzano w rozmowach.

⚝ ⚝ ⚝

NYDEK (hs) – W Nydku sejmik gminny poprzedziło, jak w wielu miejscowościach, zebranie sprawozdawcze PZKO. Zawitał na nie **Józef Szymeczek**, występujący w roli przedstawiciela Prezydium ZG PZKO oraz prezesa Kongresu Polaków w RC.

Spotkanie nydeczanie rozpoczęli poetycko, recytacją „Ojca zadżumionych" J. Słowackiego w wykonaniu **Renaty Pustówki**, zakończyli natomiast śpiewająco wspólnym wykonaniem „Szumi jawor". W nydeckim Kole PZKO działa sprawnie Klub Młodych, co było widoczne również na sali, której połowę wypełniła młodzież. Sprawozdanie przygotowane przez **Adama Milerskiego** potwierdziło, że koło należy do tych bardziej aktywnych. Na szczególne odnotowanie zasługuje właśnie aktywność młodzieży, zwłaszcza teatralna. Koło uzyskało również dotację inwestycyjną na remont schodów wejściowych. Nydek nie ma swojej polskiej szkoły ani przedszkola, natomiast stara się podtrzymać ich tradycję, organizując co roku festyn.

Temat szkoły powrócił w trakcie sejmiku gminnego, kiedy to J. Szymeczek namawiał miejscowych, by w sytuacji, kiedy byłaby wystarczająca liczba dzieci, starać się o ponowne otworzenie filialnych polskich klas w Nydku. Podkreślił również wagę i wartość działania Kongresu Polaków, jako organizacji zrzeszającej wszystkie polskie inicjatywy. – *Nie psujmy sobie tej jedności* – namawiał.

Na Zgromadzeniu Ogólnym w Cieszynie Nydek będą reprezentować: **Józef Szymeczek**, **Ola Suszka**, **Maria Martynek**. „Rezerwowymi" zostali **Michał Milerski** oraz **Adam Milerski**. Na pełnomocnika gminnego powołano **Józefa Szymeczka**.

⚝ ⚝ ⚝

BYSTRZYCA (kor) – Prezes Rady Przedstawicieli, **Helena Legowicz**, reprezentowała Kongres Polaków na sejmiku gminnym w Bystrzycy, który poprzedził zebranie sprawozdawcze miejscowych pezetkaowców.

Fot. JACEK SIKORA

Z sejmiku gminnego w Bystrzycy.

Tuż po krótkim programie kulturalnym w wykonaniu uczniów PSP im. Stanisława Hadyny (trzy piosenki chóru „Wiolinki" i kilka wierszy polskich poetów w wykonaniu uczestników tegorocznego konkursu recytatorskiego) prezes Legowicz podsumowała kończącą się IX kadencję Kongresu. W dyskusji zaś bystrzyczanie podkreślili, że dla nich nie jest problemem to, iż sejmik gminny towarzyszy zebraniu Koła.

Padła też propozycja, by Rada KP wykorzystała „dobrą aurę w stosunkach polsko-czeskich" i starała się zdobyć mandat poselski dla przedstawiciela polskiej mniejszości w RC. – *Na podobnych zasadach, jak w Polsce – w przypadku mniejszości niemieckiej* – uściślił **Roman Wróbel**. Dodał, że władze Kongresu powinny zwrócić się do Rządu RP o pomoc finansową dla zaolziańskiego polskiego szkolnictwa.

Na pełnomocnika gminnego wybrano ponownie **Stanisława Bielesza**, na jego zastępcę zaś **Romana Wróbla**. W Zgromadzeniu Ogólnym KP wezmą oprócz nich udział **Roman Szewczyk, Lucyna Škňouřil** i **Grażyna Roszka**. „Rezerwowym" jest **Bronisław Czudek**.

⚝ ⚝ ⚝

ŁOMNA DOLNA (sch) – Podobnie jak w wielu gminach, również w Łomnej Dolnej gościny sejmikowi gminnemu udzieliło MK PZKO na swoim zebraniu sprawozdawczym. Zebrani w sali Domu PZKO łomniańscy Polacy oraz reprezentujący Kongres Polaków **Marek Słowiaczek** obejrzeli pomysłowy program kulturalny uczniów miejscowej polskiej szkoły, wykonany pod kierunkiem nauczycielki **Lucyny Sikory**.

Mimo iż M. Słowiaczek wyjaśnił, czym jest Kongres i jaką prowadzi działalność, widać było, że nadal nie do końca wszyscy rozumieją różnice między Zarządem Głównym PZKO a KP. Tym mniej zrozumiałą i mało logiczną wydawała się im możliwość uzyskania pieniędzy na remont własnego Domu PZKO – nie za pośrednictwem ZG PZKO, ale Kancelarii Kongresu Polaków. Niedzielny sejmik gminny w Łomnej potwierdził ponownie fakt, że działający zwłaszcza w małych wioskach Polacy zrzeszeni są wokół swojego Koła PZKO oraz szkoły, zaś Zarząd Główny PZKO lub Kongres Polaków są w ich mniemaniu instytucjami odległymi i nie do końca potrzebnymi. W tym kontekście sejmiki gminne tym bardziej zdają tu egzamin, przynosząc cenne informacje o tym, w czym konkretnie Kancelaria KP może miejscowej polskiej społeczności pomóc.

Delegatami na Zgromadzenie Ogólne zostali wybrani **Stanisław Marszałek** i **Franciczek Filipek**, nowym pełnomocnikiem gminy został **Tadeusz Sikora**.

⚝ ⚝ ⚝

BUKOWIEC (sch) – W licznym gronie, co należy przypisać faktowi, że dwie godziny wcześniej odbyło się tu zebranie sprawozdawcze MK PZKO, spotkali się w niedzielę na sejmiku gminnym młodzi i starsi bukowianie. Od razu więc było widać, że polska mniejszość tworzy tu zwartą społeczność, zdolną zadbać o swoje interesy.

W dyskusji, którą poprzedziło wystąpienie radnego Kongresu Polaków **Marka Słowiaczka,** uzupełnione przez prezes Rady Przedstawicieli KP **Helenę Legowicz**, pojawił się w zasadzie tylko jeden temat – możliwości odbioru kodowanej polskiej telewizji satelitarnej. W tej kwestii padła propozycja, żeby u władz polskich załatwić zezwolenie na odbiór również dla Zaolzia zamieszkanego bądź co bądź również przez Polaków. Jak jednak poinformowała zebranych H. Legowicz, ustawy unijne na to nie pozwalają, toteż kupując dekoder trzeba podać adres zamieszkania w Polsce.

Pełnomocnikiem gminnym w Bukowcu został **Robert Kulig**, który wspólnie z **Bronisławem Skupieniem** będzie reprezentować interesy Bukowca na Zgromadzeniu Ogólnym. „Rezerwowym" delegatem został **Jerzy Zogata**.

Cieszyńska rotunda – świadek przeszłości

Spacerując po Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie może nawet nie uświadamiamy sobie, że to szczególne miejsce związane jest z najstarszymi dziejami Polski i Śląska. Romańska rotunda zaś jest najstarszym zabytkiem architektury na Ziemi Cieszyńskiej, a jej mury stoją w tym miejscu już blisko tysiąc lat. Datowana jest na pierwszą połowę XI wieku, na czasy panowania Bolesława Chrobrego, dlatego wraz z jego wizerunkiem znalazła się na banknocie 20-złotowym.

Niewiele osób jednak wie o tym, że przez całe te długie wieki rotunda zmieniała swój wygląd, była przebudowywana i jeszcze przed rokiem 1947 wyglądała zupełnie inaczej niż dzisiaj. Jak? Odpowiedź na to i inne pytania znaleźć można na wystawie pt. „Cieszyńska rotunda – świadek przeszłości“ w Piwnicy Muzealnej Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Muzeum zorganizowało ją wspólnie ze Stowarzyszeniem „Rotunda“.

– *Zrobiliśmy tę wystawę po to, aby po raz pierwszy zaprezentować zdjęcia, dokumentację fotograficzną z badań wykopaliskowych prowadzonych na Wzgórzu Zamkowym jeszcze przez Niemców, przez Georga Raschkę w 1941 i 1942 roku w czasie II wojny światowej. Są też zdjęcia z lat 40. i 50. minionego wieku, kiedy na Wzgórzu Zamkowym prace prowadziła Alina Kietlińska z Państwowego Muzeum Archeologicznego z Warszawy* – mówi autorka wystawy **Zofia Jagosz-Zarzycka**. Fotografie są bardzo ciekawe i to, co na nich widzimy, potrafi zaskoczyć. – *Obejrzeć można zdjęcia pokazujące rotundę jeszcze z okresu przed konserwacją, która zaczęła się w 1947 roku. Wtedy wygląda zupełnie inaczej, jest jeszcze z tynkiem i w bardzo złym stanie* – mówi autorka. W roku 1836 Habsburgowie, którzy sprowadzili się na Wzgórze Zamkowe, postanowili przekształcić wzgórze w park romantyczny. Projektem zajął się wiedeński architekt Józef Kornhäusel. – *Rotundę otynkowano na styl klasycystyczny, obłożono „płaszczem” wykonanym z kamienia ciosanego. Została pokryta dachem kopułowym, jakby blaszanym hełmem. Okna romańskie zostały powiększone* – dodaje archeolog Z. Jagosz – Zarzycka. Wtedy wyburzono wszystkie ruiny, które stały na wzgórzu i powstał park romantyczny, który mamy tu po dziś dzień.

Fot. autorka

Autorka wystawy Zofia Jagosz-Zarzycka pokazuje szkielety znalezione wokół rotundy.

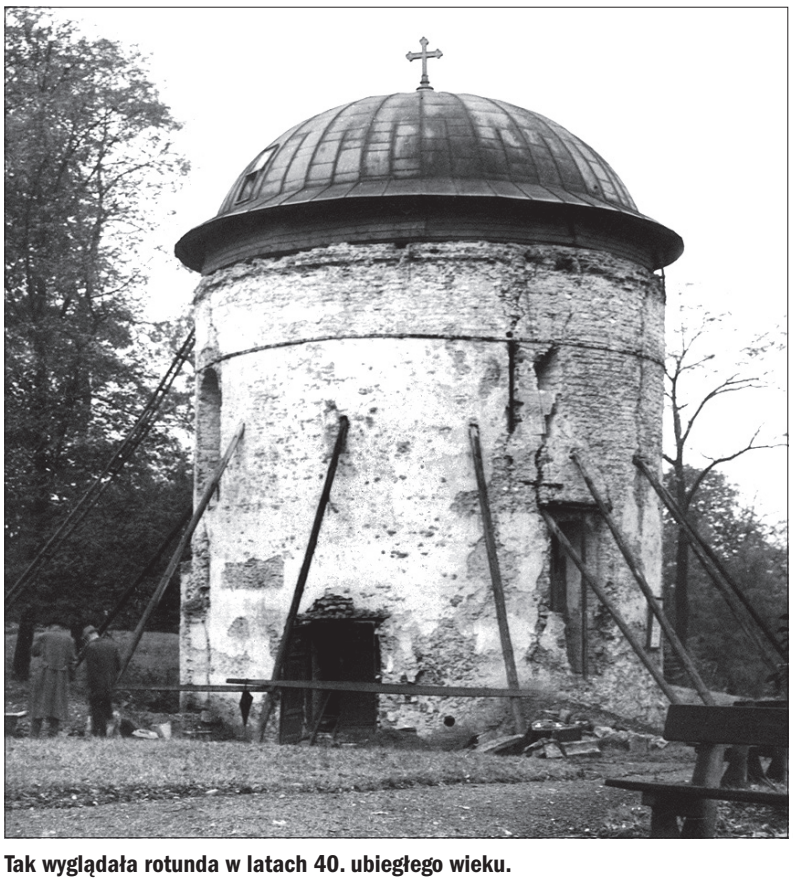

Fot. archiwum

Tak wyglądała rotunda w latach 40. ubiegłego wieku.

Badania archeologiczne prowadzone przez Georga Raschkę dowiodły, że rotunda wybudowana została w stylu romańskim. Archeolog Alina Kietlińska, która później prowadziła badania wokół rotundy, datuje ją na I połowę XI wieku, na czasy panowania Bolesława Chrobrego.

W roku 1947 rozpoczęto konserwację i rekonstrukcję rotundy, przywracając jej pierwotny, romański charakter. – *Usunięto tynk, dokuto się do pierwotnego kamienia romańskiego, jako że wysokość terenu wokół rotundy podniosła się przez setki lat o 2,2 metra, w środku również cała posadzka została podniesiona o dwa metry. Kiedy rotundę przerabiano na klasycystyczny styl, wykuto nowe drzwi, dlatego były one wyżej. Wtedy zniszczono romańskie nadproże. W czasie konserwacji wyciągnięto całe te dwa metry ze środka rotundy, dokopano się do pierwotnej posadzki, wstawiono drzwi w pierwotnym miejscu, zamurowano okna, które były zrobione przez Kornhäusla i doprowadzono rotundę do stylu pierwotnego. Na łuku tęczowym przedzielającym absydę od nawy głównej widzimy bardzo delikatny ornament gotycki, który zachował się tutaj i które są śladem tego, że prawdopodobnie ściany wnętrza pokryte zostały dekoracją malarską* – uzupełnia archeolog Zarzycka.

Sama rotunda jest bardzo ważna, ale ważne jest też to, co wokół niej znaleziono podczas badań archeologicznych. Były to groby szkieletowe odkryte poza jej murami. Urządzane tu były pochówki dwojakiego rodzaju – albo szkielety ułożone w całości, albo skądś przeniesione luźne kupki kości. Wśród pochówków są czaszki kobiece, prawdopodobnie były to mieszkanki wczesnosłowiańskiego grodu na Wzgórzu Zamkowym. – *Na wystawie pokazaliśmy jeden z grobów. Jest to grób mieszany, na razie nie jesteśmy w stanie ułożyć całego szkieletu pochodzącego od jednego osobnika, ponieważ wszystkie kości są zupełnie wymieszane. Przy układaniu szkieletów pomagał nam antropolog Bogusław Mrózek z Jabłonkowa* – informuje Z. Jagosz-Zarzycka.

Oprócz szkieletów na wystawie pokazano dokumentację fotograficzną przedstawiającą pozostałości grodu drewnianego na Wzgórzu Zamkowym z X i XI wieku, który stał się zaczątkiem murowanego zamku gotyckiego. Zachowały się one doskonale – są to konstrukcje domów, ulic i wału drewniano-ziemnego. Fotografie te nigdy do tej pory nie były opublikowane, mają ogromną wartość i uchylają rąbka tajemnicy na temat tego, co ukryte jest w wnętrzach wzgórza.

Na wystawie oglądać można też zabytki związane z Piastami Cieszyńskimi, elementy architektoniczne, ozdoby, przedmioty codziennego użytku. – *Wystawa na pewno nie powstałaby bez pomocy pochodzącej z Jabłonkowa Jany Gryc, doktorantki Uniwersytetu Jagiellońskiego, która pisze doktorat na temat wczesnego średniowiecza na Wzgórzu Zamkowym. Jej pomoc okazała się niezbędna* – podkreśla autorka wystawy.

Ekspozycję zwiedzać można w Piwnicy Muzealnej do 11 maja br. Warto jeszcze dodać, że obecnie w odrestaurowanym obiekcie rotundy odbywają się koncerty muzyki kameralnej. 6 grudnia, w dzień św. Mikołaja, co roku odprawiane jest tu nabożeństwo roratnie. W ciągu całego roku rotunda udostępniana jest zwiedzającym.

ANETA RAJNER

EWA FARNA O SWOICH O PLANACH, MAREK SIDEREK O SKOKACH NARCIARSKICH

Noc z gwiazdami

GNOJNIK (mro) – Tej nocy nigdy nie zapomną uczniowie drugiego stopnia nauczania z gnojnickiej PSP. Bo czyż można zapomnieć dyskusje z kolegami nad wybraną i przedstawioną przez siebie ulubioną książką, czyż można łatwo zapomnieć spotkanie z gwiazdą muzyki pop **Ewą Farną** czy dyrektorem sportowym Polskiego Związku Narciarskiego i sędzią międzynarodowym FIS **Markiem Siderkiem**? O konkursie „X–factor” i dyskotece do późnych godzin nocnych nie wspominając? A właśnie taka była „Noc w szkole” – program przygotowany w piątek przez grono nauczycielskie gnojnickiej PSP.

– *Każdy uczeń przygotował streszczenie oraz fragmenty do prezentacji swojej ulubionej książki* – opisała początek imprezy **Renata Buława**, wicedyrektor szkoły, dodając, że uczniowie spośród przedstawionych wybrali najlepsze prezentacje, które potem konkurowały o miano „the best”. Niespodziankami „Nocy” były odwiedziny gwiazd – Ewa Farna opowiadała o swoim życiu i planach na przyszłość związanych z kontynuowaniem nauki w Polskim Gimnazjum, o znaczeniu języka polskiego w jej karierze. Odpowiadała też na liczne pytania. – *W efekcie jej wizyta przewidywana na maksymalnie godzinę przeciągnęła się do dwóch* – powiedział dyrektor gnojnickiej PSP **Tadeusz Grycz**, zaznaczając, że młodzież zaśpiewała dla Ewy zbiorowo i solowo – **Aneta Zagóra** zaprezentowała „Ja wysiadam”, a **Michał Firla** „Pokolenia”. Ewa przyznała, że po raz pierwszy śpiewano tylko dla niej.

Nie mniej pasjonujące dla młodzieży było spotkanie z Markiem Siderkiem, filarem trenerów polskiej narciarskiej kadry narodowej. Ten opowiadał o przebiegu konkursów w skokach narciarskich, ich atmosferze i towarzyszącym stresie, mówił też o **Adamie Małyszu.** Rozdawał gadżety oraz... numery startowe konkurencji narciarskich.

Nocne przeżycia w szkole zakończyło ułożenie się do snu w klasach pod okiem wychowawców.

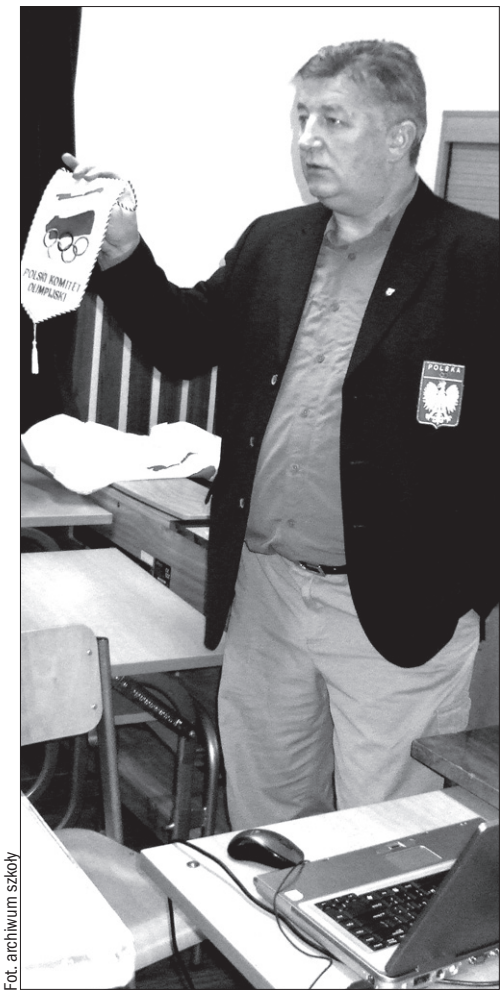

Fot. archiwum szkoły

Przyzwoitość to niezwykle ważna cnota. Tylko przyzwoitość ma moc ochrony przed złem.
Magdalena Środa

Nr 323
Jemioła
DODATEK LITERACKO-ARTYSTYCZNY

Redakcja Kazimierz Kaszper ◆ Materiały prosimy przesyłać pod adresem „GL" lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ◆ *Numer zamknięto 10. 3. 2008*

W nr. 317 „Jemioły" omówiliśmy reakcje polskiej prasy oraz niektórych instytucji państwowych i hierarchów kościelnych na opublikowanie w polskim przekładzie książki Jana Tomasza Grossa ***Strach. Antysemityzm w Polsce tuż po wojnie*****. Obecnie wracamy do tematu tekstem ks. dr.** Janusza Salamona SJ**, jezuity, absolwenta Uniwersytetu Oksfordzkiego, dyrektora Centrum Kultury i Dialogu w Krakowie. Wydaje się, że ten opublikowany przez „Gazetę Wyborczą" esej jest najważniejszym głosem nie tylko w polemice wokół *Strachu*, ale pierwszym w ogóle przyczynkiem formułującym zasadnicze pytania i diagnozy na temat polskiej refleksji historycznej.**

Uwolnić się od strachu

Można zignorować głos Jana Grossa. Ale czy można nadal zatykać uszy na głos ofiar, o których on i inni rodzimi autorzy nam przypominają? Osaczeni przez dziesięciolecia w totalitarnych okowach strachu i manipulacji nie dopuściliśmy do naszych serc tego wstrząsającego głosu, który się rozległ pod naszym niebem. Dziś, wolni obywatele wolnej Polski, musimy przezwyciężyć strach przed tym głosem. Musimy przeżyć ból naszych żydowskich sióstr i braci, dla których ta ziemia – przez wieki określana mianem „żydowskiego raju" – stała się ziemią Zagłady. Musimy wpisać ich losy w naszą narodową opowieść, na równi z losami wszystkich naszych rodaków, którzy padli ofiarą pogardy i nienawiści. Musimy tę nową opowieść o nas samych ukształtować jako ludzie prawdziwie wolni, którzy po dwustu latach zniewolenia mają po raz pierwszy szansę wyzwolenia się od strachu przed pełną prawdą o sobie. Musimy, gdyż jak to widać w nieodległych krajach, ludzie, którzy nie są dość silni, aby zmierzyć się z tym, co w ich historii trudne, mogą w swej duszy na długo pozostać niewolnikami pośrodku gruzów ich dawnego więzienia.

Potrzeba rachunku sumienia

Istnieje jeden oczywisty fakt przemawiający za tym, że ta nieodrobiona przez nas lekcja historii przynosi dziś bardzo niepożądane konsekwencje. Tym faktem jest potwierdzana przez badania opinii publicznej niechęć sporej części Polaków do Żydów i niechęć sporej części Żydów do Polaków. Ta niechęć jest czymś, co zatruwa nasze dusze. Ta niechęć nie pozwala nam też – zarówno Polakom, jak i Żydom – przyswoić sobie na nowo tego przebogatego dziedzictwa polsko-żydowskiego, które zrodziło się na naszej ziemi na przestrzeni kilkuset lat względnie harmonijnego współistnienia dwóch religii i kultur.

Kultywowanie uprzedzeń, przyjmujących w skrajnych przypadkach formę otwartego antysemityzmu czy antypolonizmu, jest niegodne ludzi wychowanych w świecie wolności i demokracji.

Nowym pokoleniom Polaków i Żydów nie wolno przechodzić nad tym wzajemnym negatywnym nastawieniem do porządku dziennego. Kultywowanie uprzedzeń, przyjmujących w skrajnych przypadkach formę otwartego antysemityzmu czy antypolonizmu, jest niegodne ludzi wychowanych w świecie wolności i demokracji. Zamiast obrażać się na siebie w nieskończoność, nerwowo reagując na każde, niekiedy zbyt łatwo uogólniane zarzuty, trzeba zrobić wszystko, aby dialog posuwał się dalej, aż do momentu, gdy możliwe będzie spojrzenie na siebie wzajemnie przez pryzmat wielowiekowej wspólnoty losów polskich i żydowskich.

Nie ma żadnych powodów, dla których Polacy i Żydzi nie mogliby się stać narodami szczególnie sobie bliskimi. Bo nawet jeśli dziś zabrzmi to na wyrost – polska i żydowska dusza ukształtowały się we wzajemnej symbiozie kulturowej i duchowej.

Obecna dyskusja na temat postaw Polaków w obliczu okrutnej eksterminacji ich żydowskich współziomków wzbudza emocje dlatego, że dotyczy czegoś, co nie stało się jeszcze w dostatecznym stopniu przedmiotem rachunku sumienia.

Powie ktoś, że takie ujęcie rozważanej kwestii trąci moralizatorstwem. Owszem, bo też ta historia jest nazbyt ważna, aby pozostawić ją w rękach historyków. Wszak nie tylko o ocenę historycznych wydarzeń tutaj chodzi, ale o teraźniejszość. Autor *Strachu* nie ukrywa, że piętrząc w jednym tomie znane już wcześniej świadectwa niegodziwości popełnionych przez Polaków na swoich żydowskich rodakach przed 60 z górą laty, chce zmobilizować nas, współczesnych, do zajęcia wobec tych wydarzeń stanowiska moralnego. Taka konfrontacja ma odmienny charakter niż nacechowane dystansem postępowanie badacza, który zadowala się ustaleniem okoliczności przeszłych wydarzeń, tak jakby one jego samego w żaden sposób nie dotyczyły. Wznoszenie się na poziom chłodnej analizy uwarunkowań, gdy mamy do czynienia z porażającymi świadectwami moralnego upadku członków własnej społeczności, jest być może zrozumiałe w przypadku historyka. W innych jednak przypadkach taka postawa nasuwałaby podejrzenie, że mamy do czynienia z ucieczką przed niewygodną prawdą o nas samych.

Co uczyniliście jednemu z braci moich

Jedną z reakcji na moralizatorski ton książki Grossa było scedowanie na krytycznych wobec niego historyków roli apologetów polskiego honoru. Takie posunięcie było niefortunne, gdyż spowodowało całkowite rozminięcie się dwóch dyskursów – dyskursu zmierzającego do ukazania w jaskrawym świetle i nazwania po imieniu wstrząsających przejawów zła oraz dyskursu stawiającego sobie za cel wskazanie na różnorodność motywacji kierujących osobami, które dopuściły się zbrodni.

Można odnieść wrażenie, że ten drugi dyskurs, jeśli został pomyślany jako kontra wobec oskarżycielskich sądów Grossa, chybia celu. Bo czyż sugestia, że niektóre przypadki agresji Polaków wobec Żydów były spowodowane nienawiścią do Żydów komunistów, rozgrzesza kogoś, kto morduje żydowską matkę z dzieckiem na ręku? Czy fakt, że po wycofaniu się niemieckiego okupanta na prowincji zapanowało bezprawie i bandytyzm, stawia w lepszym świetle Polaków, którzy wzięli udział w krwawych pogromach w Kielcach, Krakowie czy Rzeszowie? Czy hipoteza, że pogromy mogły być inspirowane przez Służbę Bezpieczeństwa pragnącą skompromitować antykomunistyczne podziemie, rehabilituje tych, którzy z łatwością dali wiarę w haniebne plotki o żydowskich mordach rytualnych? *(cdn.)*

Ks. dr JANUSZ SALAMON SJ

OPINIE

TOMASZ LIS: Brak drogowskazu

Żyjemy dziś w Polsce w czasach niezwykłych. Dziś, czytaj od 1989 r. Jednak żaden z naszych przywódców nie potrafił nazwać polskich marzeń, tych już spełnionych i tych, które przed nami. Słowami, które pomogłyby nam uwierzyć w siebie, uczynić nas lepszymi, niż jesteśmy, takimi jakimi chcielibyśmy być. Przez 18 lat nie padło jedno zdanie, które byłoby dla nas drogowskazem.

(Czołowy polski publicysta na łamach „Gazety Wyborczej".)

Dziennikarze na cenzurowanym

Czytelnik prasy polskiej od dłuższego czasu może obserwować obniżanie jej poziomu. Razi przede wszystkim czarno-biały, propagandowy schemat doboru informacji i komentarzy polityczno-historycznych. Obraz Polski i świata stał się niepokojąco prosty, łatwy i przyjemny. O rozłożeniu akcentów „poznawczych" zaczęły bowiem decydować tradycyjne mity narodowe, zgodnie z którymi Polska jako dobrowolny cierpiętnik i „Chrystus narodów" posiada moralne prawo do kreowania swego nieskazitelnego wizerunku, a pozostałe narody postrzegać przez pryzmat stereotypowych sympatii i antypatii. Istotną rolę odgrywa też orientacja polityki polskiej, która – od czasów Sienkiewicza traktowana jako wyznacznik wartości etycznych – skłania dziennikarzy do ferowania (w dobrej wierze) wyroków nie tylko chybionych, ale bardzo często po prostu niesprawiedliwych. W efekcie, otwierając gazetę wiadomo z góry, że jeśli podejmowany jest temat Rosji, Niemiec lub Białorusi, to będzie na „nie", temat Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Włoch, Ukrainy, Litwy, Węgier czy Słowacji – na „tak". A pozostałe kraje ze względu na zamieszkujące je narody będą się mieścić w szarej strefie niezobowiązujących grzecznościowych formułek.

Wysiłku osądu środowiska dziennikarskiego podjął się **Tomasz Wołek**, onegdaj nieprzejednany, silnie zideologizowany właśnie dziennikarz, redaktor naczelny „Życia". W opublikowanym na łamach „Gazety Wyborczej" tekście pisał m.in.: „Milczeliście, gdy szczuto i poniżano ludzi", „uczestniczyliście w nagonkach", „nie reagowaliście na fałsz i draństwo". Za ciosem poszła redakcja „Faktu", która z okazji Środy Popielcowej zapytała dziennikarzy, za co powinni sobie posypać głowę popiołem. **Kamil Durczok** napisał o zbyt łatwym ferowaniu wyroków, o braku rzetelności i należytej weryfikacji (zwłaszcza w kwestiach lustracyjnych). **Monika Olejnik** miała pretensje do dziennikarzy, że pełnią funkcję słupów ogłoszeniowych służb specjalnych i uprawiają dziennikarstwo stadne. **Dorota Wysocka** mówiła o politykierstwie, instrumentalizacji, braku pokory, wygadywaniu głupot, a **Michał Kobosko** o nadmiernej ustępliwości wobec mocodawców i celebrytów, naruszaniu granic między dziennikarstwem a reklamą i kierowaniu się ideologią.

Dyskusję podsumowała w „Gazecie Wyborczej" **Magdalena Środa**, etyk i filozof. Pisze m.in.: *Brak kompetencji, chęć zrobienia szybkiej kariery, kiepski warsztat, niedouczenie, pogoń za sensacją, papugowanie – to grzechy lekkie, choć nagminne i aż nadto widoczne. (...) Do dziennikarstwa często idą dziś niedouczeni studenci. Chwytają okazję, ciężko pracują, nie mając czasu ani na rozwój warsztatu, ani na naukę. Świat traktują jak plastyczny instrument, który daje się dostosować do potrzeb i żądań przełożonych. (...) Drugą grupę tworzą grzechy ciężkie: nierzetelność, łatwe oskarżanie innych, brak bezstronności i odwagi w „odszczekaniu pomówień". Właściwie powinny dyskwalifikować dziennikarzy, wykluczać z zawodu. Obiektywizm jest obowiązkiem nie tylko prakseologicznym, ale i moralnym dziennikarza, nawet wtedy, gdy jest on nieukiem i praca służy mu tylko do osiągania sukcesów czy wypełnienia poleceń przełożonych.*

To przykre, że w kraju, w którym etyka chrześcijańska odgrywa, zdawałoby się, rolę porządkującą życie społeczne, trzeba osobom kształtującym postawy i zachowania przypominać podstawowe prawdy. Ale tak to jest, kiedy polskość zaczyna zastępować dekalog. **KAZIMIERZ KASZPER**

POLECAMY

Mój 1968. Po drugiej stronie muru

Na 40. rocznicę wydarzeń 1968 r. Wydawnictwo Literackie zaproponowało osobistą refleksję **Umberto Eco** o polskim Marcu '68 oraz o inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację. Autor – jeden z największych współczesnych intelektualistów, swoiste dziecko „rewolucji 1968 r." – przebywał wówczas w Polsce oraz w Czechosłowacji i był bezpośrednim świadkiem wydarzeń. Z książki wyłania się obraz kraju komunistycznego widziany z perspektywy mieszkańca Zachodu. Eco analizuje mechanizmy działania państwa rządzonego przez partię komunistyczną, by zrozumieć gorące wydarzenia roku 1968 w Polsce i Czechosłowacji.

Umberto Eco to jeden z najsłynniejszych współczesnych pisarzy, intelektualistów, filozofów XX w.; autor licznych prac naukowych i popularnonaukowych m.in. *Sztuka i piękno średniowieczu*, *W poszukiwaniu języka uniwersalnego*; bestsellerowych powieści: *Imię róży*, *Wahadło Foucaulta*, *Baudolino*. Od 1965 r. stale pisuje felietony nas łamach włoskiego tygodnika „L'Espresso".

Kalendarium historii Polski

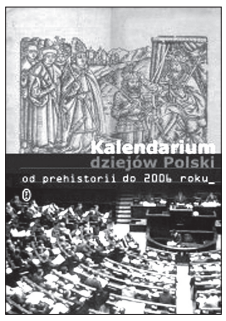

Doskonała pomoc w przygotowaniu do matury, egzaminów, konkursów historycznych i sprawdzianów. Układ graficzny oraz specjalne wyszczególnienie najważniejszych dat, postaci i zjawisk sprawiają, że jest to także idealna książka do szybkich powtórek materiału. Autorami *Kalendarium* są cenieni pracownicy naukowi z Instytutu Historii UJ. Za selekcję najważniejszych informacji odpowiadali praktycy – nauczyciele historii.

Uwagi osobiste

Po 33 latach emigracji **Sławomir Mrożek** powrócił do Polski. I od razu zaproponowano mu stały felieton w „Gazecie Wyborczej".

Dlaczego się podjął tego zadania, skoro – jak sam zauważył: *Felietonista powinien być wprowadzony w sprawy swego kraju i tego świata, a nawet wiedzieć o nich więcej niż jego czytelnicy, inaczej nie opłaca się czytać jego felietonów. Tymczasem ze mną jest odwrotnie, to znaczy: każdy czytelnik wie o Polsce więcej niż ja, a moja publicystyczna wiedza o świecie współczesnym też stała się nietęga.* A jednak przez kolejne pięć lat czytelnicy z niecierpliwością czekali na jego kolejne felietony.

On sam tłumaczył to tak: *Polak dzisiejszy, a to wiem od polskich felietonistów właśnie, cierpi na utratę czy też nadwątlenie tożsamości. W tym mi brat! Ja również na to cierpię, choć z innych niż on powodów. Ja także już nie wiem, kim jestem i jakie jest moje miejsce w kosmosie, nie wiem nawet, czy kosmos jeszcze istnieje i podejrzewam czasami, że już tylko chaos nami rządzi. Więc pisząc tylko o sobie, nie dla żadnego samorozkochania, lecz po prostu dlatego, że na niczym innym już się nie znam, być może będę mógł się podłączyć do ogólnej, społecznej rozterki.*

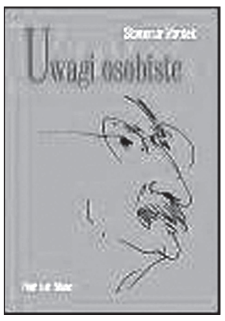

Warto przy tym zauważyć, że ta długa nieobecność, wyłączenie się z nurtu bieżących, spraw dała autorowi niezastąpioną świeżość spojrzenia, dystans uczestnikom wydarzeń niedostępny. Dlatego czytelnik może się przeglądać w zwierciadle jego felietonów z bolesnym nieraz zadziwieniem... I na tym właśnie polega wartość tych tekstów.

Telewizja

WTOREK 11 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 11 marca **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.20** Kwadrans po ósmej **8.35** Smocze opowieści - Bez błędu **9.00** Budzik - Sen, spanie **9.30** Atlantis High **10.00** Zwierzowiec - Dziecko i obcy pies **10.15** Zdrowo z Jedynką **10.40** Z EUROpą na ty **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Tak jak w Unii **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? **14.00** Tytan druga Ziemia? **14.25** Wyjeżdżam - zostaję? **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.15** Polska : Zagraniczne Gwiazdy Ligi Polskiej - mecz **22.30** Misja specjalna (mag.) **22.50** Marcowi **23.25** Błędy odwracalne (film USA) **0.55** Mardi gras - Wyprodukowano w Chinach **1.50** Gerry (film USA) **3.30** Był taki dzień 11 marca **3.32** Notacje - Andrzej Seweryn.

■ TVP 2

6.10 Statek miłości (s.) **7.20** Sztuka i wiara **7.45** Bodzio, mały helikopter - Połów **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Sąsiedzi - Zakład na śmierć i życie (s.) **11.35** Dr Quinn (s.) **12.30** Złotopolscy - Kradzież (s.) **13.00** Jukatan - kraina Majów **14.00** Podróże z żartem - Albania **14.55** Gliniarz i prokurator – Żegnaj! (s.) **15.50** M jak miłość (s.) **16.50** Czterej pancerni i pies - Pierścienie (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Koło fortuny **19.40** Kocham kino **20.10** M jak miłość (s.) **20.55** Kulisy serialu „M jak miłość" **21.10** Magazyn Ekspresu Reporterów **22.05** Wielkie otwarcie (film USA) **0.00** Panorama **0.20** Proces norymberski - Albert Speer **1.25** Szansa na miłość (telenowela) **1.50** Z Dwójką bezpieczniej **2.00** Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.00** Serwis info - flesz **8.02** Gość poranka **8.15** Serwis info - flesz **8.17** Przegląd prasy **8.20** Serwis ekonomiczny **8.36** Korespondent TVP o poranku **8.45** Schlesien Journal **9.00** Serwis info **10.06** Serwis kulturalny **10.13** Gość poranka **11.03** Biznes - otwarcie dnia **11.30** Serwis info **12.07** Komentarz - kraj **12.30** Serwis info **13.06** Komentarz - świat **14.30** Serwis info **15.10** Raport z Polski **15.30** Serwis info **16.12** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Relacje **17.00** Europieniądze **18.00** Aktualności **18.45** Wokół nas **19.00** TV Katowice poleca **19.20** Bliżej natury **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.35** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **22.30** Serwis info **0.04** The Madrid Connection **1.05** Minęła 20-ta **2.14** Ekonomia i rynek (mag.) **2.24** SpełniONA w biznesie.

WIELKIE OTWARCIE
obyczajowy, 115 min., USA 1996
TVP 2, wtorek 11. 3., godz. 22. 05
Reżyseria: Campbell Scott, Stanley Tucci
Występują: Stanley Tucci, Tony Shalhoub, Isabella Rossellini, Minnie Driver, Ian Holm, Campbell Scott.

Dwaj bracia, Primo i Secondo, emigranci z Włoch, przybyli do Stanów Zjednoczonych w poszukiwaniu lepszego losu. Otwierają restaurację „Paradise", w której serwują włoskie dania przygotowywane według tradycyjnych receptur. Jednak nieprzywykłym do włoskiej kuchni Amerykanom nie smakują proponowane potrawy. Tymczasem inna włoska restauracja, prowadzona przez niejakiego Pascala, cieszy się ogromną popularnością wśród klientów i przynosi duże zyski. Gdy bracia popadają w tarapaty finansowe, Secondo udaje się do konkurencji z prośbą o pożyczkę.

PRZEPOWIEDNIA
thriller, 165 min., USA 2002
Polsat, wtorek 11. 3., godz. 21.00
Reżyseria: Mark Pellington
Występują: Richard Gere, Laura Linney, Alan Bates, Will Patton, Bill Laing, David Eigenberg.

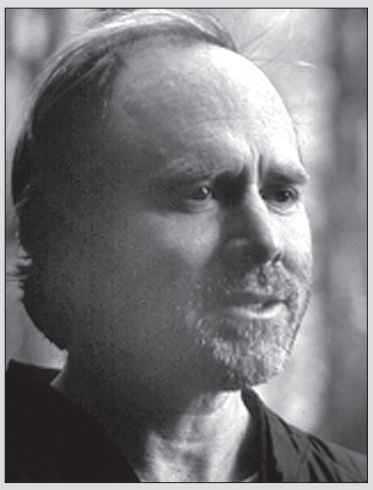

John Klein ma ciekawą pracę, dobre zarobki i udane małżeństwo. Wkrótce jego żona ginie w wypadku samochodowym. Po pogrzebie John odkrywa jej szkicownik, a w nim serię rysunków gigantycznej ćmy. W niewytłumaczalny sposób mężczyzna trafia do oddalonego o setki mil miasteczka Point Pleasant. Okazuje się, że wielu jego mieszkańców ma wizje przypominające rysunki jego żony. Szeryf Connie Parker i badacz zjawisk paranormalnych starają się mu pomóc w rozwiązaniu zagadki.

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Kameleon **9.30** Stan wyjątkowy (s.) **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się żonami **13.00** Rodzina zastępcza plus - Narzędzia walki (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Daleko od noszy - Modne przysmaki (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.50** Beverly Hills 90210 (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Przepowiednia (film USA) **23.45** Chirurdzy (s.) **0.45** Millenium **1.45** Miasto zwycięzców (teleturniej) **2.45** Nocne randki.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Telewizyjna szkoła – Antonín Dvořák **9.15** Dziecięce pogotowie w akcji **9.30** Wilczy grosz (film czes.) **10.50** Prof. V. Holzknecht opowiada **11.30** Kim jest... František Řehák **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Ćwiczmy z TVC **14.25** Co znaczy w domu **14.50** Simpsonowie (s. anim.) **15.15** Legendy Kung Fu (s.) **16.00** Nauka jest zabawna **16.25** Pomagajmy sobie **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Dom – to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Co tydzień wziął (pr. sat.) **20.30** Wszystko party (talk show) **21.15** Katastrofy lotnicze (cykl dok.) **22.10** Detektor **22.35** Talk show Ester Kočičkovej **23.05** Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) **23.50** Losowanie Szczęśliwej 10 **23.55** Reporterzy TVC **0.35** Podróż po... **1.00** Taxi.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Teatr żyje! (mag.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Chłopaki w akcji (mag. kul.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.50** Boisko 7 (dla dzieci) **14.55** Mity i fakty historii (cykl dok.) **15.50** Ermitaż (s. dok.) **16.45** Niewygodni (cykl dok.) **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **20.00** Běla Kolářová (dok.) **20.30** Europejski film: Marsz (film br.) **22.05** Jeden świat – dziesięć lat **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Odłamki Jednego świata 2008 **23.20** Kinobox (mag.) **23.50** Klub dokumentalny: Kolacja z prezydentem **0.45** Pojedynek przywódców **1.30** Jožka Severin (dok).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** Morze miłości: Dom pełen wspomnień (film niem.) **11.35** Ulica (s.) **12.20** To morderstwo, napisała (s.) **13.15** Ostry dyżur (s.) **14.15** O.C. (s.) **15.10** Smallville (s.) **16.00** Odłożone sprawy (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Bez śladu (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.10** 112 (mag.) **22.50** Ostatni skaut (film USA) **0.45** Strażnik Teksasu (s.) **2.00** Poradnik domowy.

■ PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) **7.05** Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.30** X-Men: Początek (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.15** Sabrina – nastoletnia czarownica (s.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.50** Diagnoza morderstwo (s.) **12.50** Renegat (s.) **13.50** Kości (s.) **14.45** Gotowe na wszystko (s.) **15.40** Kości (s.) **16.40** Zabójcze umysły (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.50** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** Starsky i Hutch (film USA) **23.25** Gaz do dechy (s.) **0.20** Sexy Szansa **1.05** Zadzwoń do jasnowidza.

ŚRODA 12 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 12 marca **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Łatek - Ubezpieczenie dla psów **9.05** Domisie - Sznurki i sznureczki **9.30** Nastoletni geniusze **10.00** Kwadrans na kawę **10.20** Borem, lasem... **10.40** Z EUROpą na ty **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Siła z natury **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Errata do biografii - Adam Ważyk **14.30** Raj **15.00** Wiadomości **15.10** Miłość puka do drzwi (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Na ratunek córce (film USA) **22.00** Cienie PRL-u **22.50** Rajd na tyły wroga (film kopr.) **0.55** Ekonomiczny kalejdoskop Jedynki **1.20** Kojak - Na krawędzi (s.) **2.10** Był taki dzień 12 marca **2.13** Notacje - Stefan Stuligrosz.

NA RATUNEK CÓRCE
obyczajowy, 100 min., USA 1994
TVP 1, środa 12. 3., godz. 20.20
Reżyseria: Peter Levin
Występują: Lindsay Wagner, Renée Humphrey, Piper Laurie.

Kate miała doskonały kontakt z Jesse. Pierwszy konflikt między nimi pojawił się, gdy córka zakochała się w osiemnastolatku poznanym na dyskotece. Eric nie budził zaufania matki, ponieważ dysponował zbyt dużą ilością pieniędzy. Ale dziewczyna nie chciała słuchać ostrzeżeń. Zaniepokojona kobieta spotkała się z chłopakiem, by go zniechęcić. Na wieść o tym Jesse uciekła z domu. Przerażona matka odkryła, że jej obawy były słuszne. Eric utrzymywał się z sutenerstwa. Nie mogąc liczyć na pomoc policji, sama zdecydowała się odszukać córkę.

■ TVP 2

6.10 Statek miłości (s.) **7.20** Znaki czasu **7.45** Bodzio, mały helikopter - Pokaz **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.10** Sąsiedzi - Idealna para (s.) **11.40** Dr Quinn (s.) **12.30** Koło fortuny **13.05** Wokół Sycylii **14.10** Europa da się lubić - 100 lat Europo! **15.05** Gliniarz i prokurator - To musisz być ty (s.) **16.00** M jak miłość (s.) **17.00** Czterdziestolatek - Sprawa Małkiewicza, czyli kamikadze (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **19.40** S.O.S. Dzieciom! **20.05** Barwy szczęścia (s.) **21.05** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **21.55** Zaufanie (film bryt.) **0.00** Panorama **0.15** Korespondent **0.50** Czy powinniśmy się bać Iranu **1.50** Wideoteka dorosłego człowieka - Zbigniew Wodecki.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Gramy dla was **8.00** Serwis info - flesz **8.02** Gość poranka **8.21** Serwis ekonomiczny **8.36** Korespondent TVP o poranku **8.45** **Zaolzie** **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Zabrze **17.00** Raport z akcji **18.00** Aktualności **18.45** Magazyn reporterów **19.20** Zbliżenia filmowe **19.35** Motokibic.tv **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **22.30** Serwis info **0.03** Projekt E2 - Głębsze odcienie zieleni **0.29** Kondycja ludzka - Otyłość **1.02** Minęła 20-ta **1.46** Serwis info.

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Kameleon (s.) **9.30** Stan wyjątkowy (s.) **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się żonami **13.00** Halo, Hans! Przesyłka z Londynu **14.00** Pierwsza miłość (s.) **15.15** Daleko od noszy - Uwolnić Misiaka (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.50** Beverly Hills 90210 (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** I kto tu rządzi? **20.30** Świat według Kiepskich - Wrota piekieł (s.) **21.00** Czego pragną kobiety (film USA) **23.55** Czarna kula (film bryt.) **2.00** Miasto zwycięzców (teleturniej) **3.00** Nocne randki **5.00** Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Dama i śmierć (film czes.) **10.15** Orkiestra Gustava Broma **11.15** Królestwo zabawek (dok.) **11.45** Jan Saudek i Arnošt Goldflam mówią o fotografii **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Ćwiczmy z TVC **14.25** Co znaczy w domu? **14.50** Simpsonowie (s. anim.) **15.15** Legendy Kung Fu (s.) **16.00** Lotte (film bel.) **16.15** Straszna historia (s. anim.) **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości regionalne **18.15** Pod pokrywką (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **19.55** Losowanie Sportki i Szansy **20.00** Robin Hood (s.) **20.45** List do Ciebie **21.40** Na tropie (mag. krym.) **22.05** Według prawa **22.30** Café X (talk show) **23.00** Musicblok (pr. muz.) **23.30** Film o serialu **23.45** Losowanie Sportki i Szansy **23.50** Piątka w Pomarańczy **0.45** Losowanie Szczęśliwej 10 **0.50** Sabotaż (mag.) **1.15** Simpsonowie **1.40** Moda – Ekstrawagancja – Maniera.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Śladami królów Izraela (dok.) **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Dom to sztuka (mag.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Reporterzy TVC **13.40** Kwiz dla dzieci **14.05** Tajemnice Toma Wizarda **14.20** Nauka jest zabawna **14.45** Pomagajmy sobie **15.05** Katastrofy lotnicze (cykl dok.) **16.00** Pryzmat (mag.) **16.25** Planeta Nauki **16.45** Teleskop **16.55** Sedno **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **20.00** Ten nasz czeski charakter **20.30** Klub filmowy: Hazardzista (film kan.-br.) **22.15** Retro **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.10** Odłamki Jednego świata 2008 **23.20** Q (mag.) **23.50** Nocny klub filmowy: Bug (film USA) **1.15** Detektor.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** Arka Noego (film USA) **11.10** Ulica (s.) **11.55** To morderstwo, napisała (s.) **12.50** Lenssen i spółka (s.) **13.20** Veronica Mars (s.) **14.10** O.C. (s.) **15.05** Smallvill e (s.) **16.00** Odłożone sprawy (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Bez śladu (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Miejsce w życiu (s.) **21.15** Na własne oczy **22.10** Agenci NCIS (s.) **23.05** Prawo i bezprawie (s.) **23.55** Alias (s.) **1.10** 112 (mag.).

■ PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) **7.05** Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.30** X-Men: Początek (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.15** Sabrina – nastoletnia czarownica (s.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.50** Diagnoza morderstwo (s.) **12.50** Renegat (s.) **13.50** Kości (s.) **14.45** Gotowe na wszystko (s.) **15.40** Kości (s.) **16.40** Zabójcze umysły (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.50** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Kasia Brzydula (s.) **21.15** Top Star Magazyn **22.25** Burn Notice (s.) **23.25** Z Archiwum X (s.) **0.25** Gaz do dechy (s.) **1.15** Sexy Szansa **2.00** Zadzwoń do jasnowidza.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

życzenia

Jutro obchodzi swój jubileusz życiowy

pan mgr LESZEK HAROK

Nasz Kochany Jubilacie – życzymy Ci kolejnych dni, miesięcy i lat pełnych zdrowia, radości i miłości, ciągłego uśmiechu na twarzy, jak również tego, byś potrafił się cieszyć życiem w każdym jego momencie. Żona z dziećmi, teściowie i szwagierka z rodziną. RK-054

wspomnienia

Dnia 12 marca mija 1. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi

śp. ELŻBIETY PINDÓR

zaś dnia 11 maja mija 1. rocznica śmierci Jej Męża

śp. LUDWIKA PINDÓRA

z Sibicy. Wspomina najbliższa rodzina. GL-162

Byłaś dla nas wszystkim, byłaś słońca promieniem, zostaniesz na zawsze najdroższym wspomnieniem.

Dziś, 11. 3. 2008 mija 1. rocznica śmierci mojej Kochanej Mamy

śp. MARII KOCHOWEJ

z domu Herman. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi syn, synowa i wnuki. AD-007

nekrologi

W głębokim smutku pogrążeni podajemy do wiadomości, że dnia 9 marca zmarła nagle w wieku 77 lat

śp. HILDEGARDA MICZKOWA

z domu Palowska z Olbrachcic. Pogrzeb Nieodżałowanej Drogiej Zmarłej odbędzie się w czwartek 13 marca o godz. 15.00 z kościoła katolickiego w Olbrachcicach. GL-166

Pragniemy serdecznie podziękować rodzinie, krewnym, sąsiadom, przyjaciołom, współpracownikom i delegacji PZKO za kwiaty, wyrazy współczucia oraz udział w pogrzebie naszego Zmarłego

śp. inż. TADEUSZA POLOKA

zamieszkałego w Wędryni. Panu inż. Zmełtemu za przemówienie oraz dr Roztokajowej za długoletnią opiekę lekarską. Zasmucona rodzina. GL-165

Co w teatrze

SCENA CZESKA – HAWIERZÓW: „Nejkrásnější válka” (11, godz. 19.00);

▲ **TRZYNIEC**: „Nejkrásnější válka” (12, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Michael Clayton (11, 12, godz. 17.45, 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: Na fali (11, 12, godz. 15.30); Let's Dance 2 (11, 12, godz. 17.45); Projekt: Monster (11, 12, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: „O život” (11, godz. 17.30; 12, godz. 15.30); Jihad TV (11, godz. 20.10); „Ve stínu proroka” (12, godz. 17.10); One day (12, godz. 20.50); **CIESZYN – Piast**: Step UP 2 (11, 12, godz. 16.15); Film o pszczołach (11, 12, godz. 14.30); Ranczo Wilkowyje (11, 12, godz. 18.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po–pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

MILIKÓW PASIEKI – MK PZKO zaprasza swoich członków i sympatyków na zebranie sprawozdawcze do Domu PZKO 16. 3. o godz. 15.00. W programie wystąpią dzieci koszarzyskiej podstawówki i milikowskiego przedszkola.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na „Wiosenny wieczór świetlicowy” 15. 3. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie występy zespołu „Rychwałdzianie” oraz chóru „Lutnia”.

PTTS „BŚ” – zaprasza członków i sympatyków na powitanie wiosny 15. 3. na Studzienicznym. Rejestracja w godz. 10-12. Odjazd pociągów z Cz. Cieszyna o godz. 7.33 i 8.20.

▲ prosi zainteresowanych udziałem w wycieczce autokarowej „Krajom Drotarie” 18. 5. o zgłaszanie się u swych rejonowych. Inf.: 732 165 618, 596 311 685.

OPTYMALNI – Spotkanie w Klubie Optymalnych (Nasz Kącik w Domu Narodowym) w Cieszynie odbędzie się 12. 3. o godz. 16.30. Temat: „Wracamy do dietetyki”.

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 13. 3. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

ŻUKÓW DOLNY – MK PZKO organizuje wycieczkę do piwniczki winnej w dniach 26.-27. 4., koszt 1450 kc na osobę (zakwaterowanie, dojazd, wino, wyżywienie). Inf.: R. Huppert tel.: 736 436 823, *rahuppert@volny.cz.*

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza 16. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO na gościnny występ zespołu teatralnego z Wędryni ze sztuką „Rybka we czworo”.

CIERLICKO CENTRUM – MK PZKO zaprasza na zebranie sprawozdawcze 12. 3. o godz. 16.00 do polskiej szkoły. Występ dzieci przedszkola i szkoły.

CZ. CIESZYN – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję inż. Z. Rakowskiego pt. „Indie” 14. 3. o godz. 18.00 do salki Koła przy ul. Fabrycznej 23.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na kolejne „Spotkanie z techniką” 11. 3. o godz. 17.00. Ciekawostki z nanotechniki przedstawi inż. Karol Guńka.

▲ Ośrodek „Strzelnica” zaprasza na „Irlandzki wieczór” 15. 3. o godz. 19.00 do Jazz Klubu. W programie grupy „Celtic Cross” i „Irish Rose” oraz grupa taneczna „Kanafas”.

LESZNA DOLNA – MK PZKO zaprasza 14. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO na prelekcję pt. „Od Alaski po Himalaje” alpinisty Wiesława Chrząszcza. Konkretna omawiana ekspedycja zostanie wybrana na prelekcji.

KARWINA NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza 15. 3. o godz. 15.30 do świetlicy Koła na spotkanie pań pt. „Józef zaprasza”. W programie wystąpią „Dziecka ze Stonawy”.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 11. 3. o godz. 15.30.

Co za Olzą

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46, Cieszyn: do 31. 5. wystawa „Robinson Crusoe i siedmiu krasnoludków – Dawna literatura dziecięca i młodzieżowa”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

Wystawy

STUDIO NEUWI w Ostrawie, Nádražní 24: do 3. 4. wystawa Dariny Krygiel „Obrazy”.

BIAŁA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 6. 4. wystawa Miro Matejki „Obrazy”.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 23. 3. wystawa „Muzeum o muzeum” zorganizowana z okazji 60. rocznicy założenia Muzeum Śląska Cieszyńskiego.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89: do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?”; stałe ekspozycje „Tradycje górnictwa w Cieszyńskiem” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 14**: do 31. 3. wystawa „Piękno mórz i oceanów”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Fot. M. SANTARIUS

Ksenia Stuchlik, główna inicjatorka nagrania, chrzci nową płytę chóru mieszanego „Dźwięk”. Obrzędowi towarzyszyli (od prawej) – kierownik organizacyjny Antoni Tomanek, przedstawiciele mediów oraz Eugeniusz Matuszyński i Tadeusz Puchała, przezes MK PZKO.

TU JEST SIĘ CZYM POCHWALIĆ

Chrzest płyty »Dźwięku«

KARWINA RAJ (o) – Tradycyjnie zebranie sprawozdawcze MK PZKO w Raju rozpoczęło się od występu działającego przy Kole chóru mieszanego „Dźwięk”, tym razem pod kierownictwem nowego dyrygenta **Tomasza Piwki**. Po występie chóru, nagrodzonym dużymi brawami, ochrzczono nową, 52-minutową płytę CD, którą przygotowano z okazji tegorocznego jubileuszu 80-lecia śpiewactwa w Raju oraz 80-lecia chóru „Dźwięk” ze starej Karwiny. Nagranie przygotowały dyrygentki: **Halina Goniewicz-Urbaś** oraz **Jolanta Malinka**.

Liczący ok. 30 członków zespół śpiewaczy zalicza się do najaktywniejszych w Kole, co z dumą odnotowano w sprawozdaniu z działalności, przedstawionym przez sekretarza MK **Marię Owczarzy**. Przypomniano wszystkie sztandarowe i udane imprezy. Dokonania poszczególnych Klubów – Kobiet, Seniora, Młodych oraz chóru „Dźwięk” przedstawili ich kierownicy. Miejscowe Koło w Karwinie Raju zalicza się do najaktywnieszych w mieście. Podkreślono czynny udział członków w ubiegłorocznym Festiwalu PZKO, Maju nad Olzą oraz udane imprezy własne – wystawę Klubu Kobiet „Co kto umie, co kto lubi”, odpust i festyn ogrodowy, wieczory świetlicowe, wycieczki, występy i koncerty chóru, remont Domu PZKO, m.in. nowy płot wokół całej działki (dzięki wsparciu „Wspólnoty Polskiej”) i wiele udanych spotkań klubowych z prelekcjami, czy też współpracę z przedszkolem i szkołą w Karwinie Frysztacie.

Kierownik „Dźwięku” **Antoni Tomanek** podkreślił, że na sukcesy chóru, występy i koncerty oraz nagranie płyty złożyło się prawie 2 tys. godzin wytężonej pracy na 43 próbach, a także poszczególnych występach i koncertach - nie tylko w mieście, ale i za granicą. Przedstawiciel Komitetu Miejskiego oraz ZG PZKO, **Eugeniusz Matuszyński**, podziękował za pracę wszystkim członkom Koła, którego aktywność wyróżniona została m.in. poprzez przyznanie 76 odznaczeń z okazji 60-lecia PZKO.

Na nowy rok przygotowano nie mniej ambitne plany. Spośród wielu propozycji warto wymienić organizowany w kwietniu występ „Poznańskich Słowików”, koncert wiosenny chóru, Maj nad Olzą, odpust i festyn ogrodowy, czy też jesienny jubileuszowy koncert „Dźwięku”. Pracowicie przedstawiają się także plany poszczególnych klubów.

Zjawiła się połowa członków

DĄBROWA (dc) – W sobotę odbyło się w Domu Narodowym zebranie sprawozdawcze MK PZKO połączone z występem chóru „Zaolzie“ działającego przy MK PZKO w Orłowej 4.

Na zebranie przybyli przewodniczący ZG PZKO **Zygmunt Stopa,** przewodniczący Kongresu Polaków w RC **Józef Szymeczek** i wójt gminy **Květuše Szyroká**. Zarówno ona, jak i przedstawiciele PZKO twierdzili zgodnie, że wzajemne stosunki pomiędzy władzami gminy i miejscowymi Polakami układają się jak najlepiej. – *Wasza praca popularyzuje gminę, a ta gmina potrzebuje popularyzacji* – powiedziała Szyroká na temat MK PZKO.

Ośmiu członków MK odebrało z rąk Z. Stopy i prezesa MK PZKO **Jana Kubanka** odznaczenia związkowe, a trzy członkinie, które obecne były przy założeniu Koła w 1948 roku, otrzymały nagrody książkowe. Koło dąbrowskie liczy obecnie 64 osób, w tym wiele mieszkających poza Dąbrową. Na uwagę zasługuje więc fakt, że w zebraniu udział wzięła prawie połowa wszystkich członków.

JUTRO »STOLIK POLSKI«

Polki i chemia

OSTRAWA (mro) – O tym, jak Polki dają sobie radę z chemią i wykorzystują jej zdobycze do swoich potrzeb, będzie mowa na kolejnym spotkaniu „Stolika Polskiego” jutro o godz.17.00 w Domu Książki „Librex” na placu Smetany w Ostrawie. Gospodynie spotkania - **Janina Raclavska** oraz **Martyna Radłowska-Obrusnik** - podkreślają, że panowie nie powinni zrażać się damską tematyką spotkania i jak zwykle niezawodnie na nie przybyć.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu“ przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30–15.30 w redakcji „Głosu Ludu“ przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn;
w godz. 8.00–16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Czeski Cieszyn;
w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku);
e–mail: *ogloszenia@glosludu.cz*

głos LUDU

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL–PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu“, ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* ◆ Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi ◆ *chlupova@glosludu.cz* ◆ *przyczko@glosludu.cz* ◆ *radlowska@glosludu.cz* ◆ *sikorova@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e–mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e–mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212–4222.

TV Polonia

WTOREK 11 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.20** Kwadrans po ósmej **8.35** Domisie **8.55** Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku (mag.) **9.10** Magazyn Medyczny **9.20** Kwadrans na kawę **9.40** Podróżnik **9.55** Magazyn przechodnia **10.10** Zacisze gwiazd - Jakub Przebindowski **10.40** Ranczo (s.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Sportowy tydzień **13.15** Warto kochać (s.) **14.00** Forum **14.45** W rajskim ogrodzie **15.00** Joanna Słowińska z zespołem **15.20** Nasz reportaż **15.50** Zwierzowiec **16.05** Magazyn Medyczny **16.15** Kwadrans na kawę **16.30** Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) **17.00** Teleexpress **17.15** Domisie **17.40** Cała naprzód (mag.) **18.00** Kurs języka polskiego **18.25** Polska z bocznej drogi **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania **19.15** Reksio **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Komentator (mag.) **21.05** Kopciuszek (s.) **21.35** Wyjechani (dok.) **22.05** Tomasz Lis na żywo **23.00** Wilno Miłosza (dok.) **23.30** Serwis info **23.55** Polska dobrze smakuje (dok.) **0.20** Kurs języka polskiego **0.50** Plebania (s.) **1.15** Reksio **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Komentator (mag.) **2.55** Kopciuszek (s.) **3.20** Pamiętaj o mnie **3.30** Toamsz Lis na żywo **4.20** Wilno Miłosza (dok.) **4.50** Zacisze gwiazd - Jakub Przebindowski **5.15** Z archiwum IPN (mag.).

ŚRODA 12 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Domowe przedszkole **9.00** Laboratorium XXI wieku (mag.) **9.25** Skarby nieodkryte **9.50** Szansa na Sukces - Tomek Lipiński **10.40** Z archiwum IPN (mag.) **11.10** S. O. S. Dzieciom! (dok.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Komentator (mag.) **13.15** Kopciuszek (s.) **13.40** Wyjechani (dok.) **14.10** Duże dzieci **14.55** Wilno Miłosza (dok.) **15.25** Zaolzie **15.50** Kuchnia z Okrasą **16.10** Zwarcie - Wojciech Fortuna (mag.) **16.35** Laboratorium XXI wieku (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Domowe przedszkole **17.40** Między Odrą a Renem **17.55** Afisz (mag.) **18.20** S. O. S. Dzieciom! (dok.) **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Dziwny świat kota Filemona **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Tydzień Polski (mag.) **21.05** Komediantka (s.) **22.00** Biznes z gwarancją (mag.) **22.25** Jerzy Sołtan - człowiek, który Polski nie zbudował (dok.) **23.10** Joanna Słowińska z zespołem **23.30** Serwis info **23.55** Cienie PRL-u **0.40** Pamiętaj o mnie **0.50** Plebania (s.) **1.15** Dziwny świat kota Filemona **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Tydzień Polski (mag.) **2.55** Komediantka (s.) **3.55** Biznes z gwarancją (mag.) **4.15** Jerzy Sołtan - człowiek, który Polski nie zbudował (dok.).

CZWARTEK 13 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Budzik **9.00** Raj (mag.) **9.25** Afisz (mag.) **9.50** Wideoteka dorosłego człowieka **10.35** Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) **10.55** Wielkie sprzątanie **11.10** Zaproszenie - Facecje toruńskie **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Tydzień Polski (mag.) **13.15** Komediantka (s.) **14.10** Biznes z gwarancją **14.30** Jerzy Sołtan - człowiek, który Polski nie zbudował **15.20** Olimpijczycy 2008 (mag.) **15.40** Raj (mag.) **16.10** Cienie PRL-u **17.00** Teleexpress **17.15** Budzik **17.40** Za zamkniętymi drzwiami - Muzeum Narodowe (mag.) **17.50** Wyjeżdżam - zostaję? (rep.) **18.15** Bzik kulturalny (mag.) **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania **19.15** Przygody Bolka i Lolka **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Z daleka, a z bliska **21.15** Scena współczesna – Kvartet (tetar) **23.30** Serwis info **23.55** Warto rozmawiać **0.50** Plebania (s.) **1.15** Przygody Bolka i Lolka **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Z daleka, a z bliska **3.10** Scena współczesna – Kvartet (teatr).

PIĄTEK 14 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Bajkonurrr, czyli w świecie książek dla dzieci **8.45** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **9.00** Maszyna zmian (s.) **9.25** Kultura nie zna granic (rep.) **9.50** Co słychać (mag.) **10.15** Sto tysięcy bocianów (dok.) **10.35** Z daleka, a z bliska **11.20** Polska z bocznej drogi **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan (s.) **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Polska na weekend **13.10** Hity satelity **13.25** Scena współczesna – Kvartet (teatr) **15.40** Sztuka i wiara (rep.) **16.00** Magazyn przechodnia (mag.) **16.15** Warto rozmawiać **17.05** Kultura nie zna granic (rep.) **17.25** Teleexpress **17.45** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie **18.00** Polska na weekend **18.25** Hity satelity **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Nils i dzikie gęsi **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Na dobre i na złe (s.) **21.25** Porozmawiaj z Haliną **22.00** Kino Sąsiadów - Żelary (dramat czes.) **23.15** Dzień jak co dzień (rep.) **23.30** Serwis info **23.55** Wesołe jest życie staruszka **0.25** Polska na weekend **0.50** Plebania (s.) **1.15** Nils i dzikie gęsi **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Na dobre i na złe (s.) **3.15** Pamiętaj o mnie; koncert życzeń **3.25** Porozmawiaj z Haliną **3.55** Hity satelity **4.10** Kino Sąsiadów - Żelary (dramat czes.) **5.25** Wesołe jest życie staruszka.

SOBOTA 15 MARCA

6.00 Plebania (s.) **8.00** Dla niesłyszących - Echa Panoramy **8.35** Porozmawiaj z Haliną **9.05** Ranczo pod Zieloną Siódemką (s.) **9.30** Zwierzowiec **9.50** Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) **10.15** Duże dzieci **11.00** Złotopolscy (s.) **11.25** Pamiętaj o mnie **11.35** Opowieści wiatru i morza (mag.) **12.00** Podróże kulinarne Roberta Makłowicza **12.30** Zacisze gwiazd - Beata Pawlikowska **13.00** Wiadomości **13.10** Na dobre i na złe (s.) **14.00** Dziękujemy za solidarność **14.10** Dzika Polska (dok.) **14.40** Made in Poland **15.05** Dziewczyna i chłopak - Tomek i Tokia (s.) **15.50** Dzień jak co dzień – Rekord (rep.) **16.00** Śniadanie na podwieczorek **17.00** Teleexpress **17.15** Pamiętaj o mnie **17.25** Krakowianin z Paryba (dok.) **18.25** M jak miłość (s.) **19.10** Milusiaki **19.30** Wiadomości **20.10** Ranczo (s.) **21.00** Premiery OPPA 2007 - Jubileuszowa Gala 25. Międzynarodowego Festiwalu **Bardó**w **21.45** Klucznik (dramat pol.) **23.10** Smolik i przyjaciele **23.45** Duże dzieci **0.30** M jak miłość (s.) **1.15** Milusiaki **1.30** Wiadomości **2.00** Ranczo (s.) **2.55** Krakowianin z Paryba (rep.) **3.45** Pamiętaj o mnie **3.55** Złotopolscy (s.) **4.20** Klucznik (dramat pol.).

NIEDZIELA 16 MARCA

6.00 Klan (s.) **8.00** Śniadanie na podwieczorek **8.55** M jak miłość **9.40** Ziarno (mag.) **10.05** Królestwo Zielonej Polany (s.) **10.30** Kurs języka polskiego **10.55** Złotopolscy (s.) **11.20** Pamiętaj o mnie **11.30** Bzik kulturalny (mag.) **12.00** Anioł Pański **12.15** Żywot Franciszka, czyli osioł i pół (dok.) **12.50** Galeria malarstwa polskiego **13.00** Transmisja Mszy Świętej **14.25** Chłop i baba (s.) **15.05** Smaki polskie (mag.) **15.15** Skarby nieodkryte **15.40** Czerep (rep.) **16.05** Śpiewać, jak to łatwo powiedzieć **16.35** Zaproszenie - Calisią w przeszłość **17.00** Teleexpress **17.15** Rozmowy na temat **17.25** Pamiętaj o mnie **17.35** Szansa na Sukces **18.30** M jak miłość (s.) **19.15** Noddy **19.30** Wiadomości **20.10** Fałszerze. Powrót sfory (s.) **21.00** Wideoteka dorosłego człowieka **21.45** Szkoda gadać **22.10** Czas dla kibica **23.40** Studio R - Ślad po artistce (rep.) **24.00** M jak miłość (s.) **0.45** Ziarno (mag.) **1.15** Noddy (s.) **1.30** Wiadomości **2.00** Fałszerze (s.) **2.50** Zaproszenie - Calisią w przeszłość **3.10** Chłop i baba (s.) **3.55** Pamiętaj o mnie **4.10** Złotopolscy (s.) **4.35** Dziękujemy za solidarność **4.45** Czerep (rep.).

PONIEDZIAŁEK 17 MARCA

6.00 Kawa czy herbata? wiekowych **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Zygzaki – Sztuka **9.00** My Wy Oni (s.) **9.25** Szkoda gadać **9.50** Dziewczyna i chłopak - Tomek i Tokia (s.) **10.35** Krakowianin z Paryża (dok.) **11.30** Plebania (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Klan **12.35** Pamiętaj o mnie **12.45** Czerep (rep.) **13.15** M jak miłość (s.) **14.00** Rozmowy na temat... **14.10** Fałszerze (s.) **15.00** Premiery OPPA 2007 **15.45** Podróżnik **16.05** My Wy Oni (mag.) **16.30** Re - Wizje Sztuki (mag.) **17.00** Teleexpress **17.15** Zygzaki – Sztuka **17.40** Dzika Polska (dok.) **18.05** Świadkowie nieznanych historii **18.40** Pamiętaj o mnie **18.50** Plebania (s.) **19.15** Podróże do bajek **19.30** Wiadomości **20.10** Klan (s.) **20.35** Sportowy tydzień **21.05** Warto kochać (s.) **21.55** Dziękujemy za solidarność **22.05** Nasz reportaż - Beskidzkie granie **22.30** Ulice Kultury (mag.) **22.45** Forum **23.30** Serwis info **23.55** Śniadanie na podwieczorek **0.50** Plebania (s.) **1.15** Podróże do bajek **1.30** Wiadomości **2.00** Klan (s.) **2.25** Sportowy tydzień **2.55** Warto kochać (s.) **3.40** Pamiętaj o mnie **3.55** Forum **4.35** S. O. S. Dzieciom! (dok.) **4.55** Dzika Polska (dok.) **5.20** Nasz reportaż - Beskidzkie granie **5.45** Rozmowy na temat...

Wydarzenia Sportowe

PIŁKARSKI WEEKEND: REMIS BANIKA, HAWIERZÓW POLEGŁ W KOŃCÓWCE

Trzyniec rozpoczął gonitwę za punktami

I LIGA

BANIK OSTRAWA – SLAVIA PRAGA 2:2 (0:0). Bramki: 73. i 87. Magera – 66. Střihavka, 83. Abraham. Sędziował Kocourek. W. 16 336. Ostrawa: Vašek – Řezník, Neuwirth, Bolf, Marek – Rajtoral, Otepka, Bystroň, Mičola (77. Zeher) – Magera, Svěrkoš.

W szlagierze 20. kolejki Banik nie zmienił historii, ostrawianom bowiem znów nie udało się wygrać na Bazalach ze Slavią. Pechowa passa ciągnie się już od roku 1998. Bohaterem meczu był napastnik Lukáš Magera, który dwukrotnie pokonał Vaniaka, w głównej mierze przyczyniając się do remisu Banika. Obie jedenastki udowodniły z kolei, że nawet na marnej murawie można rozegrać bardzo dobre spotkanie.

Fot. MARIAN KIEDROŃ

Do dośrodkowania szykuje się Filip Lukšík (Trzyniec).

II LIGA

FOTBAL TRZYNIEC – UJŚCIE NAD ŁABĄ 2:1 (1:1). Bramki: 23. Formánek, 47. Doubek – 45. Karlík. Sędziował Kocián. W. 1065. Trzyniec: Lipčák – Lisický, Chlebek, Formánek (77. Hupka), Martinčík – Malíř (90. Maceček), Cieslar, Berger, Lukšík – Veselý, Doubek (86. Konečník).

Dla ostatniego w tabeli Trzyńca w wiosennym sezonie liczą się tylko zwycięstwa. I w każdym kolejnym meczu ekipa Miroslava Kouřila zagra praktycznie o sześć punktów. Pierwszą przeszkodę – w postaci przedostatniego Ujścia nad Łabą – piłkarze spod Jaworowego pokonali w dobrym stylu, niwelując tym samym straty na przedostatnią pozycję do dwóch punktów. – *To było jedno z wielu kluczowych spotkań tego sezonu* – powiedział „GL" trener Trzyńca **Miroslav Kouřil**. – *Z rywalami z dolnych półek tabeli musimy wygrywać, nie ma innej rady* – dodał trener. Trzyńczanie, w porównaniu do jesiennych rozgrywek, zaprezentowali się z szóstką nowych piłkarzy. I wszyscy zaliczyli udany debiut. Najlepiej wypadli Doubek z Lukšíkiem, którzy wnieśli spore ożywienie do gry trzynieckiego zespołu. W wyrównanym meczu o zwycięstwie Trzyńca zadecydowały dwa momenty: wygrany pojedynek główkowy Renégo Formánka w polu karnym oraz wykorzystany rzut karny Doubka na wstępie drugiej odsłony. Ujście po wyrównującej bramce wyczuło swą szansę, gol Doubka przyszedł więc w samą porę. W 66. minucie wszędobylski Doubek po współpracy z Lukšíkiem mógł poprawić na 3:1, w ostatniej jednak chwili z linii bramkowej piłkę wybił stoper Džuban. Drugą „stuprocentówkę" zmarnował w 87. minucie Konečník. Oko w oko z bramkarzem wycelował obok lewego słupka.

Lokaty: 1. Slowacko 31, 2. Opawa 30, 3. Bohemians 30,... 14. Krč, 15. Ujście n. Ł. po 14, 16. Trzyniec 12 pkt. **14. 3.**: Jihlawa – Trzyniec (18.00).

DYWIZJA E

MFK HAWIERZÓW – BANIK OSTRAWA B 1:2 (1:1). Bramki: 27. Hančín – 31. Pavlík, 87. Kučerňák. W. 1250. Hawierzów: Pacanovský – Hančin, Škoda, Drozd, Blažek – Pristáš (72. Lakatos), Špička, Pliska (85. R. Bielan), Holý – Punčochář, Urban.

Tydzień wcześniej od oficjalnego startu rewanżowego sezonu do dywizyjnych rozgrywek w naszym regionie włączyły się zespoły Hawierzowa i rezerw Ostrawy, które miały do rozegrania zaległą 14. kolejkę z jesiennego sezonu. Gospodarze walczący o uratowanie czwartoligowej skóry w drugiej połowie zepchnęli faworyta do głębokiej defensywy. Z przewagi „Indian" były jednak nici, podopieczni trenera Jaroslava Netolički nie potrafili bowiem trafić do siatki nawet z pięciu metrów. Obrońca Hančin, który w 27. minucie z rzutu wolnego trafił na 1:0, w 31. minucie maczał pechowo palce w wyrównującym trafieniu Pavlíka. Na grząskiej murawie nie utrzymał bowiem równowagi i Pavlík miał sporo czasu, by zgasić piłkę oraz celnie uderzyć. Zwycięskiego gola zdobyli ostrawianie z kolei po błędzie doświadczonego Renégo Bielana. Głową pokonał Pavanovskiego Kučerňák, paradoksalnie w okresie największej przewagi „Indian".

Lokaty: 1. Krawarze 33, 2. Ostrawa B 32, 3. W. Losiny 25,... 15. Bohuslawice 15, 16. Hawierzów 9 pkt. **15. 3.** Bohuslawice – Hawierzów i Orłowa – W. Karlowice.

JANUSZ BITTMAR

Fot. MARIAN KIEDROŃ

W ekstralidze hokeja na lodzie trwają ćwierćfinały playoffs. Znamy już też pierwszego półfinalistę – Liberec bowiem w czterech meczach rozprawił się ze Spartą. O wiele bardziej zacięta jest seria pomiędzy Trzyńcem a Slavią Praga. Wczoraj po zamknięciu tego numeru Stalownicy przy stanie 1:2 zmierzyli się ze Slavią w czwartym wzajemnym pojedynku. W niedzielę Trzyniec przegrał w Werk Arenie 2:4. Na zdjęciu szarżuje z krążkiem trzyniecki napastnik Lubomír Korhoň. Jego trzecia formacja należała w niedzielnym meczu do najaktywniejszych. (jb)

Ekstraliga piłkarzy ręcznych

FRYDEK-MISTEK – KARWINA 28:30 (12:16). Najwięcej bramek dla HCB: Pavlíček 6, Indjič 6, Kuzo 5. Sędziowali Válek, Opava. W. 580. Dla Karwiny był to ostatni występ w fazie zasadniczej ekstraligi. Z fotela lidera może Banik zostać zdjęty tylko przez Zubrzi, które zaliczy jeszcze jedno spotkanie.

Lokaty: 1. Karwina 40, 2. Zubrzi 39, 3. Preszów 36, 4. Dukla 33 pkt.

(jb)

Sport Polski

HALOWE MŚ W LEKKIEJ ATLETYCE: DWA MEDALE POLAKÓW. Trzydniowe, dwunaste halowe mistrzostwa świata w lekkiej atletyce, przyniosły Polakom dwa brązowe medale. Zdobyli je: w piątek Tomasz Majewski (AZS AWF Warszawa) w pchnięciu kulą, a w sobotę Monika Pyrek (MKL Szczecin) w skoku o tyczce, powiększając historyczny dorobek do osiemnastu krążków.

Co słychać?

● **PIŁKARZE ORŁOWEJ TRIUMFATORAMI TURNIEJU REFOTAL CUP**. W Olbrachcicach zakończył się w weekend zimowy turniej piłkarski, rozgrywany na sztucznej murawie. Ze zwycięstwa w turnieju radowali się podopieczni trenera Miroslava Čopjaka. Wyniki ostatniej kolejki: Piast Cieszyn – Dziećmorowice 1:3, Slavia Orłowa – Olbrachcice 3:1, Bystrzyca – L. Piotrowice 0:1, Lutynia D. – Sucha G. 2:0. Turniej „B": Stonawa – Cierlicko 5:0, Dobra – Datynie D. 0:1, G. Błędowice – Noszowice 1:2.

● **FLORBALIŚCI HAWIERZOWA REMISUJĄ Z TATRANEM**. W ćwierćfinałach Fortuna Ekstraligi florbalistów doszło tylko do jednej niespodzianki. Tatran Strzeszowice po dwóch domowych meczach zaledwie remisuje 1:1 z Hawierzowem. Zawodnicy Pegresu Hawierzów w tym sezonie grają jak na huśtawce i przed meczami w Pradze nie byli faworytami tej konfrontacji. Seria potrwa do trzech zwycięstw. Przypomnijmy, w ubiegłym sezonie obie drużyny spotkały się aż w finale, a z mistrzowskiego tytułu radowały się Strzeszowice. Wyniki: **Strzeszowice – Hawierzów 2:4 (1:1, 1:3, 0:0)**, bramki: 19. Fridrich, 39. Jedlička – 7. Krečmer, 28. M. Kožušník, 35. Kantor, 37. Jendrišák; **Strzeszowice – Hawierzów 12:4 (4:0, 3:4, 5:0)**, bramki: 12. Jedlička, 15., 18., 54. i 57. Fridrich, 20. i 30. Richter, 33. Garčar, 34. Vávra, 50. Brychca, 52. Noha, 59. Deutsch – 21. Juhaňák, 25., 32. i 35. P. Kožušník. Kolejne mecze: 15 i 16 marca w Hawierzowie.

● **MISTRZOSTWA RC W STRZELANIU Z PISTOLETU PNEUMATYCZNEGO**, **Pilzno**. Wyniki: 1. Martin Tenk (Rapid Pilzno), 2. Jiří Postupa (Cz. Budziejowice), 3. Karel Borůvka (Brno),... 20. Jan Hlasník (Bogumin), 35. Jan Walica (Olza Trzyniec),... 77. Andrzej Przyhoda (Olza Trzyniec). **(jb)**

GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

głos LUDU

DZIŚ W NUMERZE:

Z »gorolską marką« na rynek str. 3
GŁOSIK – rubryka dla dzieci str. 4
Koniec karmienia piersią str. 5
Wiosna w sercach piłkarskich... str. 8

CZWARTEK
13 MARCA 2008
NR 31
ROCZNIK LXIII
CENA 6 KČ

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

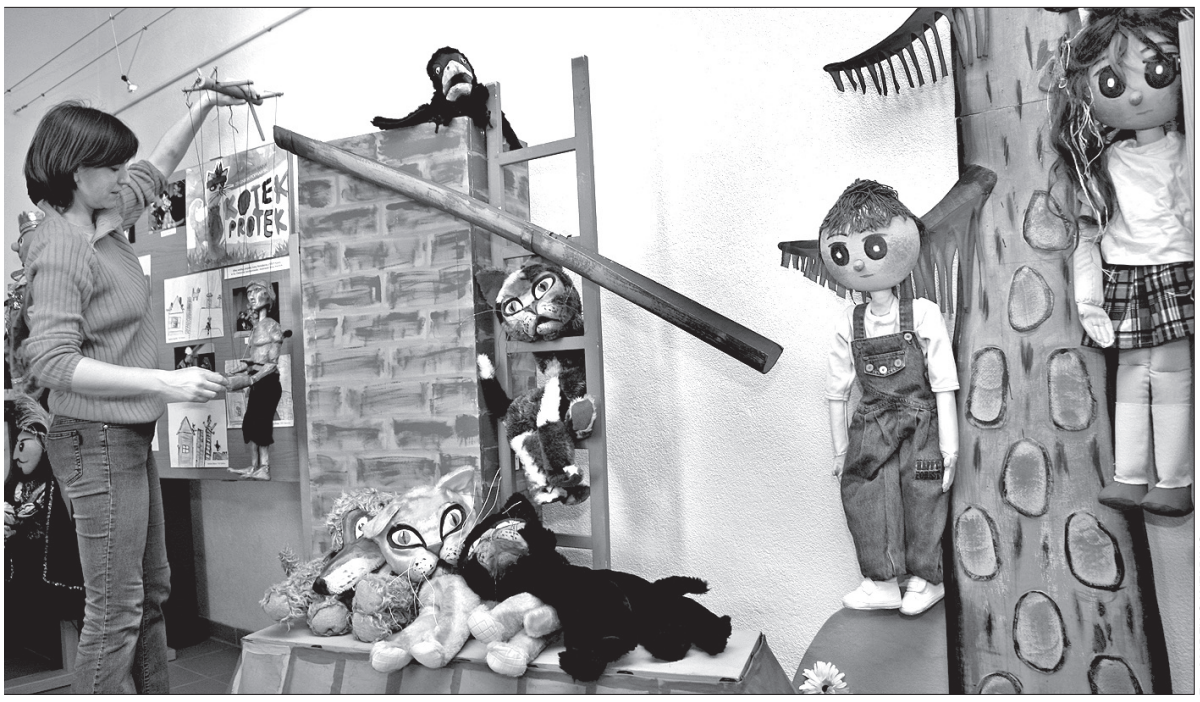

Fot. MAREK SANTARIUS

Aktorka Wanda Michałek przygotowuje wystawę z okazji 60-lecia TL „Bajka", której wernisaż odbędzie się w sobotę w budynku Kongresu Polaków w RC.

60 lat bawi i uczy najmłodszych

CZ. CIESZYN (hs) – Przed sześćdziesięciu laty, 2 marca 1948 roku w orłowskim Gimnazjum odbyła się pierwsza premiera Teatru Lalek „Bajka". **Ferdynand Król**, pierwszy jego kierownik, wyreżyserował sztukę Marii Kownackiej „O szewczyku Dratewce". Od tego czasu „Bajka" bawi, uczy, a przede wszystkim daje możliwość kontaktu z żywym polskim słowem wielu pokoleniom.

Już w najbliższą sobotę o godz. 16 rozpoczną się uroczystości jubileuszowe. Najpierw w siedzibie teatru na ul. Strzelniczej goście obejrzeć będą mogli uroczystą premierę spektaklu „Krzesiwo". Scenariusz Hanny Januszewskiej na podstawie baśni H. Ch. Andersena wyreżyserował długoletni współpracownik „Bajki", dyrektor Teatru Cieszyńskiego, **Karol Suszka**. Muzykę do jubileuszowego spektaklu przygotował **Andrzej Macoszek**, a scenografię i lalki zaprojektowała **Halina Szkopek**. Po spektaklu w budynku Kongresu Polaków odbędzie się wernisaż wystawy, którą przygotował zespół teatrzyku przy współpracy z Ośrodkiem Dokumentacyjnym KP.

– *W związku z tym, że mamy bardzo ciasną salę teatralną, na uroczystości jubileuszowe mogliśmy zaprosić ograniczoną ilość osób* – zapowiedziała **Pawełka Niedoba**, kierownik TL „Bajka". – *Resztę naszych kochanych widzów zapraszamy bardzo serdecznie na spektakl, który odbędzie się 28 marca o godz. 17.*

Plan matur gotowy

PRAGA/CZ. CIESZYN (dc) – Minister szkolnictwa **Ondřej Liška** przedstawił na wtorkowej konferencji prasowej ostateczny plan reformy egzaminu maturalnego. Egzamin będzie się składał z części szkolnej oraz części wspólnej. W 2010 r. maturzyści w ramach części wspólnej zdawać będą obowiązkowo egzaminy z języka czeskiego oraz języka obcego bądź matematyki. Od 2012 r. będą obowiązkowe trzy przedmioty – język czeski, język obcy oraz – do wyboru – matematyka, podstawy nauk społecznych lub informatyka. Maturzyści będą mogli również wybrać stopień trudności egzaminu. Na trudniejszy będą się decydowali zwłaszcza uczniowie wybierający się na studia wyższe.

Jakie miejsce będzie miał w tym układzie egzamin z języka polskiego w szkołach z polskim językiem nauczania? – *Z dotychczasowych informacji wynika, że język polski będzie obowiązkowym przedmiotem szkolnej części egzaminu maturalnego* – powiedział „GL" rzecznik prasowy Gimnazjum z Polskim Językiem Nauczania w Cz. Cieszynie, **Władysław Kubień**.

Prezydent Klaus odwiedził Polskę

WARSZAWA (mro) – Symboliczny wymiar miała druga, po bratysławskiej, zagraniczna podróż prezydenta RC **Václava Klausa**. We wtorek spotkał się on w Pałacu Namiestnikowskim z prezydentem RP **Lechem Kaczyńskim**. W trakcie spotkania obydwaj mężowie stanu złożyli oświadczenia dla mediów.

Prezydent Kaczyński powiedział m.in., że rozmowa dotyczyła spraw związanych z problemami politycznymi, które pojawią się na spotkaniu NATO na początku kwietnia w Bukareszcie. Podkreślając bardzo dobre interpersonalne relacje z prezydentem RC, L. Kaczyński powiedział: – *Krótko mówiąc, tym lepiej, że zdarza się tak, że przywódcy krajów, które nie mają naprawdę żadnych sprzecznych interesów, miały odmienne historie, ale narody są do siebie zbliżone etnicznie, są bezkonfliktowe, jeżeli chodzi o historię i poprzednie wieki, te narody w końcu zaczęły ze sobą bardzo blisko współpracować. Chciałem wyrazić nadzieję, że tak będzie i w następnych latach (...).*

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne z lokalnymi opadami deszczu, w górach śniegu. Lokalne burze. Temperatura w nocy od 5 do 1 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

PIĄTEK – Zachmurzenie umiarkowane do dużego, lokalne opady deszczu, w górach śniegu. Temperatura w nocy od 3 do -1 st. C, w dzień od 6 do 10 st. C.

9 771212 422041 08031
GL–173

PRZYGOTOWANO DWADZIEŚCIA PIĘĆ MIEJSC

Jak studiować, to w Polsce

CZ. CIESZYN (hs) – **Sieć prestiżowych uczelni, jaką może się pochwalić Polska, oraz stypendium rządowe, dzięki któremu można przyzwoicie utrzymać się podczas studiów w największych polskich ośrodkach akademickich, to spora zachęta dla osób starających się o miejsce w polskich szkołach wyższych.**

Również w tym roku Konsulat Generalny RP w Ostrawie wraz z Kongresem Polaków w RC organizują rekrutację na studia wyższe do Polski. Przygotowanych jest 25 miejsc dla kandydatów z Republiki Czeskiej. Do wyboru mają oni 103 kierunki studiów. Zgłoszenia (wypełniony wniosek w dwu egzemplarzach oraz załączniki) trzeba złożyć w Kancelarii KP do 28 marca br.

– *Dla kandydatów przygotowujemy spotkanie organizacyjne* – zapowiedział **Roman Kaszper**, szef Kancelarii KP. – *Zainteresowani powinni stawić się jutro, w piątek 14 marca, o godz. 10 w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie*. Gośćmi spotkania będą **Jerzy Kronhold**, Konsul Generalny RP w Ostrawie, **Agnieszka Fedorów**, wicekonsul ds. Polonii oraz **Tadeusz Wantuła**, przewodniczący Komisji Szkolnej Kongresu Polaków.

Egzaminy na studia odbędą się najprawdopodobniej pod koniec kwietnia. Wcześniej odbędzie się rozmowa kwalifikacyjna, której celem jest zaznajomienie przedstawicieli Rzeczypospolitej Polskiej z poszczególnymi kandydaturami oraz weryfikacja złożonych wniosków. Wnioski, wykaz kierunków oraz przedmiotów do egzaminu można odebrać osobiście w Kancelarii KP. Szczegółowe informacje można uzyskać na stronach internetowych: *www.polonica.cz*.

Polaków rozmów ciąg dalszy

CZ. CIESZYN (kor) – Rekordowa liczba członków Rady Kongresu Polaków zasiadła za stołem prezydialnym w poniedziałek na sejmiku gminnym w Cz. Cieszynie. Oprócz prezesa **Józefa Szymeczka**, który przedstawił działalność Kongresu w kończącej się kadencji, i **Bronisława Walickiego**, który pełnił zarazem rolę pełnomocnika gminnego, na sejmik przyszli także **Roman Kaszper** (szef Kancelarii KP), **Rudolf Moliński** (wiceprezes ZG PZKO) i **Dariusz Branny** (członek komisji oceniającej wnioski o dotacje na działalność kulturalną mniejszości narodowych przy resorcie kultury). Za to mniej, bo tylko ok. 20, było samych cieszyniaków i mieszkańców wchodzących w skład miasta, dawniej samodzielnych wiosek...

– *Polonusi z całego świata zazdroszczą nam tego, że jesteśmy dobrze zorganizowani i raczej zgodni. Nasz model – Kongresu Polaków w RC – dawał kiedyś za przykład były marszałek Senatu, Longin Pastusiak. Jak się jednak okazuje, to, czego nam zazdrości świat, nie docenia czasami samo Zaolzie...* – stwierdził prezes Szymeczek. Mówiąc o sukcesach Kongresu, wymienił m.in. odrzucenie konieczności petycji przy zabiegach o wprowadzanie dwujęzycznego nazewnictwa, umowę między czeskim a polskim resortem edukacji o uznawaniu dyplomów absolwentów wyższych uczelni czy obniżenie limitów uczniów w klasach polskich szkół. **Ciąg dalszy na str. 3**

SEJMIKI GMINNE NA X ZGROMADZENIE OGÓLNE KONGRESU POLAKÓW

GMINA	MIEJSCE	DATA I GODZINA
Sucha Górna	Świetlica PZKO Sucha Górna	13. 3. 2008, godz. 16.30
Trzycież	Świetlica PZKO Trzycież	13. 3. 2008, godz. 17.00
Śmiłowice	Urząd Gminny Śmiłowice	14. 3. 2008, godz. 17.30
Rzeka	Dom Kultury Rzeka	16. 3. 2008, godz. 15.00
Ostrawa	Budynek Technoprojektu Ostrawa, Havlíčkovo nábřeží 38, nr pokoju 410, IV piętro	18. 3. 2008, godz. 17.00

OD 1 MAJA KAŻDE DZIECKO MUSI MIEĆ W SAMOCHODZIE SWOJE MIEJSCE

Foteliki bez wyjątku

Już tylko półtora miesiąca rodziny wielodzietne (lub inne osoby, przewożące samochodem większą liczbę dzieci) mogą korzystać z wyjątku z ustawy nr 361/2000 Dz. U. Od 1 maja bowiem tracą one ważność. Chodzi o art. 6, na podstawie którego można było dotąd, z wyjątkiem autostrad i dróg szybkiego ruchu, przewozić na tylnych siedzeniach samochodu bez zabezpieczenia dzieci powyżej lat 3, jeżeli było ich więcej niż miejsc wyposażonych w pasy bezpieczeństwa lub foteliki. Wyjątek obejmował również pojazdy wożące dzieci do przedszkoli lub szkół oraz na imprezy sportowe, kulturalne i towarzyskie, pod warunkiem, że pojazd poruszał się nie szybciej niż 70 km na godz. Obowiązek przewożenia dzieci z użyciem zabezpieczenia - fotelika, podstawki, u starszych dzieci (powyżej 150 cm wzrostu lub 36 kg wagi) pasów - obejmuje pojazdy posiadające maks. 8 siedzeń, nie licząc miejsca dla kierowcy. Za niedostosowanie się do przepisu grożą kierowcy dwa punkty karne.

Wydział Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (BESIP) w Ministerstwie Transportu RC zwraca uwagę na to, że corocznie ginie na drogach 15-20 dzieci podróżujących w samochodach osobowych. W ub. r. było ich 16, w tym 6 przewożonych bez zabezpieczeń. Za rażący przykład ignorowania podstawowych zasad przewożenia dziecka w samochodzie należy uznać następujący wypadek drogowy. **Ciąg dalszy na str. 2**

Obwód Cieszyński PZKO zaprasza wszystkich serdecznie na
Koncert jest częściowo wsparty finansowo przez miasto Czeski Cieszyn.
KONCERT ZBIGNIEWA WODECKIEGO WRAZ Z LAUREATAMI FPD
Teatr w Czeskim Cieszynie ♫ 27 marca 2008 ♫ godz. 19.00
Bilety po 200 kc do nabycia w bibliotece przy ul. Havlíčka i w księgarni przy ul. Čapka w Czeskim Cieszynie.

Znad Wisły

■ **Po prawie pięciu miesiącach od wyborów 60 proc. Polaków popiera Platformę Obywatelską –** wynika z sondażu przeprowadzonego przez PBS na zlecenie „Gazety Wyborczej". PiS otrzymało 23 proc. głosów. Według gazety, takiego poparcia nie miała jeszcze nigdy żadna partia w III RP. Z sondażu wynika, że PO przez ostatnie dwa tygodnie zyskała 8 proc.; poparcie dla PiS w tym czasie minimalnie spadło z 24 do 23 proc. Od początku roku, według badania PBS, systematycznie traci poparcie LiD. W styczniu partia ta miała 12 proc. poparcia, obecnie tylko 8 proc. W okolicach 5–procentowego progu wyborczego jest koalicjant PO – PSL. LPR i Samoobrona mają po 1 proc. poparcia – wynika z sondażu.

■ **Sejm uczcił w środę 40. rocznicę Marca 1968 roku.** W przyjętej przez aklamację uchwale posłowie potępili „antyinteligencką i antysemicką kampanię rozpętaną przez komunistyczne władze w następstwie studenckich protestów". Sejm wyraził uznanie i głęboki szacunek wszystkim, zwłaszcza studentom, którzy w marcu 1968 roku zaprotestowali przeciwko komunistycznej dyktaturze. „Ich zaangażowanie było czytelnym znakiem i potwierdzeniem tego, że Polacy nie pogodzili się z narzuconym im przemocą systemem" – czytamy w uchwale. Podkreślono zarazem, że źródłem i przyczyną owej kampanii „były walki frakcyjne w łonie PZPR" a „tragicznym skutkiem tej kampanii była emigracja z kraju tysięcy obywateli polskich żydowskiego pochodzenia, w tym wielu ludzi nauki, kultury i sztuki" – przypomniano.

■ **Ocaleni z Holocaustu –** blisko 30 osób ocalonych z Holokaustu m.in. dzięki pomocy niemieckiego przemysłowca Oskara Schindlera, spotka się w Krakowie w 65. rocznicę likwidacji getta. 16 marca wezmą oni udział w Marszu Pamięci, który ulicami miasta przejdzie na teren dawnego obozu w Płaszowie. W sobotę 15 marca uczestnicy zjazdu będą mogli wziąć udział w organizowanej przez Centrum Badań Holokaustu UJ dyskusji „Przeszłość–Przyszłość. Pamięć o Żydach krakowskich", a wieczorem zostaną zaproszeni na koncert w Synagodze Tempel. Dla uczczenia 65. rocznicy likwidacji krakowskiego getta, 16 marca spod dawnej „Apteki pod Orłem" na teren dawnego obozu w Płaszowie ruszy Marsz Pamięci. Tego samego dnia uratowani z Holokaustu spotkają się z ambasadorem Izraela w Polsce oraz z polskimi „Sprawiedliwymi Wśród Narodów Świata".

■ **Święto Trzech Króli dniem wolnym?** Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski otrzymał w poniedziałek obywatelski projekt ustawy o ustanowieniu 6 stycznia – święta Trzech Króli – dniem wolnym od pracy. Na czele inicjatorów projektu stoi m.in. prezydent Łodzi Jerzy Kropiwnicki. Wraz z zawiadomieniem o powstaniu komitetu inicjatywy obywatelskiej i projektem ustawy, inicjatorzy projektu przekazali marszałkowi m.in. trzy tysiące podpisów. Jeśli marszałek Sejmu nie stwierdzi uchybień i przyjmie zawiadomienie, Komitet będzie miał trzy miesiące na uzbieranie w sumie 100 tys. podpisów osób popierających projekt – to warunek, aby projekt trafił pod obrady parlamentu. **Opr. (mro)**

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Fot. MARTYNA RADŁOWSKA-OBRUSNIK

Leszek Kalina dyryguje zespołem wokalnym „Alaudae" podczas eliminacji ostrawskich konkursu „Gymnasia Cantant".

Dynamiczny występ »Alaudae«

OSTRAWA (mro) – Zespół Wokalny karwińskiej fili Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie „Alaudae" pracujący pod auspicjami Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica" zaprezentował się ostrawskim melomanom w regionalnych eliminacjach do konkursu „Gymnasia Cantant 2008" – we wtorek, w Domu Kultury „Akord" w Ostrawie.

„Alaudanki" pod kierownictwem dyrygenta **Leszka Kaliny** wypadły bardzo dobrze pośród czternastu innych zespołów m.in. z Ostrawy, Hawierzowa, Hulczyna, Nowego Jiczyna czy Wsecina. Rozpoczęły piosenką z przymrużeniem oka: *Wlazł kotek na płotek,* kończącą się solowym „Miauuu" dyrygenta oraz śmiechem i aplauzem publiczności. Potem zaśpiewały „po naszymu" – *Sóm w stawie rybecki* i *Czerwone jabłuszko* oraz *Uciekła mi przepióreczka.* Po tych czterech utworach po polsku czwarty zabrzmiał po czesku. W nim zwracało uwagę dopracowanie szczegółów – od pełnego forte do całkowitego wyciszenia – i niezwykły wręcz widok, jakby dyrygent na niewidzialnym „alaudofonie" wybijał poszczególne dźwięki. Zwieńczeniem piętnastominutowego występu było „Kyrie Eleison", wykonane z siłą, dynamicznie, wręcz pulsacyjnie. Po jego zakończeniu na widowni zerwały się oklaski i pojedyńcze okrzyki: – *Brawo!*

Występujące po raz pierwszy na ostrawskich eliminacjach „Alaudanki" były zadowolone z prezentacji swoich talentów. – *Występowaliśmy tu w V kategorii – czyli wolnego występu. Jedynie jeden zespół z tej kategori, zgodnie z regulaminem, ma szansę przejść do finałów narodowych, które będą obywać się w dniach 26–28 kwietnia w Brnie. Organizatorzy konkursu, między innymi Unia Chórów Czeskich, dla uczestników tzw. »wolnego występu« zamierza zorganizować specjalne finały w Czeskim Krumlowie* – powiedział „GL" Leszek Kalina.

Do momentu zamknięcia niniejszego wydania „GL" jury konkursu nie podjęło jeszcze decyzji o zwycięstwie w regionalnych eliminacjach. O werdykcie i pozycji „Alaudae" poinformujemy w najbliższym numerze „GL".

moim Zdaniem

JACKA SIKORY

Po co babcię denerwować...

Na wielu sejmikach gminnych pada z ust członków Rady Kongresu Polaków słowo „Głos Ludu". Nic dziwnego, to Kongres jest wydawcą naszej gazety. Czasami jednak słowa o „GL" mogą zadziwić. Jak te z ust prezesa Józefa Szymeczka, który mówił ostatnio o tym, że *„Głos" może nawet skrytykować Kongres, ba, nawet napisać niepochlebnie o prezesie, gdy ten coś „spaprze"...* I sala w tym momencie zamiera, co bardziej uczuciowe panie przykrywają – głęboko oburzone – otwarte z przerażenia usta chusteczką. *Jak to – skrytykować wydawcę, samego prezesa? I to w dziewiętnaście lat po rewolucji aksamitnej? Odważną mamy Radę, jeśli na to pozwala. A ty się wstydź, ty „Głosie", ty...*

Gdyby wzrokiem można było zabijać, obecny na takim sejmiku redaktor „GL" leżałby od razu martwy. Bo to przecież nie jeden czy inny prezes coś powiedział na łamach gazety. *To w „Głosie" zaś napisali!* I w tej sytuacji to gazeta wszystkiemu jest winna – że dzieci i nauczyciele nie mówią po polsku, że spada liczba dzieci i że w ogóle Havlowska *blbá nálada.* Zwłaszcza zaś „Głos" jątrzy, bo pisze, że na sejmikach pojawiły się krytyczne uwagi wobec Kongresu. Że zdania w artykule to cytaty? Nie – *„Głos" napisał...* Świnia czy kozioł ofiarny?

A mi się przypomniał stary przebój Wojciecha Młynarskiego ze słowami: *Po co babcię denerwować, niech się babcia cieszy.* Babunia domaga się informacji, ale jej nic się nie mówi, *by była w humorku.* Ani o tym, że wujek Ziutek się powiesił, ani że kuzyneczka Ernestynka spadła z drabiny, ani o tym, że tata za manko *siedzi w kiciu* i były o tym wzmianki w prasie. Fakty te nie staną się dla babci udręką, *bowiem drukuje się dla niej osobne pisemko.*

Co nie napisane, nie istnieje. Po co teren denerwować? Niech się teren cieszy!... ***sikoraj@glosludu.cz***

O »Miyszaniu łowiec«

JABŁONKÓW (kor) – Przygotowanie czwartej już edycji „Miyszanio łowiec" było głównym punktem marcowego posiedzenia jabłonkowskiego Ogniska Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan. Odbyło się ono w ub. piątek w Domu PZKO w Jabłonkowie.

Jak poinformowała nas prezes **Lenka Kożdoń**, ta ciesząca się coraz większą popularnością impreza folklorystyczna odbędzie się w „Dołku" w Koszarzyskach w sobotę 17 maja br. Jak co roku, goście „Miyszanio" będą mogli na własne oczy obejrzeć obrzędy związane z wypędzaniem owiec na górskie hale, a także występy zespołów i kapel ludowych z Zaolzia, Polski, Moraw i Słowacji.

Uwaga, pedofil!

CZ. CIESZYN (hs) – Rodzice i dzieci powinni zachować szczególną ostrożność. Według informacji z internetowych stron Ministerstwa Spraw Wewnętrznych RC podanych przez rzecznika karwińskiej policji **Zlatušę Viačkovą,** czeskocieszyńscy policjanci prowadzą poszukiwania nieznanego mężczyzny, który próbował wykorzystać 9-letnią dziewczynkę. Ta zaczęła krzyczeć i mężczyzna uciekł z miejsca zdarzenia.

Chodzi o ok. 30-letniego szczupłego mężczyznę, o wzroście ok. 170 cm, z krótkimi, ciemnobrązowymi włosami i dłuższym zarostem na twarzy. Policja wyklucza, by to zdarzenie miało jakikolwiek związek ze śmiercią osoby, której zwłoki znaleziono w piątek w Cz. Cieszynie.

Foteliki bez wyjątku

Dokończenie ze str. 1

Miał on miejsce 8 lutego br. na autostradzie D1. W wypadku doznało ciężkich obrażeń 3-miesięczne niemowlę, przewożone w samochodzie osobowym w torbie na przednim siedzeniu koło kierowcy, w dodatku przy aktywnej poduszce powietrznej.

Zniesienie wyjątku będzie problemem dla rodzin wielodzietnych. Rodzina mająca więcej niż troje dzieci zmuszona jest kupić samochód typu MPV – te posiadają 6-7 miejsc. Ceny nowych samochodów MPV zaczynają się od kwoty ok. pół miliona koron, używane – jak stwierdziliśmy w jednym z ostrawskich bazarów - można kupić w granicach od 150 do 500 tys. kc. Jednak bez samochodu rodzina się dziś praktycznie nie obejdzie. – *Właśnie ze względu na zmianę przepisów musieliśmy kupić nowy samochód, nic innego nam nie pozostało* – mówi pani Jola ze Stonawy, matka czwórki dzieci. **(dc)**

Ciekawostki

Sumienny czytelnik

Zgodnie z zasadą „lepiej późno niż wcale" do biblioteki w południowej Finlandii w tajemniczych okolicznościach wróciło czasopismo wypożyczone ponad 100 lat temu.

Pochodzący z 1902 roku miesięcznik o tematyce religijnej „Vartija" został podrzucony do wypożyczalni w mieście Vantaa. – *Nie wiadomo, kiedy dokładnie magazyn wypożyczono, ani kto go zwrócił. Nie było przy nim żadnych dokumentów* – powiedziała agencji Reutera bibliotekarka Minna Saastamoinen. – *Biblioteczna naklejka wewnątrz oprawy i znajdująca się na niej odręczna notatka, wykonana staroświeckim charakterem pisma, wskazują, że po raz ostatni miesięcznik był wypożyczany na początku ubiegłego stulecia* – dodała.

Syntetyczne bakterie?

Naukowcy z Japonii odkryli nowy gatunek bakterii, który może żyć w lakierze do włosów. Informację na ten temat podaje pismo „International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology". Odkrycia ostatnich lat pokazują, że bakterie mogą przystosować się do życia w nawet najbardziej niesprzyjających warunkach, np. w gorących źródłach czy wiecznej zmarzlinie Alaski. Teraz naukowcy z instytutu badań fizycznych i chemicznych RIKEN w Saitama w Japonii odkryli nieznaną dotąd bakterię, która może żyć w lakierze do włosów. Jak potwierdziła analiza DNA, jest to zupełnie nowy gatunek należący do rodzaju Microbacterium. Do tej pory bakterie z tej grupy wykrywano w mleku, serach, jajach, mięsie, a nawet we krwi pacjentów z białaczką, w szpiku kostnym i na cewnikach. Nową bakterię nazwano Microbacterium hatanonis – na cześć japońskiego naukowca dr Kazunori Hatano, który położył wielkie zasługi w badaniu jej krewniaczek. Komórki M. hatanonis mają kształt pałeczek; najlepiej rosną w temperaturze 30 st. C i neutralnym pH.

Nierówny status

Amsterdamscy właściciele psów skarżą się na przepis zezwalający na seks w miejskim parku. Radni uzgodnili, że od września hetero– i homoseksualne pary będą mogły swobodnie uprawiać seks w Vondelpark, do którego przychodzi 10 mln osób rocznie. Jednocześnie rada zapowiedziała kary dla właścicieli psów, które będą biegać bez smyczy po parku. – *Psy bez smyczy mogą sikać, gdzie chcą. To może być uciążliwe dla innych* – tłumaczy rzecznik rady. Od początku istnienia tego parku psy biegały swobodnie. – *To skandal, że właściciele psów będą karani, a seks w miejscu publicznym nie* – skarży się jeden z mieszkańców Amsterdamu.

Internet przed TV

Jak wykazał sondaż przeprowadzony przez agencję We Media/Zogby Interactive, niemal 70 proc. Amerykanów jest przekonanych, że tradycyjne media straciły kontakt z rzeczywistością, a prawie 50 proc. wiadomości o świecie czerpie głównie z Internetu. Dla 48 proc. Amerykanów internet jest najważniejszym źródłem newsów. Traktują go jako skarbnicę wiedzy, z której czerpią informacje.

W OSZCZADNICY WRĘCZONO CERTYFIKATY REGIONALNYM PRODUCENTOM

Z »gorolską marką« na rynek

Na czesko-polsko-słowackim pograniczu można się już spotkać z produktami regionalnymi oznaczonymi góralską rozetą w kolorze brązowo–pomarańczowym, czyli tradycyjnym motywem zdobniczym beskidzkich górali. To produkty oznakowane marką ochronną „Górolsko Swoboda produkt regionalny®", czyli jakościowe i autentyczne wyroby producentów żyjących w Mikroregionie „Górolsko Swoboda".

Umowę o utworzeniu Mikroregionu podpisali przed rokiem w Oszczadnicy wójt tej słowackiej gminy, **Miloslav Šulgan**, prezes jabłonkowskiego MK PZKO, **Jan Ryłko** oraz prezes Oddziału Górali Śląskich Związku Podhalan w Istebnej, **Piotr Kohut**. I to właśnie w Domu Kultury w Oszczadnicy w piątek 7 marca br. certyfikaty upoważniające ich do oznaczania swoich produktów marką ochronną odebrało pierwszych 17 producentów z Zaolzia, polskiej Trójwsi oraz słowackiego regionu Kisucy.

Jak to już na podobnych uroczystościach bywa, przez scenę oszczadnickiego przybytku muz przewinęli się tancerze z miejscowego zespołu folklorystycznego „Račan", zaśpiewały panie z chórku „Oščadnica". I to nie tylko hymn swojej gminy, ale też sporo pieśni o miłości, w tym także „Doliny, doliny" – wprawdzie z inną melodią niż u nas, nad Olzą, ale z tymiż słowami...

– *Ta ostatnia piosenka świadczy o tym, że żyjemy w jednym regionie. Bo śpiewała ją cała sala. Tworzymy jeden nierozerwalny region, nazwany przez nas „Górolsko Swoboda"* – powiedział ze sceny **Leszek Richter** z Jabłonkowa, regionalny koordynator marki „Górolsko Swoboda produkt regionalny®". Wraz z nim stanęli na scenie wójt M. Šulgan i J. Ryłko. Ten ostatni przypomniał, że grupa przygotowująca umowę o utworzeniu mikroregionu długo zastanawiała się nad jego nazwą. – *Padła najpierw nazwa „Trójstyk", czyli „Trojmezí". Ale wiedzieliśmy, że to nie to – miedze, granice dzielą, a my chcemy współpracować w regionie, który kiedyś tworzył jedną całość, w ramach jabłonkowskiej parafii. I to jako wolni, swobodni ludzie, stąd „Górolsko Swoboda".*

O produkcie regionalnym i marce ochronnej mówił L. Richter. – *Od dłuższego już czasu zastanawialiśmy się nad tym, jak promować naszych producentów, ludzi, którzy mają „szikowne gorolski rynce" i pielęgnują tradycyjne rzemiosło i rękodzielnictwo ludowe. Dlatego nawiązaliśmy kontakt z działającą w Pradze organizacją pozarządową o nazwie „Regionální enviromentální centrum", która koordynuje podobne projekty w całych Czechach.*

Jak dodał Richter, praskie Centrum pomogło przy wprowadzeniu marek ochronnych dla produktów regionalnych w ośmiu regionach RC, m.in. na Szumawie, w Karkonoszach czy Górach Orlickich. – *Przedstawiciele naszego partnera byli jednak wyraźnie zaskoczeni naszą ofertą* – stwierdził Richter. – *O ile w innych regionach markę ochronną przyznano siedmiu czy ośmiu producentom, i to zazwyczaj produkującym jakieś widokówki czy guziczki, u nas w pierwszej „fali" znalazła się aż siedemnastka producentów z produktami naprawdę typowymi dla naszego regionu.*

A jakie ma cały projekt znaczenie? – *Przede wszystkim ma promować naszych złotych, „szikownych ludzi". A marka gwarantuje, że produkt wykonany jest przez rzemieślnika z naszego regionu, gwarantuje jakość, oszczędne i przyjazne nastawienie producenta do środowiska naturalnego, a także to, że produkt wykonany jest z surowców pochodzących z regionu i tradycyjnymi metodami rękodzielniczymi* – wyjaśnia Richter.

Markę „Górolsko Swoboda produkt regionalny®" przyznaje działająca przy jabłonkowskim MK PZKO specjalna komisja certyfikacyjna. Otrzymują ją produkty, które spełniają surowe kryteria. Chodzi zaś przede wszystkim o wyroby rzemieślnicze (z drewna, metali, lnu, wełny itp.), produkty spożywcze, rolnicze i naturalne (nabiał, przetwory mięsne, pieczywo, napoje, wełna itp.). – *A to oznakowanie powinno nie tylko promować naszych producentów, ale także pomoże ograniczyć nadużywanie nazw i symboli związanych z naszym regionem* – zapewnił L. Richter.

Koordynator marki wspólnie z J. Ryłką i M. Šulganem wręczyli certyfikaty pierwszej siedemnastce producentów. Znaleźli się wśród nich **Robert Hozák** z Czadcy (wyroby z drutu), **Jan Ďurkáč** z Turzowki (narzędzia sałasznicze), **Josef Zajac** z Turzowki (wyroby z drewna), **Otmar Kantor** i **Paweł Kufa** z Mostów k. Jabłonkowa (obaj są rzeźbiarzami ludowymi), **Jan Zorychta** z Dzięgielowa („gazdowska" kiełbasa barania), **Kazimierz Wawrzyk** z Ustronia (srebrna biżuteria, m.in. do strojów cieszyńskich), firma **Malec** z Ustronia (pracownia galanterii z kości), **Zbigniew Michałek** z Ustronia (kowal), **Piotr Kohut** z Koniakowa (ten za dwa produkty: kiełbasa barania, sery owcze), **Janina Kukuczka** i **Elżbieta Waszut** z Koniakowa (stroje góralskie), **Jan Juroszek** z Istebnej (kowal), **Renata Bielesz** z Istebnej (chleb domowy), **Anna Procner** z Istebnej (placki „na blaszi") oraz **Jadwiga Dudys** z Górek Małych (produkty z farmy agroturystycznej).

– *To jest pierwsza fala. Mamy nadzieję, że do tych, którzy otrzymali dzisiaj certyfikaty w Oszczadnicy, dołączą wkrótce kolejni producenci* – dodał L. Richter. **JACEK SIKORA**

Fot. autor

Certyfikaty wręczali regionalnym producentom (od lewej) Leszek Richter, wójt Oszczadnicy Miloslav Šulgan i prezes jabłonkowskiego MK PZKO Jan Ryłko.

Polaków rozmów ciąg dalszy

Dokończenie ze str. 1

Ubolewał natomiast nad tym, że zaolziańskie społeczeństwo nie potrafi się czasami dogadać, zwłaszcza przed wyborami do Parlamentu RC lub do samorządów wojewódzkich czy gminnych.

W trakcie dyskusji powrócił ponownie, ale tylko na krótko, temat rozbieżności zdań między Kongresem a częścią środowiska PZKO–wskiego. – *Chodzi chyba raczej o osobiste ambicje pewnych osób* – podsumował ten punkt prezes Szymeczek. Więcej uwagi poświęcono szkolnictwu (nb. zastanawiano się, dlaczego na sejmiku nie było prawie że żadnego nauczyciela). Padły zwłaszcza słowa krytyki wobec nauczycieli, którzy nie zawsze posługują się w kontaktach z uczniami językiem literackim, a powinni dbać o czystość języka dzieci. W tej sytuacji mówiono m.in. o ściągnięciu do pracy nauczycieli z Polski. B. Walicki zaś ponownie zaapelował o używanie w kontaktach z urzędami języka polskiego. – *Dwujęzyczność to nie tylko polsko-czeskie napisy, powinna się ona przejawiać w życiu codziennym Polaków na Zaolziu.*

Na pełnomocnika gminnego wybrano **Małgorzatę Rakowską**, na jej zastępcę ponownie **Józefa Štirbę**. Na Zgromadzeniu Ogólnym Cz. Cieszyn reprezentować będzie aż 13 delegatów: **Wiesława Branna**, **Dariusz Branny**, **Tadeusz Cichy**, **Stanisław Folwarczny**, **Kazimierz Grochol**, **Roman Kaszper**, **Tadeusz Kędziera**, **Rudolf Moliński**, **Małgorzata Rakowska**, **Marian Siedlaczek**, **Jacek Sikora**, **Bronisław Walicki** i **Zenon Wirth**.

✯ ✯ ✯

KARWINA NOWE MIASTO (mro) – *Od 15 lat Koło PZKO Karwina Nowe Miasto jest członkiem Kongresu Polaków w RC i wcale nam to nie przeszkadza* – od nawiązania do publikowanych w „GL" informacji o przebiegu innych sejmików gminnych nieoczekiwanie rozpoczął dyskusję na wtorkowym nowomiejskim zgromadzeniu karwińskich Polaków **Melchior Sikora**. (Sejmikowi udzieliło gościny miejscowe MK PZKO.) – *Weszliśmy do Kongresu, by brać udział w jego pracy, by mieć wpływ na to, co i jak się dzieje, by ówczesnym władzom ZG PZKO kategorycznie sprzeciwiającym się Kongresowi uświadomić, że nie wszyscy pezetkaowcy myślą tak jak ZG* – zakończył M. Sikora.

Reprezentująca Radę KP **Helena Legowicz** przedstawiła osiągnięcia KP w minionej kadencji. Zaliczyła do nich m.in. wprowadzenie podwójnego nazewnictwa, ochronę i propagowanie polskich szkół (także w czeskim środowisku), a także powrót programu pt. „Zaolzie" w TVP Katowice oraz wprowadzenie „Pięciominutówki" na antenę czeskiej telewizji publicznej.

W dyskusji zajęto się nowomiejskimi i zaolziańskimi problemami. Do tych pierwszych należy wręcz egzystencjalny problem związany z opłacaniem siedziby MK PZKO, pozbawionej naturalnego zaplecza, jakim była kiedyś PSP. Te zaolziańskie – to nadal otwarta kwestia zwrotu majątków zaolziańskich organizacji, przywrócenie Olzie jej polskiej nazwy czy dotychczas nie rozwiązana sprawa wojewódzkiego pełnomocnika ds. polskiego szkolnictwa.

Szczegółowiej zajmowano się sprawą niedoinformowania lub braku informacji na temat Zaolzia w społeczeństwie czeskim oraz w Polsce. Helena Legowicz przypomniała wydanie przed paru laty w języku czeskim książki o historii polskiej mniejszości narodowej na Zaolziu po 1945 roku – autorstwa **Stanisław Zahradnika**, **Tadeusza Siwka** i **Józefa Szymeczka**, która miała trafić do czeskich szkół. Zebrani na sejmiku, chwaląc inicjatywę prelekcji o historii Zaolzia, postulowali wprowadzenie jej do programów nauczania. – *To będzie niezmiernie trudne* – oponowała pedagog **Jadwiga Palowska**, przypominając, że obecnie każda ze szkół sama tworzy swój program nauczania. Dyskutowano także nad koniecznością określenia kondycji społeczeństwa zaolziańskiego, wspierania przypadków reaktywacji ośrodków polskiego życia narodowego (jak to stało się w przypadku „Błędowian" w Błędowicach, co zauważył **Józef Wierzgoń**) czy zastanawiano się nad mniejszą liczbą aktywnych ludzi. – *Ubywa ich proporcjonalnie do ubytku populacji* – podsumował M. Sikora. – *A trzeba pamiętać, że w 2011 roku czeka nas następny spis powszechny ludności* – zauważyła w trakcie obrad H. Legowicz. Dyskutujący opowiadali się za tym, by osoby niezrzeszone miały możliwość brania udziału w pracach Kongresu.

Na sejmiku gminnym wybrano delegatów na Zgromadzenie Ogólne: **Piotra Lipkę, Józefa Gila, Melchiora Sikorę, Stanisława Fierlę, Krystynę Szczerba** i na „rezerwowych" – **Mariolę Szczerba** oraz **Henryka Kubienkę**.

Ważną dla nowomiejskiego środowiska była decyzja o wyborze kandydata na nieobsadzoną dotychczas funkcję karwińskiego pełnomocnika gminnego. Na kandydata wybrano Melchiora Sikorę. Decyzję w sprawie potwierdzenia tej kandydatury pozostawiono drugiemu karwińskiemu sejmikowi gminnemu we Frysztacie.

Marionetki

FELIETON HALINY SIKORY

Materace

Prezesowa dochodziła właśnie do domu Marynki, kiedy to zauważyła dziwną rzecz. Najpierw minął ją Prezes, który nawet na „dzień dobry" własnej żonie nie odpowiedział. Nie wzbudziło to jednak u niej żadnych podejrzeń, bowiem Prezesowi czasami zdarzały się takie wybryki. Jednak zaraz potem zobaczyła okna domu Marynki i Marynkę w oknie. „Lokrystapanaa!" – podskoczyła w niej dusza. „Tela se teraz mówi o tych samobójstwach, o tej depresji a inszych świństwach. Że to na te naszóm Marynke przisło!"

Pobiegła więc szybko w stronę domu Marynki, po drodze obmyślając plan. Przybiegła tak, by Marynka jej nie zauważyła. W kuchni spotkała Męża Marynki łowiącego w lodówce kawałek „toczónego".

„Baba ci chce z łokna skoczyć, na betón przez tego toczónego a przez tyn twój wielki brzuch!" – zawołala do niego. Mąż Marynki się przestraszył, wszak nakryła go na niezbyt ciekawej czynności dla mężczyzny w jego wieku, nawet nieco zawstydzającej, wybełkotał więc tylko: „Jo wubec ni móm wielki brzuch". Prezesowa nie zamierzała jednak tego komentować, szybko krzyknęła do niego: „Kaj mocie łóżka?"

„Prezesowo, nie obraź se, ale jo z tebóm do łóżka nie polezym".

„Tak ty mi bedziesz odmówioł!" Prezesowa złapała za nóż, który leżał na stole kuchennym. Mąż Marynki widział, że źle się dzieje i może dojść do tragedii, więc z wielkimi ociąganiami, ale jednak do sypialni z Prezesową poszedł. Prezesowa cały czas trzymała nóż w ręku. Kiedy doszli, położyła go na szafce nocnej. Mężowi Marynki przez myśl przebiegło: „Tóż isto to sado maso ni mo rada a nożym mi moje cuda brusić nie bedzie" i trochę się rozluźnił. Prezesowa właśnie próbowała sprężyny w materacu i położyła się do łóżka. Nawet Mężowi Marynki na żarty się zebrało: „Tóż jakóm pozycje se Prezesowo wybieresz, jak uż mnie gwałcić chcesz?" W tym momencie w drzwiach sypialni stanęła Marynka. Zobaczyła, co zobaczyła, usłyszała, co usłyszała i więcej dowodów już nie potrzebowała. Zdobyła się tylko na: „Po tela rokach, toch se od ciebie, ani od ciebie Prezesowo nie zasłóżyła".

Prezesowa w tym momencie zrozumiała, co też Marynka sobie może myśleć, więc szybko zawołała: „To wubec ni ma tak, jak myślisz". Mąż Marynki dodał od siebie: „No".

Ale Marynka nie dała sobie wciskać kitu. „Ni ma? Prezes z tebóm nie mówi, jo to widziała. Także ón uż wiedzioł przedy mnóm".

„Nic nie wiedzioł. Nic se nie stało" – broniła się Prezesowa.

„Tak czymu z tebóm nie mówi?"

„Nie wiym, bo mi nie powiedzioł, bo zy mnóm nie mówi. A jo cie leciała ratować, boch se myślała, że chcesz samobójstwo popełnić i z okna skokać".

„A czymu bych miała z okna skokać?"

„To nie wiym. Ale stołaś na nim a w dzisiejszych czasach se tela mówi o depresji".

„Jo łokna myła. Dyć za tydziyń je Wielkanoc. A tyś mnie chciała w moim łóżku ratować, bo jakosi nie rozumiym".

„Jo chciała iść po madrace, cobyś jak spadniesz na miynki dopadła. A teraz zech prubowała, jak stare ich mocie, czy trzeba brać dwa, czy yny jedyn".

Marynka dostała szału: „Madrace my kupili przed rokym! A jo ni ma tak ciynżko, żeby mi jedyn nie starczył!" – popatrzyła na Męża krzywym wzrokiem: „A ty co?"

Mąż tylko wybełkotał: „Ratować my chcieli" i poszedł raczej za Prezesem do miejscowej knajpy.

sikorova@glosludu.cz

Głosik

Różowa sukienka

Ludmiłka poszła w niedzielę na spacer do lasu. Słoneczko ładnie świeciło, chmurki leniwie sunęły się po niebie. Nareszcie zrobiło się ciepło. Więc Ludmiłka szła przed siebie, oglądała wiosnę, która właśnie budziła się ze snu i marzyła sobie. Bo taka pogoda nastraja do marzeń. A Ludmiłka właśnie marzyła o wspaniałej różowej sukience, takiej z falbankami i kokardkami. Już widziała siebie we wspaniałej sukience, takiej prawdziwej sukience księżniczki, kiedy wdepnęła niespodziewanie w coś lepkiego.

– A niech to ropuchy oplują! Nowe buty, nowe spodnie a tu takie błoto?! – zdenerwowała się Ludmiłka. I dobry humor zniknął bezpowrotnie. Nagle jednak Ludmiłka coś sobie uświadomiła: – Przecież tutaj nigdy nie było błota? Tutaj nigdy nie było wilgotno! Coś mi nie pasuje!

Chwilę postała zdezorientowana i nagle stuknęła się w czoło i zawołała: – Głosik! Mateusz?! Tymoteusz?!

Jakiś czas zapanowała cisza, po czym zza krzaków wyszła cała trójka.

– Jak się domyśliłaś? – zapytał nieśmiało Mateuszek.

– A wy myślicie, że tylko wy znacie ten las? Ja też go znam i wiem, że tutaj nigdy nie było błota! Wytłumaczcie mi proszę, co tutaj się działo! – zażądała kategorycznie Ludmiłka.

– To nie było wymierzone w ciebie – przysięgał Głosik. – Skąd mieliśmy wiedzieć, że tędy będziesz przechodziła?

– To prawda – przyznał Tymek – bawiliśmy się w bitwę bagienną, a tutaj są najfajniejsze miejsca do chowania się, więc przynieśliśmy trochę wody i zrobiliśmy błoto.

Ludmiłka nie miała powodów, by im nie wierzyć. Wszyscy trzej utaplani byli od błota z góry w dół.

– A kto to będzie prał? – Ludmiłka nie mogła sobie darować tego pytania.

– Jak to kto – odpowiedział Głosik – pralka! I żebyś nie narzekała za bardzo, to ja wrzucę wszystko do niej i powieszę.

– A kto będzie sprzątał i prasował?– Ludmiła nie dawała za wygraną.

– My – zaoferowały się krasnale.

Ludmiłka przez chwilę pomyślała, przeanalizowała wszystkie za i przeciw i przykucnęła na chwilę. Zanim chłopaki się zorientowali, już w ich stronę leciała kula błotna. Za chwilę wszyscy czterej wyglądali zupełnie tak samo. A marzenia o różowej sukience królewny? Na następnym spacerze. **KROPKA**

Pierwiosnek

Jeszcze w polu tyle śniegu,
jeszcze strumyk lodem ścięty,
a pierwiosnek już na brzegu
wyrósł śliczny, uśmiechnięty.
Witaj, witaj, kwiatku mały,
główkę jasną zwróć do słonka,
już bociany przyleciały.
W niebie słychać śpiew skowronka.
Stare wierzby nachyliły
miękkie bazie ponad kwiatkiem.
– Gdzie jest wiosna, powiedz, miły,
czyś nie widział jej przypadkiem?
Lecz on chyba milczeć wolał.
O czym myślał? Któż to zgadnie?
Spojrzał w niebo, spojrzał w pola,
szepnął cicho: – Jak tu ładnie.

Władysław Broniewski

Rubrykę przygotowała:
HALINA SIKORA

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (47)

Karwina Frysztat

Miejscowe Koło PZKO we Frysztacie rozpoczęło oficjalną działalność 22 listopada 1947 r. Na jego czele stanął **Jerzy Rusnok**. Pierwsza siedziba pezetkaowców mieściła się w Polskim Domu Katolickim, nazwanym później Domem Stalina. W 1968 r. obiekt przejęła Kopalnia ČSA, zmieniając jego nazwę na Dom Przyjaźni. Koło w zamian za utraconą świetlicę otrzymało lokal zastępczy w drewnianym baraku usytuowanym w pobliżu polskiego przedszkola. Siedziba ta jednak nie odpowiadała potrzebom jego członków, więc powzięto postanowienie, by wybudować własną siedzibę. Prace budowlane rozpoczęto na parceli znajdującej się niedaleko tutejszej polskiej szkoły i centrum miasta. W dniu 12 grudnia 1976 r. odbyło się uroczyste otwarcie obiektu, który wzniesiono własnymi siłami.

Wewnątrz znajduje się jedna duża oraz jedna mniejsza sala, w której odbywają się zebrania. Zaplecze tworzy kuchnia i pokoik dla gospodarza. Oprócz tego jest tu westybul ze stołem biliardowym. W otoczeniu domu znajduje się również ogród, co pozwala działaczom na organizowanie tam imprez plenerowych.

CZESŁAW GAMROT

Fot. CZESŁAW GAMROT

Dom PZKO w Karwinie Frysztacie.

Za dinozaurem do Sosnowca

Mamy ciekawą informację dla wszystkich, którzy interesują się dinozaurami. Dwa modele dinozaurów pojawiły się w Muzeum Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu. Chodzi o triceratopsa i celofyza. Muzeum ogłosiło konkurs na ich imiona. Modele są dokładnymi replikami tych zwierząt i zostały wykonane z żywicy. Cieszą się olbrzymią popularnością wśród studentów i odwiedzających muzeum.

Triceratops i celofyz nie mieli szans się spotkać, choć żyli na tym samym terenie. Ich szczątki znaleziono na terenie Ameryki Północnej. Triceratops żył jednak 65 milionów lat temu, a celofyz pochodzi sprzed 220 milionów lat.

Triceratops to największy rogaty dinozaur, miał też największą czaszkę wśród lądowych kręgowców. Przed swoim największym wrogiem – tyranozaurem – bronił się za pomocą długich rogów na czole i nosie, na szyi miał też ażurową kryzę kostną. Tak mocna konstrukcja czaszki chroniła w razie ataku. Replika ma ok. 7 m długości i 2,40 m wysokości.

Celofyz miał z kolei szczupłą czaszkę, smukłe tylne nogi podciągnięte pod ciało i puste, spneumatyzowane kości – jak ptaki. To obniża wagę zwierzęcia, a celofyz był stworzony do szybkiego biegu.

Muzeum Wydziału Nauk o Ziemi ogłosiło konkurs na imiona dla dinozaurów. Prosi o przesyłanie propozycji imion: żeńskiego dla triceratopsa i męskiego dla celofyza na internetowy adres: *konkurs@wnoz.us.edu.pl.* Zgłoszenia przyjmowane będą **do 19 maja br.**

Kolekcję prehistorycznych gadów sosnowieckiego muzeum ma jeszcze uzupełnić 12–metrowy tyranozaur. Do maja jego replika ma stanąć przed wejściem do budynku.

▼ Wiosenna krzyżówka

Dziś mamy dla Was krzyżówkę, w którą należy wpisać brakujące słowa z wiosennych przysłów. Jeżeli nie będziecie znali odpowiedzi, poproście rodziców o pomoc. Na rozwiązanie krzyżówki, którym jest znajdujący się na obrazku kwiat, czekamy do końca przyszłego tygodnia. Nagrody już czekają!

1. A po lutym marzec ..., koniec zimy wszystkich cieszy.
2. Chłodny marzec, ... maj, będzie zboże jako gaj.
3. Czasem i w marcu, ... wodę w garncu.
4. Gdy ... mglisty, w lecie czas dżdżysty.
5. Gdy marzec suchy, ... nagradza, bo deszcze sprowadza.
6. W marcu kto ... nie zaczyna, dobra swego zapomina.
7. W marcu, gdy są grzmoty, urośnie ... ponad płoty.
8. Gdy w marcu ... pada, wtedy rolnik biada, gdy słonko jaśnieje, to rolnik się śmieje.
9. Gdy w marcu grzmi, w maju ... ćmi.
10. Marzec zimny i ..., plon zaręcza dostateczny.
11. Suchy marzec, ... maj, będzie żytko niby gaj.

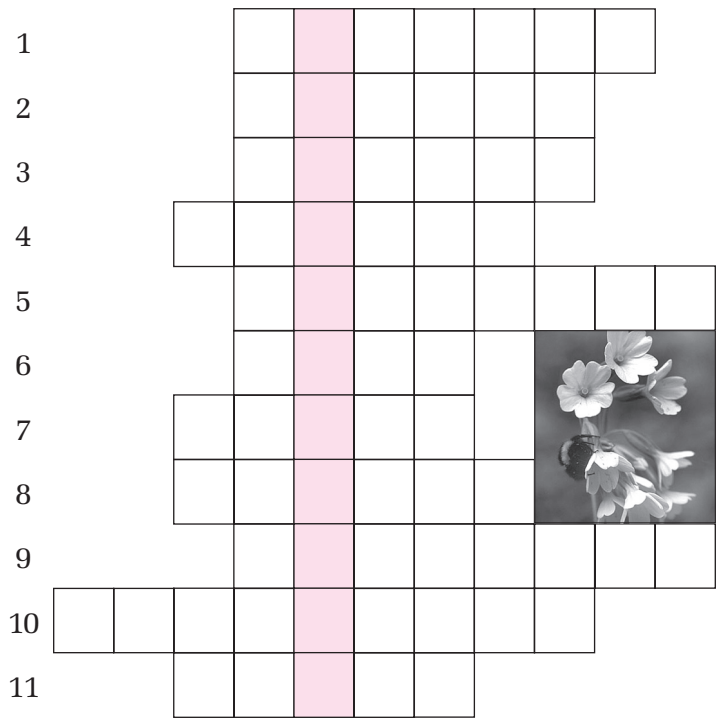

Jak powiedzieć

Miły Lojzku!

Jo se Was chciała spytać, czy też tak szilicie z tym jarnim uklidym. Bo moja sómsiadka už od nowego roku ukludzo kiela se do. Wczora trzepała koberce przed chałupóm. Okna už mo downo wyleszczóne. Eszcze brakuje, coby z prachowkóm góniła po placu. Chłopi ji musieli wyniyść nabytek do postrzodka pokoja a potym woskować parkety. Bo óni se myślóm, że sóm lepsi jak majóm parkety aj na zachodzie, bo mówióm, że kachliczki sóm do tych, co to niczymu nie rozumióm. A tych czisticich prostrzedków wiela majóm.

A jo na to ni móm czasu ani chynci. Tóż se Was pytóm, czy to je normalne. **Haniczka**

Kochana Haniczko!

Moje zdanie jest takie, że nie warto z niczym przesadzać. Ani z nadmiernym sprzątaniem, ani z zatrważającą ilością czechizmów w liście do mnie. Więc ja nie szaleję (a nie *szilim*) z wiosennymi porządkami (nie z *jarnim uklidym*). Pani sąsiadka pewnie zbyt szybko zaczęła ze sprzątaniem (nie *ukludzaniym*). Nigdy nie lubiłem trzepania dywanów (nie *koberców*). Ale lubię patrzeć przez wypolerowane (nie *wyleszczóne*) okna. Bieganie ze szmatą na kurze (nie *prachowkóm*) po dworze nie jest najlepszym pomysłem. Też kiedyś mieliśmy w domu parkiety i pamiętam to woskowanie. Również wynosiliśmy meble (nie *nabytek*) na środek pokoju. Nie wierzę, że sąsiadka ma parkiety również w toalecie (nie *na zachodzie*). Jednak posadzka z kafelek (nie *kachliczek*) jest dużo praktyczniejsza. A przesadna ilość środków czystości (nie *czistici prostrzedki*) tylko szkodzi.

Warto więc zachować umiar. Pozdrawiam Panią serdecznie

Alojzy

Szilić – szaleć
Jarni uklid – wiosenne porządki
Ukludzani – sprzątanie
Koberce – dywany
Wyleszczóne – wypolerowane
Prachowka – szmata na kurze
Nabytek – meble
Zachod – toaleta
Kachliczki – kafelki
Czistici prostrzedki – środki czystości

(hs)

Ale heca!

– Co pan woli – pyta sędzia oskarżónego – dziesięć dni odsiadki, czy sto złotych?
– Bierym stówe, wysoki sądzie.

* * *

Władeczek przychodzi z pola przemoczóny do suchej nitki.
– Mamo – woło – chyba sie mi już dzisio nie kożesz przed spanim myć?

* * *

Katechetka pyta dziecek:
– Jak dłógo żyli Adam i Ewa w raju?
Zgłoszo sie Janka.
– Myślę, że do jesiyni – prawi.
– Cóż tak do jesiyni?
– Bo wtedy sóm zdrzałe jabka.

* * *

Wczasowicz pyto gorola z Istebnego:
– Ni ma wóm, gazdo, za ciepło? Taki upał, a mocie hrubóm gunie...
– Nigdy mi ni ma za ciepło – odpowiado gorol. – Bo zakiel słóneczko przyndzie przez to sukno, już zachodzi.

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komeńskiego 4, 737 01 Czeski Cieszyn. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przesyłać można także pod e-mail: *sikorova@glosludu.cz*, z dopiskiem Głosik.

Nowoczesna Kobieta

W sandwiczu

Niektóre panie w wieku 50 – 60 lat czują się czasem jak ser czy szynka między dwoma kromkami chleba – z jednej strony oczekuje się od nich, że zaopiekują się wnukami, z drugiej, że wezmą odpowiedzialność za opiekę nad własnymi, niedołężnymi rodzicami. Kobiety w tym wieku dbają o swój wygląd, podróżują po świecie, mają swoje hobby oraz własne grono przyjaciół. Dlatego też chyba ich córki i synowie traktują je często jak źródło niewyczerpalnej wręcz energii i – co za tym idzie – chętnie korzystają z różnych form ich pomocy, najczęściej z opieki nad małymi dziećmi lub prowadzenia domu. Tymczasem okres przekwitania związany jest z licznymi dolegliwościami. Tym czytelniczkom, które na razie nie interesowały się tymi sprawami, ponieważ są w wieku, kiedy mają zupełnie inne sprawy na głowie, też zresztą niełatwe (jak zajść w ciążę, jak nie zajść w ciążę, jak zacząć karmić piersią, jak skończyć karmić piersią), przypominamy w skrócie, o jakie objawy chodzi. Zdając sobie z nich sprawę, być może lepiej zrozumieją, dlaczego ich mamy nie zawsze muszą być w stuprocentowej formie, zachwycone tym, że przez cały dzień mają na głowie dwójkę rozwydrzonych, nieustannie kłócących się i rozrabiających małych urwisów.

Co niesie ze sobą klimakterium

Przekwitanie, inaczej też menopauza lub klimakterium, to kilkuletni przejściowy etap w życiu kobiety, następujący po okresie prokreacyjnym, a poprzedzający okres starczy. Menopauzą określa się dosłownie datę ostatniej miesiączki w życiu kobiety, na ogół pojęcie to oznacza jednak kilkuletni okres ustawania funkcji rozrodczych. Ustanie miesiączkowania poprzedzone bywa okresem, gdy pojawia się ona nieregularnie. Średnio menopauza występuje pomiędzy 45. a 55. rokiem życia. Zdarzają się jednak zarówno wypadki wczesnej menopauzy (ok. 40. roku życia), jak i późnej (ok. 55-60 lat). Charakterystycznym dla tego okresu jest spadek i wahanie poziomu hormonów reprodukcyjnych, przede wszystkim estrogenów, co powoduje szereg symptomów – uderzenia gorąca, zmęczenie, nocne poty i zaburzenia snu, drażliwość, bóle głowy, zaburzenia w koncentracji, niepokój, huśtawkę nastrojów czy depresje. Do objawów naczynioruchowych i psychicznych dołączają nieprzyjemne dolegliwości dotykające organów płciowych i układu moczowego (np. nawracające zapalenia dróg moczowych, nietrzymanie moczu, suchość pochwy), jak również bóle stawów, kości, krzyża i inne. Jednym z najpoważniejszych problemów jest osteoporoza, czyli utrata masy kostnej. Medycyna umie dziś złagodzić objawy przekwitania, stosując hormonalną terapię zastępczą, istnieją również naturalne środki łagodzące symptomy menopauzy. Nie oznacza to jednak, że wszystkie dolegliwości zupełnie znikną i kobiecie w menopauzie nic nie będzie dolegać.

Pomoc ma swoje granice

„Kobiety w sandwiczu“ nie powinny wstydzić się jasno i spokojnie wyłożyć zarówno swym dorosłym dzieciom, jak i rodzicom, że ich siły, a także chęć niesienia pomocy mają swoje granice. Nic w tym złego, gdy babcia odprowadzająca codziennie wnuki do przedszkola i przyprowadzająca je z powrotem, nie zgodzi się już na to, by zajmowała się nimi również w niedzielę, kiedy to młodzi rodzice chcieliby chodzić ze znajomymi na tenis. Podobnie w spokojny sposób powinna wytłumaczyć swej starej matce, że może od niej oczekiwać pomocy w formie gotowania, prania czy prasowania bielizny, nie może jednak mieć do niej pretensji, że nie będzie prasowała poszewek na poduszki również po wewnętrznej stronie tylko dlatego, że ona sama „zawsze tak robiła“. **(dc)**

Witamy...

MAXMILIAN, urodzony 30 lipca ub. r. w Trzyńcu, jest synem Kateřiny i Jakuba Mrózków zamieszkałych w Jabłonkowie. Waga urodzeniowa: 3,42 kg, wzrost: 51 cm. Rodzice wybrali imię, które im się po prostu podobało, a także ze względu na inicjały MM.

Maxmilian (w Polsce używa się odpowiednika Maksymilian) to imię noszone przez Habsburgów. Słynnymi osobami noszącymi to imię byli też: czeski malarz Max Švabinský oraz polski święty Maksymilian Maria Kolbe. Imię wywodzi się od łacińskiego imienia Maxim *(bardzo duży, największy)*.

Imieniny obchodzi: 29 maja i 14 sierpnia.

UWAGA, RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przyszły na świat w ostatnich miesiącach. Prócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwiska rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka oraz jego wagę urodzeniową i wzrost, ewent. dane nt. rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przesyłać na adres: *chlupova@glosludu.cz* lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Kolumnę przygotowała:

DANUTA CHLUP

Moje dziecko

Koniec karmienia piersią

Za pozytywny należy uznać fakt, że w ostatnich latach wzrasta liczba matek, które karmią swe dzieci piersią – nawet przez rok i więcej. Pediatrzy zgodnie z zaleceniami WHO polecają karmienie co najmniej do 2. roku życia dziecka. Z długim karmieniem związany jest jednak problem odzwyczajania dziecka od mleka matki. O poradę zwróciliśmy się do doradcy laktacyjnego, Jiřiny Mrázkovej z Frydku-Mistku.

Zarówno dla matki, jak i dla dziecka najmniej stresujące jest stopniowe ograniczanie karmienia. Wskazane jest to również ze względu na stopniowy spadek ilości tworzącego się pokarmu, co zapobiega stwardnieniom i zapaleniom piersi. Dziecko powyżej 7. miesiąca życia nie potrzebuje już nocnego karmienia, najlepiej więc zrezygnować najpierw z niego. Następnie (w tempie: 1 karmienie na tydzień) ograniczamy ich ilość, zostawiając na koniec to karmienie, do którego dziecko najbardziej jest przywiązane (zazwyczaj wieczorne). U niektórych dzieci, zwłaszcza starszych (w wieku ok. 2,5 roku), lepszą metodą jest jednorazowe całkowite zaprzestanie karmienia. Dzieciom w tym wieku można już wytłumaczyć, że pokarmu po prostu nie ma. Rezygnując definitywnie z karmienia, można zakleić piersi plastrem, zabandażować je lub posmarować np. fioletem gencjanowym. Ważne jest, by śledzić stan piersi – czy nie tworzą się stwardnienia (które masujemy pod ciepłym prysznicem), czy piersi nie są zaczerwienione lub nie bolą. Pomogą okłady z szałwii lub mięty, ewent. odciąganie pokarmu do momentu poczucia ulgi. Najczęstsze błędy to:

- brak konsekwencji ze strony matki,
- nagłe zaprzestanie karmienia w sytuacji, gdy dziecko nie jest do tego przygotowane,
- brak poparcia ze strony rodziny – jeżeli zdenerwowany ojciec, który miał za zadanie zająć zabawą domagające się piersi dziecko, przyniesie je żonie ze słowami: – Nakarm go w końcu, skoro ciągle krzyczy! – to wtedy dziecko odczuje napięcie i niepokój, co skomplikuje tylko sytuację. Dziecko – przeciwnie – bardziej niż kiedy indziej potrzebuje miłości i otwartych ramion obojga rodziców. **(dc)**

Fot. MAREK SANTARIUS

Smacznego

»Piekymy szołdre«

Tym razem – nietradycyjnie – podajemy przepis w gwarze, nadesłany przez czytelniczkę **Irenę Machů:**

Zbliżajóm se zaś świynta, trzeja už rozmyślać o pieczyniu. Z naszóm tradycyjnóm szołdróm to je tak: piyrsze trzeja kupić kilo wyndzónego miynsa. Jeśli kupowane u masorza na rynku w polskim Cieszynie, tak raczy kila dwa, bo je moc dobre, a cosi se ujy. Potym trzeba to miynso uwarzić – normalnie w garcu z wodóm a 2 łyżkami soli. Miynso z wody (teraz už z polywki) wyciónąnyć a ochłódzić. Potym dać 5 deko drożdży do ciepłego mlyka z trochóm cukru a poczkać, aż drożdże zacznóm rosnyć. Do miski wsypać pół kila mónki grahamowej a pół kila półgrubej. Przidać 3 wajca a zarobiać, zarobiać, zarobiać. Jak je moc suchi, tak przilywać tóm polywke. Ciasto niechać wyrosnyć pod uciyrkóm. Do brutfany albo do formy na dorte dać połówke ciasta, na to położyć na płaty rozkrote wyndzóne miynso a przikryć zaś ciastym. Upiyc w trómbie. Ale pozor: jy se to aż w Biołóm Sobote, nigdy ni rychli – bo je post. A jeszcze trzeja wachować, aby cosi zbyło na Wielki Poniedziałek, jak syncy przidóm polywać dziołchy.

Opr. (dc)

Mój Ogród

KROKUSY

Marzec to miesiąc, kiedy zachwycamy się kwitnącymi krokusami. Kwiaty skupione w małych kępach tworzą pod drzewami, krzewami i na trawnikach różnokolorowe plamy, w barwach od białej, poprzez żółtą, różową, czerwoną do fioletowoniebieskiej. Krokusy doskonale wyglądają w ogródkach przydomowych, ogrodach skalnych oraz na trawnikach. Przekwitają jednak dość szybko i w maju nie ma już śladu po ich kwiatach. Cebule wykopujemy jednak dopiero w czerwcu, kiedy zaschną już także liście krokusów. Liście służą cebulkom do gromadzenia substancji odżywczych, bez których roślina nie będzie mogła zakwitnąć w kolejnym sezonie. Jest to ważna uwaga dla osób, które rozsiewają krokusy na trawniku – aby nie uszkodzić liści zbyt wcześnie, trawę można kosić dopiero, gdy liście krokusów wyraźnie pożółkną i zaczną usychać. Po wykopaniu cebul oczyszczamy je i rozkładamy na kawałku papieru lub tacce, aby wyschły. Następnie umieszczamy je w papierowej torebce i przechowujemy w suchym miejscu w temperaturze ok. 20 st. C. Cebulki umieszczamy ponownie w ziemi we wrześniu lub październiku. Krokusy lubią stanowiska słoneczne, gleby próchnicze, łatwo się nagrzewające i wilgotne. Bez obawy możemy je sadzić w miejscach odkrytych i narażonych na wiatr. Cebule umieszczamy na głębokości od 6 do 10 cm. Glebę, w której umieściliśmy krokusy, warto przykryć cienką warstwą ściółki z kory lub torfu. Dzięki temu wiosną zakwitną nieco szybciej.

Jako ciekawostkę dodajmy, że krokusy uprawiane są przez ludzi od wielu tysięcy lat, zwłaszcza ze względu na swe właściwości użytkowe. Wykorzystywano je w medycynie, do produkcji barwników i perfum, a przede wszystkim pozyskiwano z nich bardzo cenioną przyprawę – szafran. By otrzymać 1 kg szafranu, trzeba zebrać aż 170 tys. kwiatów odmiany *crocus sativus*.

Źródło: Poradnik Ogrodniczy **Opr. (dc)**

Telewizja

CZWARTEK 13 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 13 marca **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.30** Pani Pająkowa i jej przyjaciele ze Słonecznej Doliny - Zaśpiewaj ze mną, siostrzyczko **9.00** Świnka Peppa - Przebieranki **9.05** Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Przyjęcie na zielono **9.20** Moje smakołyki - Rosita w Meksyku **9.35** Nastoletni geniusze **10.05** Żywioły **10.15** Pan Śmieć **10.20** Pełnosprawni **10.40** Z EUROpą na ty **11.05** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy (mag.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Broń palna, zarazki i stal - Na podbój tropików **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.10** Bracia i siostry (film USA) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Jaka to melodia? (teleturniej) **18.30** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Bezgraniczne zaufanie (film USA) **21.55** Sprawa dla reportera **22.30** Archangielsk (film bryt.) **23.25** Łossskot! **23.55** Przypadek **1.50** Francuskie Narodowe Muzeum Marynarki **2.15** Był taki dzień 13 marca **2.20** Notacje - Prof. Marek Kwiatkowski.

■ TVP 2

6.15 Statek miłości (s.) **7.30** Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.05** Święta wojna - Hany Many **11.40** Dr Quinn (s.) **12.30** Koło fortuny **13.05** Pieczone gołąbki **14.45** Gliniarz i prokurator - Ale nie dla mnie (s.) **15.40** Barwy szczęścia (s.) **16.45** Czterdziestolatek - Kosztowny drobiazg, czyli rewizyta (s.) **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.05** Jeden z dziesięciu **20.05** Barwy szczęścia (s.) **21.05** Rodzina Trendych - W jak Wygrana **21.35** Dr House (s.) **22.25** Policjanci z Pitbulla **22.30** Warto rozmawiać **23.25** 997 (mag.) **0.00** Panorama **0.20** Jak się robi rewolucje **1.20** Miasteczko Twin Peaks (s.) **2.05** Miłość Swanna.

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **8.00** Serwis info - flesz **8.01** Gość poranka **8.15** Serwis info - flesz **8.17** Przegląd prasy **8.20** Serwis ekonomiczny **8.30** Serwis info **8.36** Korespondent TVP o poranku **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.07** Serwis ekonomiczny **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Moja ojczyzna Żywiecczyzna **17.00** Narciarski weekend **18.00** Aktualności **18.45** Nasz reportaż **19.05** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.50** TV Katowice zaprasza **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **22.30** Serwis info **0.03** Tajemnicze Chiny - Cesarska ćma **0.32** Wielka Europa - kierunki w architekturze **1.01** Minęła 20-ta **2.08** Ekonomia i rynek.

NIEŚMIERTELNY III MAG
130 min Wlk. Brytania Kanada/ Francja 1995
Polsat, czwartek 13. 3, godz. 23.05
Reżyseria: Andy Morahan
Występują: Christopher Lambert, Mario van Peebles, Deborah Unger, Mako, Martin Neufeld, Frederick Y. Okimura, Daniel Do i inni.

Po śmierci ukochanej żony Heather Connor MacLeod, szkocki wojownik, opuszcza rodzinny kraj i zaczyna podróżować po świecie. Trafia do feudalnej Japonii i tu spotyka sławnego nieśmiertelnego czarnoksiężnika Nakano. On i Connor zaprzyjaźniają się, a słynny mag daje Szkotowi wiele cennych lekcji. Wkrótce do Japonii przybywa odwieczny wróg Nakano, Kane, który zaprzedał się złym siłom.

■ POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Kameleon (s.) **9.30** Stan wyjątkowy **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się żonami **13.00** I kto tu rządzi? **13.30** Świat według Kiepskich - Wrota piekieł (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Daleko od noszy - Akcja Balladyn (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.50** Beverly Hills 90210 (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Tylko miłość (s.) **21.00** Gwiezdny cyrk **23.05** Nieśmiertelny III mag (film kopr.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Klip klap (pr. muz.) **9.50** Gdzie pieniądze pomagają **10.00** Zdarzenie w Ox-Bow (film USA) **11.15** Recital Marii Rottrovej **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Ćwiczmy z TVC **14.25** Co znaczy w domu **14.50** Cudowny świat: Człowiek a technika (s. dok.) **15.15** Legendy Kung Fu (s.) **16.00** Złote rączki **16.15** Meduza (lista przeb.) **16.45** Zaczarowane przedszkole **17.15** AZ-kwiz **17.35** Stop **17.40** Czarne owce (pr. publ.) **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Ogród - to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Taggart (film br.) **21.10** Śladami gwiazd **21.45** Program dyskusyjny **22.30** Poker (mag.) **23.00** Jednostka spraw zamkniętych (s.) **23.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy **23.50** Na oślep **0.15** Musicblok **0.45** Według prawa **1.10** Ten nasz czeski charakter.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Na tropie **9.00** Dzień dobry z Moraw i Śląska **11.25** AZ-kwiz **11.50** Żywe serce Europy **12.00** Pod pokrywką (mag. kul.) **12.30** Czarne owce (pr. publ.) **12.45** Klucz (mag.) **13.10** Labirynt **13.40** Tajemnice dzikiej natury (cykl dok.) **14.05** W blasku pięciu kręgów (mag.) **14.30** Interpelacje posłów **16.05** Rodzina, szkoła i ja (mag.) **16.20** Komunikacja to zabawa **16.40** Medycyna na 21. wiek **16.55** Poradnik zdrowotny **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **20.00** Inwazja jaszczurów (dok.) **21.00** Historie. cs **21.55** Piękne zguby (talk show) **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.20** Czechosłowacki Tygodnik Filmowy **23.30** Klub Filmowy: Sposób na Szekspira (film USA) **1.20** Rzymianie przed bramami! (dok.).

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** W matni wyborów (film USA) **11.30** Ulica (s.) **12.20** To morderstwo, napisała (s.) **13.15** Veronica Mars (s.) **14.10** O.C. (s.) **15.05** Smallville (s.) **16.00** Odłożone sprawy (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Bez śladu (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.20** Kryminalne zagadki New Yorku (s.) **22.15** Skazany na śmierć (s.) **23.10** Nagłe zderzenie (film USA) **1.55** Na własne oczy.

YAMAKASI: WSPÓŁCZEŚNI SAMURAJOWIE
100 min Francja / Hiszpania 2001
TVP 1, piątek 14. 3, godz. 21.15
Reżyseria:Ariel Zeitoun, Julien Seri
Występują: Châu Belle Dinh, Williams Belle, Malik Diouf, Yann Hnautra, Guylain N'Guba-Boyeke, Charles Perriere, Laurent Piemontesi i inni.

Yamakasi to siedmiu blokersów z paryskiego przedmieścia. Są szybcy, wysportowani i pomysłowi. Każdy poranek rozpoczynają od powitania wschodu słońca na dachu jednego z wieżowców. Nic zatem dziwnego, że na osiedlu pełnym imigrantów z Arabii, Azji i Afryki Yamakasi są idolami dzieci. Dla 11-letniego Djamela próba ich naśladowania kończy się tragicznie. By uratować chłopca, potrzebna jest transplantacja, na którą nie stać ubogich rodziców. Yamakasi, czując się odpowiedzialnymi za wypadek, postanawiają zdobyć pieniądze.

■ PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) **7.05** Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.30** Atomówki (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.15** Sabrina – nastoletnia czarownica (s.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.50** Diagnoza morderstwo (s.) **12.50** Renegat (s.) **13.50** Kości (s.) **14.45** Gotowe na wszystko (s.) **15.40** Kości (s.) **16.40** Zabójcze umysły (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.50** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Bardzo delikatne związki (s.) **21.15** Najbardziej niesamowite widea świata **22.10** Herosi (s.) **23.10** Z Archiwum X (s.) **0.05** Gaz do dechy (s.) **1.00** Sexy szansa **1.45** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 14 MARCA

■ TVP 1

5.55 Był taki dzień 14 marca **6.00** Kawa czy herbata? **8.00** Wiadomości **8.15** Kwadrans po ósmej **8.35** Fifi - Długa piosenka **8.50** Sekretny świat misia Beniamina - Budowniczy **9.10** Moliki książkowe, czyli co czytać dziecku **9.20** Kocham muzykę - Peter i skrzypce **9.30** Tam i z powrotem - Zdjęcie **10.00** Angielski z Jedynką, czyli The Best Guest Show **10.10** Faceci do wzięcia - Brudna miłość (s.) **10.40** Z EUROpą na ty **11.10** Moda na sukces (s.) **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Wielkie sprzątanie **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Tajemnice Watykanu - Przemijanie i trwanie **14.30** Kandydat **15.00** Wiadomości **15.10** Puchar Świata w Planicy - Konkurs na skoczni HS 215 **17.25** Teleexpress **17.45** Celownik **18.00** Klan (s.) **18.25** Plebania (s.) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.20** Determinator (s.) **21.15** Yamakasi - Współcześni samurajowie **22.55** Glina (s.) **0.55** Bez pardonu (film USA) **3.05** Bobrek dance **3.35** Był taki dzień 14 marca.

■ TVP 2

6.20 Statek miłości (s.) **7.35** Świat królika Piotrusia i jego przyjaciół - Opowieść o panu Todzie **8.05** M jak miłość (s.) **9.00** Pytanie na śniadanie **11.25** Perła **13.25** Dolina Kreatywna - Co słychać? **13.30** Wojciech Cejrowski boso przez świat - Życie codzienne w Amazonii **14.00** Duże dzieci **14.55** Gliniarz i prokurator - Miłość niejedno ma imię (s.) **15.50** Barwy szczęścia (s.) **16.55** Tak to leciało! **17.50** Puchar Świata - Toyota Sygnity World Cup 2008 w Warszawie - Kronika **18.00** Program lokalny **18.30** Panorama **19.10** Wideoteka dorosłego człowieka **20.05** Gwiazdy tańczą na lodzie **22.50** Podkomisarz Brenda Johnson (film USA) **23.40** Policjanci z Pitbulla **23.50** EUROexpress (mag.) **0.00** Panorama **0.15** Cudowni chłopcy **2.15** Jowita **3.50** Ryzykanci **4.35** Europa da się lubić - Ślub i co dalej?

■ TV KATOWICE

6.00 Serwis info **7.45** Aktualności **7.50** Narciarski weekend **8.00** Serwis info - flesz **8.02** Gość poranka **8.15** Serwis info - flesz **8.17** Przegląd prasy **8.20** Serwis ekonomiczny **8.30** Serwis info **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Gramy dla was **9.00** Transmisja obrad Sejmu **16.13** Rozmowa dnia **16.30** Serwis info **16.45** Aktualności **16.50** Informator KZK GOP **17.00** Kronika miejska - Katowice **18.00** Aktualności **18.45** Tropiciele **19.05** Polska Liga Hokejowa **20.01** Minęła 20-ta **20.30** Serwis info **20.35** Minęła 20-ta **21.05** Telekurier bliżej ciebie **21.30** Serwis info **21.45** Aktualności **22.16** Ekonomia i rynek (mag.) **22.30** Serwis info **23.03** Sportowy wieczór **23.30** Serwis info **0.04** Półkowniki **0.57** Minęła 20-ta **1.40** Serwis info **2.06** Ekonomia i rynek (mag.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) **6.15** Adam i Ewa (s.) **6.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **7.30** Wielka wygrana (teleturniej) **8.30** Kameleon (s.) **9.30** Stan wyjątkowy **10.30** Beverly Hills 90210 (s.) **11.30** Samo życie (s.) **12.00** Zamieńmy się żonami **13.00** Tylko miłość (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **15.15** Daleko od noszy - Szkoła przetrwania (s.) **15.50** Wydarzenia **16.25** Interwencja (mag.) **16.50** Beverly Hills 90210 (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie (s.) **20.00** Ace Ventura - zew natury (film USA) **22.00** Studio Lotto **22.10** Niewierna (film kopr.) **0.50** Candyman III - Dzień umarłych (film USA) **2.45** Miasto zwycięzców (teleturniej) **3.45** Nocne randki **4.00** Grand Prix Australii – Kwalifikacje.

NIEWIERNA
160 min USA / Niemcy 2002
Polsat, piątek 14. 3, godz. 22.10
Reżyseria: Adrian Lyne
Występują: Diane Lane, Richard Gere, Olivier Martinez, Erik Per Sullivan, Chad Lowe, Dominic Chianese, Kate Burton i inni.

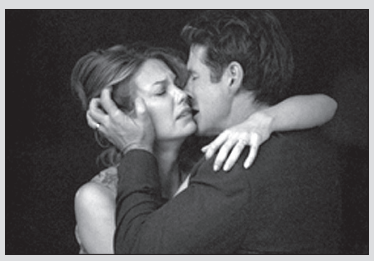

Connie i Edward są ze sobą od wielu lat, mają dom, ciekawe, dobrze płatne prace i 8-letniego syna. Kiedy w ich życie niezauważalnie wkradają się rutyna i nuda, Connie poznaje młodego francuskiego antykwariusza Paula Martela. Między obojgiem szybko wybucha gwałtowna namiętność. Ekscentryczny Paul daje Connie wszystko, czego brakuje statecznemu Edwardowi: przygodę i smak ryzyka. Spotykają się potajemnie w mieszkaniu Paula w artystycznej dzielnicy Soho. Wkrótce ich schadzki przestają być tajemnicą i dochodzi do tragedii.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Historia pierwszej czeskiej rewolucji (dok.) **10.05** Telewizyjny kurs tańca **10.25** Muzyka dęta **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Córki McLeoda (s.) **14.15** Ćwiczmy z TVC **14.25** Co znaczy w domu **14.50** Simpsonowie (s. anim.) **15.15** Garfield i przyjaciele (s. anim.) **15.40** Lot 29 (s.) **16.00** Sezamkowy angielski **16.15** Ferda (s. anim.) **16.40** Labirynt **17.15** AZ-kwiz (teleturniej) **17.40** Sprawa dla ombudsmana **17.55** Prognoza pogody **17.57** Minuta z przyrody **18.00** Wiadomości **18.15** Mieszkać – to sztuka (mag.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport **20.00** Szpital na peryferiach (s.) **21.00** 13. komnata Igora Bareša **21.30** Talk show Jana Krausa **22.15** Rzym (s.) **23.10** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion **23.15** Losowanie Euromilionów **23.20** Kurczak (film USA) **0.55** Wszystko party **1.35** Simpsonowie (s. anim.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS **6.30** Wiadomości regionalne **7.50** Panorama **8.30** Ogród to sztuka **8.55** Puchar Świata w narciarstwie alpejskim Włochy (transmisja) **9.55** Film o serialu Dobra dzielnica **10.10** Ten nasz czeski charakter **10.40** AZ-kwiz **11.05** Żywe serce Europy **11.10** Czarne owce (pr. publ.) **11.25** Puchar Świata w narciarstwie alpejskim Włochy (transmisja) **12.20** Game Page (mag.) **12.40** Lotte (film bel.) **12.55** Straszna historia (s. anim.) **13.20** Złote rączki **13.35** Meduza (lista przeb.) **14.10** Kinobox (mag.) **14.40** Puchar Świata w narciarstwie klasycznym Włochy (transmisja) **15.45** Tętnice naszej ziemi (s. dok.) **16.10** Kawałek drewna z drzewa (s. dok.) **16.30** Muzeum historycznych pojazdów (dok.) **16.40** Magazyn Ligi Mistrzów **17.10** Wiadomości w języku migowym **17.15** Buly (mag. + transmisja meczu hokeja) **20.00** Planeta Ziemia (s. dok.) **20.55** Tak jest, panie premierze (s.) **21.25** Willie Nelson: Live in Amsterdam **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.05** Sport **23.20** Mała Brytania (s.) **23.50** Gorączka piątkowej nocy **0.40** Czerwony karzeł (s.) **1.10** Koncert dla Diany.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.30** Hotel Hansson (s.) **9.30** Perry Mason (s.) **11.35** Ulica (s.) **12.20** To morderstwo, napisała (s.) **13.15** Veronica Mars (s.) **14.10** O.C. (s.) **15.05** Smallville (s.) **16.00** Odłożone sprawy (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Bez śladu (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Kameňák II (film czes.) **21.55** Nico (film USA-Hong Kong) **23.50** Uznany za niewinnego (film USA) **2.00** Strażnik Teksasu (s.).

PRIMA

6.35 Ziemia dinozaurów (s. anim.) **7.05** Laboratorium Dextera (s. anim.) **7.30** Atomówki (s. anim.) **8.00** Dzięcioł Woody (s. anim.) **8.15** Sabrina – nastoletnia czarownica (s.) **8.45** St. Tropez (s.) **9.50** Portowi policjanci (s.) **10.50** Siódme niebo (s.) **11.50** Diagnoza morderstwo (s.) **12.50** Renegat (s.) **13.50** Kości (s.) **14.45** Gotowe na wszystko (s.) **15.40** Kości (s.) **16.40** Zabójcze umysły (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **17.45** Minuty regionu **18.00** 5 kontra 5 (pr. roz.) **18.50** Milioner (kwiz show) **19.30** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Zgadnij, kim jestem (pr. roz.) **21.20** Od kołyski aż po grób (film USA) **23.30** Autostopowicz – wyścig o przetrwanie (film USA) **1.25** Sexy szansa **2.10** Zadzwoń do jasnowidza.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie

życzenia

Niech dobry los się kłania w pas...

Dnia 13 marca obchodzi jubileusz życiowy – 70 lat

pan inż. ROMAN BADURA, CSc.

z Rychwałdu. Z tej pięknej okazji gorące życzenia dobrego zdrowia oraz wszelkiej pomyślności składają krewna Renata z córką Weroniką i synem Marcinem z rodziną. RK-040

Wspomnienia

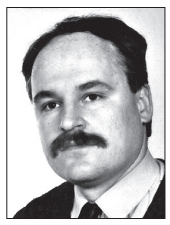

Nie płaczcie,
nie żalcie nad moją mogiłą,
bo mi już jest dobrze....

12 marca upłynęło już siedem lat od śmierci naszego Drogiego i Niedżałowanego

śp. CZESŁAWA MŁYNKA

Nie zapomnimy o Tobie. Najbliżsi. AD-033

Jutro, 14 marca 2008, obchodziłaby 80. rocznicę urodzin

śp. WŁADYSŁAWA KRZYWOŃ

z domu Kubica. O chwilę wspomnień proszą córka Danuta i synowie Bogdan i Janusz z rodzinami. GL-176

Dnia 11. 3. obchodziłaby swoje urodziny, zaś dziś, 13 marca, przypada 15. rocznica śmierci

śp. WANDY OWCZARZY

z Karwiny Raju. O chwilę wspomnień prosi mąż i najbliższa rodzina. GL-161

Ludzie odchodzą, lecz wdzięczność
i wspomnienia zostają.

Dziś, 13. 3. 2008, mija piąta rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. GERHARDA STUCHLIKA

O chwilę wspomnień i cichą modlitwę proszą żona, córki i syn z rodzinami. RR-057

nekrologi

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że od nas odszedł na zawsze nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Szwagier i Wujek

śp. MUDr HENRYK WITALA

zamieszkały w Hawierzowie Suchej Średniej. Zmarł 9. 3. 2008 w wieku 74 lat. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek 14. 3. 2008 o godz. 15.00 z sali obrzędów w Suchej Górnej. W smutku pogrążona rodzina. GL-169

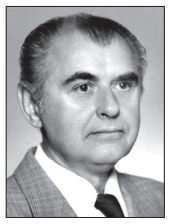

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 10 marca 2008 po długiej i ciężkiej chorobie zmarł w wieku 80 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Szwagier, Wujek i Ojciec Chrzestny

śp. TEOFIL PUKOWIEC

zamieszkały w Karwinie Nowym Mieście. Pożegnanie ze Zmarłym odbędzie się w wąskim kręgu rodzinnym. W smutku pogrążona rodzina. RK-060

Wiek życia minął, praca ustała,
związki najmilsze śmierć rozerwała.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 3. 2008 zmarł w wieku 87 lat nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek i Wujek

śp. VILÉM WAWRZYCZEK

zamieszkały w Domu Opieki w Stonawie nr 1080. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek, dnia 14. 3. 2008 o godz. 13.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. Zasmucona rodzina. GL-170

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 10. 3. 2008 zmarła po ciężkiej chorobie w wieku 50 lat nasza Kochana Żona, Matka, Córka, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Kuzynka

śp. HALINA BONKOWA

z domu Franek, zamieszkała w Czeskim Cieszynie Sibicy. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 14 marca 2008 o godz. 12.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Sibicy na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. AD-035

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym i sąsiadom za wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty i udział w pogrzebie naszego Drogiego Zmarłego

śp. STANISŁAWA CACHLA

z Karwiny. Podziękowania kierujemy do ks. proboszcza Daniela Víchy za przeprowadzenie obrzędu, Bronisławowi i Andrzejowi Szyjom dziękujemy za oprawę muzyczną pogrzebu. Żona, synowie i córka z rodzinami. RK-058

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu zgonu

śp. HALINKI BONEK

całej **Rodzinie** składa Zarząd MK PZKO Sibica. GL-177

Wystawa już wielkanocna

LIGOTKA KAMERALNA (kor) – W najbliższy weekend będzie można wpaść na Wystawę Wielkanocną. W ligockim Domu Kultury organizuje ją tradycyjnie Stowarzyszenie Obywatelskie „Klucz". Wernisażowi (sobota 15 bm., godz. 10.00) towarzyszyć będzie program kulturalny w wykonaniu dzieci z ligockiej szkoły i przedszkola oraz gnojnickiej PSP. W niedzielę zaś – o godz. 9.30 – na swój program zapraszają dzieci i młodzież z miejscowego zboru Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W. oraz skrzypaczka **Ellen Klodová** z Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego.

Pożegnanie Jerzego Wójcika

KOSZĘCIN (mro) – Na dwa dni zaplanowane są uroczystości pogrzebowe dyrektora artystycznego Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk". Rozpoczną się one od nabożeństwa żałobnego w intencji śp. **Jerzego Wójcika** w Katowicach, jutro o godz. 14 w katedrze Chrystusa Króla. Mszę Świętą celebrować będzie arcybiskup **Damian Zimoń**, metropolita katowicki. Msza Święta pogrzebowa odbędzie się w Warszawie w poniedziałek 17 bm. o godz. 14 w kościele pw. św. Karola Boromeusza na Starych Powązkach. Prochy Jerzego Wójcika zostaną złożone w historycznych katakumbach Cmentarza Powązkowskiego.

Jarmark z »Błędowianami«

HAWIERZÓW (dc) – W sobotę odbędzie się w Domu Towarzyskim „Reneta" pierwszy jarmark wielkanocny. W godz. 10-18 można będzie przyjrzeć się wyrobom rękodzielniczym, zobaczyć malowanie pisanek, przygotowywanie wyrobów cukierniczych, przędzenie na kołowrotku, tworzenie dekoracji kwiatowych, koszyków i wiele innych atrakcji. Imprezie towarzyszyć będzie program artystyczny. Na uwagę zasługują przede wszystkim występy zespołów „Vonička" (o godz. 11.30 i 14.00), grupy szermierki historycznej „Gryff" (o godz. 15.00) oraz występ ZR „Błędowianie", który będzie jednym z głównych punktów programu.

Firmy budowlane
SWABUD i SWAKOŃ
docieplanie elewacji
przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915
SWABUD-INSIDE
tynki i wylewki (potěry)
wykonywane maszynowo
kom. 774 278 457
Szybka i fachowa realizacja zleceń.
Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz
GL-069

ganizuje TNP w Ośrodku Kultury „Strzelnica" 27. 3. o godz. 15.00. W programie wystąpi Zbigniew Wodecki. Członkowie KNE proszeni są o zgłoszenie się u Hildy Śliż, tel. 558 731 038 w godz. 19-21 do 14. 3.

ŁYŻBICE WIEŚ – Zarząd MK PZKO zaprasza na wiosenny program kulturalny pt. „Nie tylko dla pań" 14. 3. o godz. 16.30 do świetlicy Koła. W programie scenki humorystyczne, granie i śpiewanie w wykonaniu grupki młodzieżowej MK pod batutą Krzysztofa Kokotka.

MILIKÓW PASIEKI – MK PZKO zaprasza swoich członków i sympatyków na zebranie sprawozdawcze do Domu PZKO 16. 3. o godz. 15.00. W programie wystąpią dzieci koszarzyskiej podstawówki i milikowskiego przedszkola.

RYCHWAŁD – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków na „Wiosenny wieczór świetlicowy" 15. 3. o godz. 15.30 do Domu PZKO. W programie występy zespołu „Rychwałdzianie" oraz chóru „Lutnia".

PTTS „BŚ" – zaprasza członków i sympatyków na powitanie wiosny 15. 3. na Studzienicznym. Rejestracja w godz. 10-12. Odjazd pociągów z Cz. Cieszyna o godz. 7.33 i 8.20.

▲ prosi zainteresowanych udziałem w wycieczce autokarowej „Krajom Drotarie" 18. 5. o zgłaszanie się u swych rejonowych. Inf.: 732 165 618, 596 311 685.

CZ. CIESZYN – Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza członków i sympatyków Koła na prelekcję inż. Z. Rakowskiego pt. „Indie" 14. 3. o godz. 18.00 do salki Koła przy ul. Fabrycznej 23.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza zainteresowane panie (również mamusie z maluchami) na zajęcia plastyczne – „Malowanie na jedwabiu i innych tkaninach" 14. 3. o godz. 10.00. Prosimy zabrać z sobą odpowiednią tkaninę, koszulkę itp.

▲ Ośrodek „Strzelnica" zaprasza na „Irlandzki wieczór" 15. 3. o godz. 19.00 do Jazz Klubu. W programie grupy „Celtic Cross" i „Irish Rose" oraz grupa taneczna „Kanafas".

HAWIERZÓW MIASTO – Klub Kobiet zaprasza na spotkanie klubowe 13. 3. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuszka 2.

oferty

MALOWANIE, wszelkie prace murarskie. Tel.: 603 854 651. GL-008

DOMY RODZINNE – sprzedaż
Chata rekreacyjna w Rzece, pod lasem. Cena do negocjacji. 777 077 277.
Chata rekreacyjna w Gnojniku, parcela 20 a, możliwość rozbudowy na dom rodzinny. Cena 690 tys. kc. 777 077 277.
Obiekt rekreacyjny w Lesznej Dolnej, z garażem, parcela 20 a włącznie z parcelą budowlaną. Możliwość kolaudacji na mieszkanie. Cena do negocjacji. 777 077 277.
OBIEKTY KOMERCYJNE
Do wynajęcia lokale użytkowe, Cz. Cieszyn, ul. Smetany. 777 077 277.
Sprzedaż warsztatu samochodowego, Cz. Cieszyn. 777 077 277.
Do wynajęcia biura, Cz. Cieszyn. 777 077 277.
PARCELE
Oferujemy parcele w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Żuków D., Stanisłowice, Gnojnik, Oldrzychowice). 606 757 577.
MIESZKANIA – oferty
Do wynajęcia 3+1 w Cz. Cieszynie, ul. Dworcowa, czynsz 9 000 kc na miesiąc. 777 077 277.
Potrzebują państwo sprzedać lub wynająć mieszkanie? Korzystajcie z naszych usług. **Czekamy na oferty.**
CZERNEK
Oferuje:
Jan Czernek
558 711 842
606 757 577
777 077 277
GL-035

Co w teatrze

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: „Ferda Mravenec" (13, godz. 10.00); „Nejkrásnější válka" (14, godz. 19.00).

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Asterix na olimpiadzie (13, 14, godz. 15.30); „O život" (13, 14, godz. 17.45); Pokuta (13, 14, godz. 20.00); **Ex**: Edge of Heaven (13, 14, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum**: „Nejkrásnější hádanka" (13, 14, godz. 15.30, 17.45); Pokuta (13, 14, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos**: „O život" (13, godz. 15.30); **CZ. CIESZYN – Central**: Obywatel Havel (13, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast**: Step UP 2 (13, godz. 16.15); Film o pszczołach (13, godz. 14.30); Ranczo Wilkowyje (13, godz. 18.15); Asterix na olimpiadzie (14, godz. 15.30, 17.30); Jestem legendą (14, godz. 19.30, 21.30).

Co w terenie

TRZYNIEC OSIEDLE – MK PZKO zaprasza na spotkanie Klubu Dyskusyjnego „Forum" 18. 3. o godz. 17.00 do Domu PZKO im. A. Wawrosza na Tarasie. Temat: Polska mniejszość narodowa na Zaolziu, rola Kongresu Polaków w jej rozwoju. Dyskutować będą: Kazimierz Kaszper, Bogusław Kokotek i Józef Szymeczek. Gośćmi spotkania będą Zygmunt Stopa i Pavel Tomčala.

KARWINA STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza na najnowszą prelekcję grupy turystycznej „Gorole" pt. „Fany – góry słońca i szmaragdowych jezior" Pamiro-Ałtaj, Tadżykistan 15. 3. o godz. 16.00 do Domu PZKO.

LIGOTKA KAMERALNA – Stowarzyszenie Obywatelskie „Klíč" zaprasza na Wystawę Wielkanocną w dniach 15. – 17. 3. do sali Domu Kultury. 15. 3. o godz. 10.00 wernisaż wystawy.

KLUB NAUCZYCIELI EMERYTÓW – Obchody Dnia Nauczyciela or-

głos LUDU
Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn 737 01 ◆ Redaktor naczelny Beata Schönwald, *schonwaldova@glosludu.cz* ◆ Zastępca redaktora naczelnego Jacek Sikora, *sikoraj@glosludu.cz* ◆ Redaktor sportowy *bittmar@glosludu.cz* ◆ Redaktorzy terenowi ◆ *chlupova@glosludu.cz* ◆ *przyczko@glosludu.cz* ◆ *radlowska@glosludu.cz* ◆ *sikorova@glosludu.cz* ◆ Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, fax: 558 740 044, e-mail: *info@glosludu.cz* ◆ *www.glosludu.cz* ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi spółka Mediaservis, s.r.o., Zákaznické centrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, Brno 659 51 ◆ Zamówienia – tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: *zakaznickecentrum@mediaservis.cz* ◆ Reklamacje – tel.: 800 800 890 ◆ Kolportaż: SmD, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Druk: Ringier Print CZ, a.s. Ostrawa ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Mam w duszy smutek i niepokój

Do poniższych refleksji skłoniły mnie dwa znaczące artykuły w „GL" z dnia 23 lutego br.: „Syzyfowe prace / Praca od podstaw" oraz „Inne spojrzenie na historię". Tym razem w pełni podzielam zdanie obu autorów. Zafascynowały mnie szczególnie wypowiedzi p. A. Krumnikla – „(...)a nauczyciele w szkołach robią niewiele(...) są przecież ograniczeni planem nauczania(...)". Po czym stwierdza: „(...)teraz dostanie mi się od nauczycieli". Również ja oczekuję „słusznego obiektywnego lania", zamierzam bowiem dorzucić garść swoich przeżyć dotyczących utrwalania polskości i patriotyzmu.

Patriotyzmu uczyli mnie moi rodzice, polskość była dla nich świętością. W czasie okupacji hitlerowskiej ojciec był nagminnie prześladowany, co zakończyło się jego wywózką do III Rzeszy, do pracy w nieludzkich warunkach westfalskiej kopalni. Następną lekcją patriotyzmu była moja szkolna edukacja w niemieckiej szkole (bo polskie zamknięto). Przychodząc tam jako 7-latek, nie znałem żadnego słowa po niemiecku, a za każde słowo „po naszymu" byliśmy karani cieleśnie.... Naukę w Polskiej Szkoły Wydziałowej w Cz. Cieszynie rozpocząłem w 1947 r. Niewiele mieliśmy wiedzy z języka polskiego, brakowało podręczników. Za to mieliśmy wspaniałych pedagogów. Najbardziej utkwiły mi w pamięci świetne polonistki: p. Matejówna i Czyżówna. Nie posiadały tytułów naukowych, na co dzień umiały w nas jednak wszczepiać patriotyzm, normalnie po ludzku, bez planów nauczania... I to zarówno na lekcjach, jak w czasie przerw na korytarzu. Pamiętam, że czasem zdarzyło mi się powiedzieć głośniej – słowo czy zdanie – gwarą. Wtedy pani nauczycielka przywoływała mnie i grzecznie w zaufaniu poprawiała moją wypowiedź. Powtarzałem po niej i zapamiętywałem. Właśnie dzięki tym zacnym wychowawcom i nauczycielom do dziś param się amatorsko piórem!

A jak to wygląda dziś? Podam przykład sprzed bodajże 5-7 lat z Polskiego Gimnazjum w Cz. Cieszynie. W drodze z dyrekcji nie potrafiłem trafić do wyjścia z budynku. Grzecznie pytam więc uczniów na korytarzu: „Przyjaciele, jak można stąd wyjść na zewnątrz?" Natychmiast przychodzi odpowiedź: „To mocie panoczku ganc jednoduche, pujdziecie prosto, potym skryncicie w prawo a po tej zielónej galandrze dóńdziecie aż na pole". Byłem bliski omdlenia, poczułem tętno bliskie zawału... Na razie przeżyłem. Po tych artykułach odżyły wspomnienia! Niedawno pytam znajomego studenta: „Komu kibicujesz w czasie meczu Czechy-Polska? Odpowiedź: „To je samozrzejme – Czechóm, dyć żyjym w Czechach..."

Resztę zostawiam bez komentarza. Domyślam się jednak, dlaczego jesteśmy dziś mniejszością narodową, dlaczego brak nam dzieci w polskich szkołach, dlaczego nie znamy pojęcia patriotyzmu i miłości do OJCZYZNY!

JÓZEF KULA, Stanisłowice

Żeby nie »drażnić«?

„Pisać po polsku do gminy – jak to łatwo powiedzieć" – chciałoby się powiedzieć po apelu Tadeusza Wantuły na sejmiku w Milikowie. Ale:

1. Do Gazety Piotrowickiej przesłały MK PZKO w Marklowicach i Piotrowicach informację o Szengen i „Dodatku do leksykonu PZKO". W materiale o Szengen cenzor tylko raz zmienił nazwę Piotrowice na czeską, natomiast w drugim artykule naliczyłem w polskim tekście 20 zmian polskich nazw na czeskie.

2. Mała gmina tylko z jedną tablicą wjazdową, bo wyjazdowa to wjazdowa do następnej gminy i tylko jedna polska radna na 8 czeskich. Tutaj odpisano nawet po polsku na zapytanie o działalność komisji ds. mniejszości narodowych. Mglisto, ale jednak. Nie chcę drażnić, bo potem, jak powiedziała dla „GL", mogą nie zostać przyznane pieniądze na grant, lub co gorsza może zostać zlikwidowana jedyna polska klasa w tej wiosce pod pretekstem, że i tak do niej chodzą dzieci z sąsiedniej wioski, bo mają bliżej.

3. Prezes dużego koła w dużej wiosce powiedział mi, że pani wójt dała mu do zrozumienia, że wszystkie granty będą popierane, o ile nie będzie się chcieć polskich nazw ulic, a także tablic wjazdowych.

4. W pewnej gminie wójt (po przodkach zostało mu tylko „sz" w nazwisku) przekonuje swoich naiwnych 5 polskich radnych, że na tablice wjazdowe nie przysługuje dotacja z województwa. I tych 5 radnych (na 8 czeskich) nie robi w tym kierunku nic, zresztą w ub. kadencji było ich 7 na 6 i też nic się nie działo, bo wszyscy się boją wójta. Jeden radny przyznał, że wójt mu przekazał informację, że tablice wjazdowe nie będą refundowane przez województwo i dlatego gmina we własnym zakresie zrobi tablicę powitalną. I wilk syty (może nie bardzo) i owca cała. A co pozostali radni? Może tu też wchodzą pod uwagę pieniądze z tzw. grantów. I owszem, przyznał jeden z prezesów dwu kół działających w tej gminie. W moim odczuciu i tak chodziło o psie pieniądze (15 000 kc) na zapłacenie 3 zespołów występujących na imprezie w tej gminie pomniejszone o 19% VAT, czyli w istocie o 12 000 kc i to raz na 5 lat.

5. W innej znów gminie, na list z pytaniem o komisję ds. mniejszości narodowych odpisał jej szef, prezes MK PZKO o 400 członkach, po czesku (co stało się tylko w dwu wypadkach na 20 wysłanych listów), że jest szefem komisji, drugim jej członkiem jest członek ruchu przesyłającego list, a nazwisk pozostałych członków nie może podać, bo musiałby uzyskać ich zgodę. Tutaj już są tablice wjazdowe polskie, ale już kilka razy zostały zamazane.

6. Drodzy radni, chyba nadszedł wreszcie czas, by przestać się bać działać, żeby nie „drażnić", i podnieść czoło. Bo historia może Wam tego nie wybaczyć! **JAN BAŁWAN**

Sprostowanie

Do korespondencji p. **Tadeusza Gojniczka**, opublikowanej w Hyde Parku w „GL" z 6 bm., wkradł się w czasie przepisywania błąd. T. Gojniczek jest bowiem absolwentem gimnazjum na orłowskich Obrokach z 1938 roku, a nie – jak podaliśmy – z 1958. Zarówno autora, jak i Czytelników przepraszamy! **Redakcja**

Wydarzenia Sportowe

ROZGRYWKI WZNAWIA TRZECIA I CZWARTA LIGA PIŁKARSKA

Wiosna w sercach piłkarskich kibiców

Wiosna obudziła się nie tylko w parkach i w ogrodach, ale również w sercach kibiców piłkarskich. Zbliżający się weekend będzie stać pod znakiem startu rewanżowej rundy rozgrywek w trzeciej lidze (MŚLF) oraz czwartej (Dywizji). Z naszych drużyn jako jedyni zaliczą mecz na własnych śmieciach piłkarze dywizyjnej Slavii Orłowa (w sobotę z Wielkimi Karlowicami). Trzecioligowa Karwina zmierzy się w niedzielę na wyjeździe z Zabrzegiem, a dywizyjny Hawierzów w Bohuslawicach. Hawierzów szykuje się do kolejnego meczu o przysłowiowych sześć punktów. Ostatni zespół tabeli przegrał w ubiegłą niedzielę u siebie 1:2 z Banikiem Ostrawa B, w zaległym meczu 14. kolejki.

Fot. IVO DUDEK

Patrik Miko (z lewej) wzmocnił Karwinę z drugoligowego Trzyńca.

MŚLF

MFK KARWINA

Siódmy zespół trzecioligowej tabeli zdecydował się wyremontować nie tylko swój zniszczony stadion w Raju, ale przebudowę przeszła też kadra piłkarska. Oś drużyny pozostała ta sama, trener Pavel Hajný może jednak wystawić w Zabrzegu znacznie silniejszą jedenastkę. Do defensywy Karwina pozyskała 30-letniego Josefa Hoffmanna z Kladna, piłkarza, który posiada w swoim dorobku mistrzowski tytuł wywalczony z Banikiem Ostrawa. Z drugoligowego Trzyńca przeprowadził się nad Olzę duet Brezničan, Miko – obaj sprawiali w sparingach bardzo korzystne wrażenie. W zremisowanym meczu kontrolnym z Rożnowem pod Radhoszczem właśnie Brezničan i Miko załatwili obie bramki dla Karwiny. Debiut na pozycji bocznego obrońcy zaliczy w niedzielę utalentowany Tomáš Helštýn, wypożyczony do Karwiny z Banika Ostrawa. W spotkaniach towarzyskich dobrą formę utrzymywali napastnicy Opic z Souradą, obaj powinni pojawić się w niedzielę w wyjściowej jedenastce. Jako alternatywę do ataku trenerzy Pavel Hajný i Marek Poštulka mają Juroszka i Sustera, ten ostatni wrócił do Karwiny z dywizyjnego Hawierzowa. – *Wzrosła konkurencja w drużynie, co zazwyczaj wróży pozytywnie* – powiedział „GL" trener Karwiny **Pavel Hajný**. – *Nie mamy jednak wygórowanych celów. Przygotowujemy się już z myślą o nowym sezonie, by skonsolidować zespół* – dodał karwiński szkoleniowiec.

KADRA MFK KARWINA – bramkarze: Kučera, Gradek; obrońcy: Reichl, Gill, Brezničan, Mašlej, Michálek, Valový, Helštýn; pomocnicy: Knötig, Miko, Vávra, Chlebek, Giňa, Jursa, Hoffmann; napastnicy: Opic, Juroszek, Sourada, Šuster.

DYWIZJA E

SLAVIA ORŁOWA

Orłowianie pod wodzą trenera Miroslava Čopjaka powstali jak feniks z popiołów. W drugiej części jesiennej rundy udało się Slavii z powodzeniem wybrnąć ze strefy spadkowej i do startu rewanżowej rundy gracze przystępują bez zbytnich obciążeń psychicznych. O dobrej atmosferze w drużynie świadczy m.in. fakt, że Slavia bez straty punktu zwyciężyła w zimowym turnieju w Olbrachcicach. Podczas turnieju Refotal Cup świetnie funkcjonowała też defensywa. Orłowianie stracili zaledwie dwie bramki. – *Radość sprawiali mi także ofensywni piłkarze, mile zaskoczył chociażby Tomáš Věčorek* – powiedział „GL" trener Orłowej **Miroslav Čopjak**. W Orłowej nie doszło do wielkich zmian. Skończyli tylko R. Štástka, Olbort (obaj Stara Biela) i P. Lička (Bohuslavice), wrócił zaś Karel Sochora (z Hawierzowa), z Witkowic zdobyto młodego i perspektywnego Prčíka, zaś bliski przejścia do Orłowej jest też Robert Schimke. Nie zmienił się w Orłowej dopołudniowy termin rozgrywanych spotkań, trener Čopjak ma jednak nadzieję, że w wiosennym sezonie na orłowski stadion znajdzie drogę znacznie więcej kibiców. – *Piłkarze grają przede wszystkim dla kibiców. I potrzebują czuć presję ze strony swoich fanów, w przeciwnym razie grają bez ikry* – stwierdził Čopjak.

KADRA SLAVII ORŁOWA – bramkarze: Szarowski, Hulva, Balko; obrońcy: Hübner, Bajzath, Drozd, A. Věčorek, Novák; pomocnicy: Široký, Kadlčák, Lukan, Prčík, Sochora, Hrčulák, Knap, Noščák; napastnicy: Kopel, Hanusek, T. Věčorek, Schimke (?), Korč.

MFK HAWIERZÓW

Hawierzowianie mają już w nogach przegrany zaległy pojedynek 14. kolejki z Banikiem Ostrawa B (relacja w poprzednim numerze „GL") i swoją uwagę koncentrują już na następnym meczu – z Bohuslawicami. Dla obu zespołów będzie to chyba kluczowy pojedynek sezonu. Przegrany powiększy bowiem swoją, już i tak pokaźną, stratę w strefie spadkowej.

KADRA MFK HAWIERZÓW – bramkarze: Pacanovský, Chlebek; obrońcy: P. Drozd, Škoda, R. Bielan, Kroužek, Hančin, Blažek; pomocnicy: Pristáš, Bernatík, Kisel, Holý, Špička, Ganaj, Pliska; napastnicy: Lakatos, Staufčík, Punčochář, Urban.

JANUSZ BITTMAR

Pod Prysznicem

Tylko tchórze milczą

Nie tylko Don Kichot walczył z wiatrakami. Przegraną bitwę z sędziami wszczęli w tym tygodniu działacze ekstraligowego klubu HC Stalownicy Trzyniec. Hokeiści spod Jaworowego czują się pokrzywdzeni w ćwierćfinałowej serii ze Slavią Praga i przytaczają przykład niedzielnego meczu w Werk Arenie, w którym to sędziowie nie uznali im regulaminowej bramki na 1:0 strzelonej przez Sekeráša. Trzyńczanie przegrali 2:4, w poniedziałek 0:1 i wczoraj wieczorem bliscy byli odpadnięcia z playoffs. Nerwy robią swoje, zwłaszcza wtedy, gdy dzieje nam się krzywda, ale nie jesteśmy w stanie wpłynąć na losy wydarzeń. Sędziowie nie są „świętymi krowami" i każdy z klubów ma pełne prawo do krytyki, inna sprawa, że w większości przypadków krytyka mija się z celem, ba co gorsza, może obrócić się przeciwko protestującemu. Warto jednak walczyć o swoje prawa. Tylko tchórze milczą. **(jb)**

Sport Polski

- **LEPISTOE ZDYMISJONOWANY**. Prezydium PZN podjęło decyzję o rozwiązaniu umowy w trybie natychmiastowym ze szkoleniowcem polskiej kadry skoczków – **Hannu Lepistoe.** Decyzję tę przekazał mediom prezes PZN Apoloniusz Tajner. Fin nie pojedzie na ostatnie zawody PŚ do Planicy. Zastąpi go tam jego dotychczasowy asystent – Łukasz Kruczek. – *Jestem bardzo rozczarowany, bo wcześniej uzgodniliśmy już cały plan na dłuższy okres, kolejne sezony. Poprzedni rok był tak fantastyczny, że oczekiwania przed obecnym były ogromne. Ja oczekiwałem wiele, a media i kibice jeszcze więcej. I kiedy wyniki nie przyszły, wszyscy stwierdzili, że jesteśmy słabi, że Lepistoe się nie nadaje* – powiedział Fin, który od sezonu 2006/2007 był trenerem reprezentacji Polski w skokach narciarskich.
- **GWIAZDY EKSTRAKLASY LEPSZE OD REPREZENTACJI POLSKI**. W pokazowym meczu rozegranym na stadionie Pogoni w Szczecinie reprezentacja Polski przegrała z Gwiazdami Orange Ekstraklasy 2:3. To pierwsza porażka ekipy Leo Beenhakkera od 17 października, gdy w Łodzi Polacy ulegli Węgrom 0:1. W Szczecinie zagrała jednak zbieranina piłkarzy, z których tylko niewielu ma realną szansę na udział w czerwcowych mistrzostwach Europy. W składzie Beenhakkera byli to Jacek Krzynówek i Łukasz Garguła. Zagraniczne gwiazdy Orange Ekstraklasy do przerwy prowadziły już 2:0, biało-czerwoni dodali gazu dopiero w drugiej połowie. Bramki: 74. Garguła, 89. Wawrzyniak – 1. Arboleda, 40. Ivanovski, 79. Chinyama.
- **WYGRANA KOSZYKARZY ZGORZELCA**. Koszykarze PGE Turów Zgorzelec wygrali na wyjeździe z BC Kijów 71:59 (24:16, 10:9, 15:11, 22:23) w pierwszym meczu 1/8 finału Pucharu ULEB, czyniąc pierwszy krok na drodze do wywalczenia awansu do turnieju finałowego z udziałem ośmiu ekip. Udział w Final Eight w Turynie debiutującego w europejskich pucharach Turowa byłby wielkim sukcesem klubu. **(jb, PAP)**